The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Socity of Canada „Daugavas Vanagi",
— Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792.
Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas telpu.

WEDNESDAY, OCTOBER 5, 1960. 80./1009. n-rs. TREŠDIEN, 1960. GADA 5. OKTOBRĪ 10. gads.

CHRUŠČEVA SAKĀVE APVIENOTO NĀCIJU PILNSAPULCĒ

PADOMJU SAVIENĪBAS MINSTRU PREZIDENTA HULIGANISKĀ UZVEŠANĀS APVIENOTAJĀS NĀCIJĀS PIERĀDA KOMŪNISTU PASAULES POLITISKO MAZVĒRTĪBU.

SAVERVĒJOT VISUS IESPĒJAMOS KOMŪNISTU PASAULES AIZSTĀVJUS, APVIENOTO NĀCIJU PILNSAPULCES RUDENS SESIJĀ PADOMJU SAVIENĪBAI NAV IZDEVIES PANĀKT TO, KO TĀ CERĒJA. NEITRĀLIE UN JAUNDIBINĀTĀS NEATKARĪGĀS AFRIKAS VALSTIS NEATBALSTA PADOMJU SAVIENĪBU UN TĀS SATELITUS VISUR, TUR, KUR MASKAVA TO CERĒJA.

Kremļa valdnieks Chruščevs izbrauca uz Ņujorku kā drošs uzvarētājs, bet mājās būs jāatgriežas kā zaudētājam. Vienīgais, ko komūnistu bloks var cerēt panākt Apvienoto Nāciju pilnsapulcē, ir tas, ka brīvajai pasaulei nepietiks balsu, lai pieņemtu lēmumus pret komūnistiem. Tai pašā laikā komūnistu pasaule būs bezgala tālu no nepieciešamā balsu vairākuma, lai pieņemtu lēmumus, kas kaitētu pasaules mieram un brīvo valstu drošībai. Chruščevs personīgi mēģināja iespiest komūnistu Ķīnu Apvienoto Nāciju saimē, bet tas komūnistiem neizdevās. Līdz šim to 4 gadus no vietas mēģināja Indija. Bet šogad, pēc Pekingas agresijas pret Tibetu un pēc ķīniešu iebrukuma Indijas territorijā, Nēru vairs nemēģināja proponēt komūnistu Ķīnas uzņemšanu Apvienotajās Nācijās. Raugoties no brīvās pasaules viedokļa, ar lielu pārsteigumu tomēr jāatzīst, ka arī pēc visiem komūnistu Ķīnas nodarījumiem Indija arī šogad bija viena no tām nedaudzajām valstīm, kas atbalstīja Pekingas uzņemšanu Apvienotajās Nācijās.

Kamēr komūnistu pasaules vadītājs, Padomju Savienības varasvīrs Chruščevs savus spēkus Apvienotajās Nācijās bija savervējis jau pirms pilnsapulces sākuma, Rietumu pasaule, kā parasti atpūtās — par politisku pretestību sāka domāt tikai pēc tam, kad komūnisti jau bija izlietojuši savu specifisko municiju pasaules organizācijā. Ja no sākuma tas likās kā Rietumu nevērība un nepareiza komūnistu pasaules spēku novērtēšana, tad tagad šī nostāja jāieskata par ļoti pareizu gājienu pret komūnistu pasauli, jo tā neietver tikai cīņu pret komūnistiem, bet jo sevišķi cīņu par neitrālo simpatijām. Un šo cīņu, kā liekas, komūnisti ir zaudējuši. Kamēr Chruščevam visi Austrumeiropas satelitvalstu ministru prezidenti bija apsolījuši savu klātieni un atbalstu Apvienotajās Nācijās, Rietumu pasaulei pat nebija vēl zināms, vai pilnsapulci apmeklēs prezidents Eizenhauers. Un kad tas noskaidrojās, nebija zināms, kādi Rietumu valstu valdību galvas ieradīsies Ņujorkā, lai atbalstītu prezidentu Eizenhaueru. Tikai pēc pirmās komūnistu uzstāšanās brīvās pasaules valdības sāka nopietni domāt par piedalīšanos un savu poziciju aizstāvēšanu. Ņujorkā ieradās Kanadas ministru prezidents Dīfenbeikers un AN teica runu, ar kuŗu sākās vispārējs pagrieziens. Tad kļuva arī zināms, ka Ņujorkā ieradīsies Anglijas ministru prezidents Mekmillens. Pēc tam noskaidrojās, ka Austrālijas vārdā nolēmis runāt ministru prezidents Menzijs. Ja vēl būtu ieradies Francijas prezidents gen. de Golls, kas Apvienotās Nācijas ignorē nevis komūnistu, bet gan Alžīrijas dēļ, tad Rietumi pret komūnistiem stāvētu gandrīz vai pilnā spēkā. Un kopš Padomju Savienība sarieba Afrikas valstīm Kongo jautājumā, Rietumu „pilnais spēks" ir daudz lielāks nekā brīvā pasaule to uzdrīkstējās cerēt pilnsapulces sākumā.

Visinteresantākie trīs Apvienotajās Nācijās neapšaubāmi ir Sav. Valstu prezidents Eizenhauers, Anglijas ministru prezidents Mekmillens un Padomju Savienības diktātors Chruščevs. Pārējie, kā Kubas Kastro un Apvienotās Arabu Republikas Nasers, no kuŗiem sagaidīja lielāku troksni un kas tādu sākumā arī mēģināja sacelt, pamazām apklusa. Kastro izraisīja vispārēju uzmanību ar savu piedauzīgo uzvešanos un pārcelšanos uz Harlemu. Toties beigās nonāca izsmieklā, jo paziņoja, ka pilnsapulcē runās tikai pavisam īsu brīdi, bet gāza vaļā nesakarīgu žulti veselas četrarpus stundas, un pēc visas lielības bija jālido mājās ar padomju lidaparātu, jo amerikāņi bija konfiscējuši viņa lidmašīnu par parādu nemaksāšanu kādai Floridas reklāmaģentūrai. Nekādas pasaules apgāzt nespēja arī Apvienotās Arabu Republikas ministru prezidents Nasers un komūnistu Dienvidslavijas prezidents Tito, par satelitvalstu valdību galvām nemaz nerunājot.

Par vienu no interesantākām AN pilnsapulcē izvērtās Anglijas ministru prezidenta Mekmillena runa. Tāpat kā Kanadas ministru prezidents Dīfenbeikers, arī Mekmillens pārsteidza klausītājus ar savu nelokāmo pretkomūnistisko nostāju, aizstāvot katru collu Rietumu politikas. Nekad Sav. Valstis nav saņēmušas spēcīgāku savu sabiedroto atbalstu kā pašreizējā Apvienoto Nāciju pilnsapulces sesijā. Šeit jāatceras, ka Mekmillens nerunāja tikai savas partijas vārdā. Lai kādas arī būtu domstarpības starp konservātīviem un sociālistiem, abas partijas ir pret atomatbruņošanos, kamēr Rietumu prasībām nepievienosies Padomju Savienība. Katrā teikumā Anglijās ministru prezidents aizstāvēja Rietumu politiku, atmaskoja Padomju Savienības nostāju pret Sav. Valstīm, Padomju Savienības iejaukšanos Kongo lietās un tās viltīgo atbruņošanās politiku. Lai gan Anglija atzīst komūnistu Ķīnu, ministru prezidents Mekmillens bija viens no tiem, kas pretojās komūnistu Ķīnas uzņemšanai Apvienotajās Nācijās.

Mekmillena runa bija tik negaidīti spēcīga, ka izraisīja pilnsapulcē vēl nepiedzīvotu reakciju no Padomju Savienības varasvīra Chruščeva puses. Pēdējais vairākkārt mēģināja pārtraukt Anglijas ministru prezidentu, cēlās kājās, dauzīja dūrēm pulti u.t.t. Tikpat nevaldāms Chruščevs bija arī, izsakot atzinību Kastro runai, un tikpat ākstīgs, kad mēģināja izrādīt sašutumu par ģenerālsekretāra Hammeršelda uzrunu. Dīvainas sagadīšanās dēļ visas trīs Chruščeva demonstrācijas izrādījās veltīgas. Atsaucība Mekmillenam daudzkārt pārsniedza visu, ko Chruščevs cerēja pierādīt ar savām demonstrācijām. Vēl sāpīgāk tas izrādījās Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra Hammeršelda jautājumā, kad pasaules organizācijas valstu vairākums nolēma atbalstīt ģenerālsekretāra politiku Kongo republikā, līdz ar to nostājoties pret Padomju Savienības rezolūciju un tās veto Drošības padomē. Arī komūnistu aplausi par Kastro izrādījās visai vienpusīgi, jo atskaitot pašu komūnistu bloku un dažus neitrālos, citu valstu aplausus tas neieguva. Viss Dienvidamerikas bloks uz viņa runu vispār nereaģēja. Vairākas Dienvidamerikas republikas pat nosodīja Kastro komūnismu, kas kaitīgs Rietumu pasaulei.

PILNSAPULCES PREZIDENTS APSAUC CHRUŠČEVU

Savos uzbrukumos brīvās pasaules valstīm Chruščevs pagājušās nedēļas nogalē aizkāra arī Spāniju, kur Sav. Valstīm atrodas aviācijas bazes. Chruščevs savus uzbrukumus veltīja tieši Franko un kļuva tik rupjš, ka pilnsapulces prezidentam Bolandam viņš bija jāapsauc. Bolands vairākkārtīgi aizliedza krieviski izteikto piezīmju tulkošanu citās valodās. Šis aizliegums tomēr Chruščevu netraucēja — viņš uzbrukumus vienkārši turpināja, paskaidrodams: ja Sav. Valstis var uzbrukt komūnistu Ķīnai, tad viņš var uzbrukt, kam vien grib. Pēc vētrainās sēdes Chruščevs žurnālistiem apmierināts paskaidroja, ka viņi dzirdējuši to, kas viņam (Chruščevam) esot sakāms.

DV ASV Ziemassvētku akcija no 1. oktobŗa līdz 30. novembrim

Daugavas Vanagu ASV valde izsludina šā gada Ziemassvētku akciju no 1. oktobŗa līdz 30. novembrim. Šinī laikā lūdzam organizācijas un draudzes atbalstīt Daugavas Vanagu darbu līdzekļu vākšanā.

Tāpat griežamies pie latviešu sabiedrības ar aicinājumu un lūgumu, saklausīt dzimtenē un svešumā grūtumā nonākušo tautiešu vajadzības un nodot šīs akcijas ietvaros iespējamos ziedojumu DV organizācijas palīdzības darbam.

Ziedojumus uz vietām lūdzam nodot DV apvienībām un kopām, bet kur tādu nebūtu, lūdzam iesūtīt DV ASV valdes kasierim P.Ozoliņam (Latvian Welfare Association.), 2625 N. Rutherford Ave., Chicago 35 Ill.

DV ASV valde.

Līna Karlsone dziedās J. Mediņa dziesmas operdziedātāja J. Niedras piemiņas fonda sarīkojumā 8. oktobrī, pl. 8 vakarā, Sv. Barnabas baznīcas zālē, Toronto.

CHRUŠČEVS PIEDRAUD AR KAŖU

KOMŪNISTU ĶĪNAS JAUTĀJUMS VĒRŠAS PLAŠUMĀ.

Padomju Savienības diktātoram Chruščevam bija daudz kas aiz ādas, kad viņš izšķīrās personīgi vadīt Padomijas delegāciju Apvienoto Nāciju pilnsapulcē. Viņš gribēja pierādīt pārējās pasaules valstīm, ka Padomju Savienība ir lielākā miera mīlotāja un ka atbruņošanās un atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas un aizliegšanas jautājumā ceļā stāv vienīgi Sav. Valstis un pārējie Rietumu imperiālisti. Arī kāds cits jautājums Chruščevu steidzināja uz Ņujorku, — tas bija komūnistu Ķīnas uzņemšana Apvienotajās Nācijās.

Bet, kad izšķīrās komūnistu Ķīnas uzņemšanas jautājums Chruščevam bija jādzird parastā atbilde — jautājums atliekams līdz nākamajam gadam — tāpat, kā tas darīts jau agrāk. Bet noraidīt Chruščeva vēlēšanos nav ikdienišķa parādība. Lielais „miera"tīkotājs piedraudēja — ja komūnistu Ķīna netiek uzņemta Apvienotajās Nācijās, Rietumu lielvalstīm nav nekādu cerību ar Padomju Savienību panākt vienošanos atbruņošanās lietā. Gluži otrādi, Chruščevs nodeklarēja, ka turpmākā kavēšanās atzīt Pekingas valdību, var novest pie atklāta kaŗa Padomju Savienības un Rietumu lielvalstu starpā. „Vienīgi komūnistu Ķīnas uzņemšana var pasargāt pasauli no „briesmīgā" atomkaŗa; vienīgi komūnistu Ķīnas uzņemšana," turpināja Chruščevs, „var palīdzēt Apvienotajām Nācijām praktisku lēmumu pieņemšanā."

TORONTO LATVIEŠI SUMINA ĀDOLFU KAKTIŅU

Pēc Ceļojošā teātŗa viesizrādes Toronto. Stāv no kr.: J. Šāberts, A. Mača, A. Kaktiņš un Ks. Brante. Anšlava Eglīša jaunāko skatuves darbu — „Pēc kaut kā cēla, nezināma . . ." Ītona auditorijā noskatījās līdz pēdējai vietai pārpildītā zāle skatītāju, īpaši suminot jubilāru Ādolfu Kaktiņu. J. Kreiļa uzņ.

SASTAPŠANĀS KĻŪST NEIESPĒJAMA

Chruščeva uzbrukumi Sav. Valstīm un prezidentam Eizenhaueram attālina lielvalstu valdību galvu konferences iespējas Ņujorkā.

Pēc pēdējās Chruščeva runas, ko amerikāņu pārstāvis Vadsvorss nosauca par „apkaunojošu", nav nekādu cerību, ka Savienoto Valstu un Padomju Savienības valdību galvas varētu sanākt uz kopīgu konferenci pasaules domstarpību pārrunāšanai.

Ar saviem uzbrukumiem Chruščevs mēģina nostādīt Sav. Valstis vainīgo lomā. Pilnsapulcē jau sen dzirdamas kreiso neitrālo balsis, ka pienācis pēdējais laiks izbeigt Chruščeva un Eizenhauera personīgās domstarpības, kas kaitē pasaules mieram un visas pasaules drošībai. Tātad nepieciešama būtu abu valstsvīru sastapšanās. Līdz pat Chruščeva pēdējiem uzbrukumiem šāda sastapšanās būtu bijusi gandrīz vai iespējama. Bet tas nav Chruščeva interesēs. Tādēļ, lai divu vīru konferenci padarītu neiespējamu, Chruščevs nāk ar jauniem uzbrukumiem, kuŗu rezultātā prezidentam Eizenhaueram vairs nav iespējams sastapšanos pieņemt. Tas dod Chruščevam iespēju pazinot, ka Sav. Valstu prezidentam Eizenhaueram pasaules miera jautājums neinteresē, jo viņš par to vispār negrib runāt.

Chruščeva sastapšanos ar Savienoto Valstu prezidentu Eizenhaueru, kas pašreiz liekas neiespējama, jocīgā gaismā nostādījusi Anglijas ministru prezidentu Mekmillenu. Lai gan pēdējais atkārtoti deklarē, ka nav uz Ņujorku braucis, lai uzņemtos vidūtāja lomu starp Chruščevu un ASV prezidentu Eizenhaueru, politisko lietpratēju vairākums tomēr domā, ka tas bijis vienīgais Mekmillena Ņujorkas brauciena iemesls. Ja tas nu tā būtu bijis, tad Anglijas ministru prezidentam viņa misija galīgi neizdevusies. No otras puses atkal, ne ministru prezidents Dīfenbeikers, nedz arī ministru prezidents Mekmillens nerunāja ar komūnistiem tā, it kā viņi būtu bijuši ieinteresēti atrast salabināšanās ceļu. Kā viens, tā otrs runātājs vairāk atgādināja cīnītājus, kas pēc ilgiem laikiem pasaka saviem ienaidniekiem, ko par viņiem domā, pēdējiem atgādinādami, ka viņu pretinieki nebūt nav ne nobijušies, nedz aizsnaudušies.

EIZENHAUERS NORAIDA SARUNAS AR CHRUŠČEVU

Indijas ministru prezidents Nēru, Apvienotās Arabu Republikas prezidents Nasers, Dienvidslāvijas prezidents Tito, Indonēzijas prezidents Sukarno un Gānas prezidents Nkrumā griezās pie ASV prezidenta Eizenhauera ar priekšlikumu, lai pēdējais stātos tiešos sakaros ar Chruščevu.

Eizenhauers 2. oktobrī atbildēja visiem minētajiem neitrālistu līdeŗiem, ka tādām sarunām nevar būt nekādas produktīvas nozīmes, jo Padomju Savienības valdība ne vārdos, nedz darbos nav pierādījusi, ka tā būtu gatava miermīlīgām sarunām, ar izredzi uz panākumiem, un tādēļ viņš šādās sarunās nevar piedalīties.

ASV prezidents tālāk aizrāda, ka Padomju Savienība ir saspīlējusi attieksmes it sevišķi ar Sav. Valstīm — pēc izjauktās galotņu konferences Parīzē.

Pad. Savienība draud ar raketēm pret dažām valstīm, it kā pamatojoties uz pēdējām piedēvētajām izdomātajām uzbrukuma tieksmēm.

Pad. Savienība atteicas no bezpartejiskas starptautiskas izmeklēšanas ASV RB-47 lidaparāta nošaušanas lietā, kas notika ārpus Padomijas ūdeņiem š. g. 1. jūlijā.

Divu dzīvū palikušo lidotāju izdošana Sav. Valstīm joprojām paliek prezidenta Eizenhauera noteikums sarunu iespējām ar Chruščevu.

Bez tam prezidents Eizenhauers saka pieciem sarunu ierosinātājiem, ka **pasaules galvenās problēmas skaŗ ne tikai Pad. Savienību un Savienotās Valstis un tādēļ tās nav izšķiŗamas tikai divu partneŗu sarunās.**

ŅUJORKAS CENTRĀ SPRĀGUSI BUMBA

Svētdien, 2. oktobrī, kad Taimskvērā un apkārtējās ielās atradušies pāri par 5000 gājēju, aiz kādas statujas sprāgusi bumba, kas ievainojusi 7 personas, vienu no tām Džēmsu Folciju, 73 g. v., nopietni.

Neviens no AN delegātiem tai laikā minētajā vietā nav bijis.

Nedēļas nogalē, 24 stundu laikā Ņujorkā pa tālruni anonimi piedraudēti divi bumbu sprādzieni. Policija izmeklējusi 47 stāvu Valdorf Astorijas viesnīcu un nekā nav atradusi.

Kāda nesprāgusi granāta atrasta Centrālparkā svētdienas rītā, stundu pirms Ungārijas komūnistu varas vīra Kadara brauciena.

PEKINGA SOLĀS ATBRĪVOT FORMOZU

Tokio. Atzīmējot savas „neatkarības" gada dienu, komūnistu Ķīna kārtējo reizi bija organizējusi milzu gājienus ar liela apmēra dalībnieku skaitu un tikpat lieliem sasniegumu solījumiem. Un tāpat kā pārējos gados, kamēr Padomju Savienība Apvienotajās Nācijās mēģina pierādīt ķīniešu draudzību un miermīlību, Pekingas komūnisti solījās „atbrīvot"Formozas ķīniešus, kas tagad dzīvo nacionālistu un Rietumu imperiālistu jūgā. Sarkano svinībām Pekingas Dievišķā miera laukumā bija pulcējušies vairāk kā pusmiljons demonstrantu un vairāk kā 2.000 ārzemju viesu, lai svinētu komūnistu Ķīnas „neatkarības" vienpadsmito gada dienu. Šogad bija pirmā reize, kad Padomju Savienību Ķīnas svētkos nepārstāvēja oficiāla krievu delegācija.

PATEICĪBA DŽ. DĪFENBEIKERAM

Komitejas Latvijas brīvībai latviešu delegācijas Apspiesto Eiropas nāciju asambleja, latviešu parlamentāriešu, zemnieku savienības un sociāldemokratu partijas pārstāvji nosūtījuši kopīgu telegrammu Kanadas ministru prezidentam Dž. Dīfenbeikeram sakarā ar viņa drosmīgo runu AN, izsakot pateicību par latviešu un visu pārējo apspiesto tautu aizstāvēšanu.

SŪTIET PATEICĪBAS VĒSTULES!

Latviešu Informācijas centrs Kanadā aicina latviešu organizācijas, draudzes un atsevišķas personas sūtīt pateicības vēstules Kanadas premjēram Dž. Dīfenbeikeram par to, ka viņš Apvienotajās Nācijās pieminēja Baltijas valstis un prasīja brīvas vēlēšanas Padomju okupētajās territorijās.

Vēstules adresējamas:

RIGHT HONOURABLE JOHN DIEFENBAKER, PRIME MINISTER OF CANADA, SUSSEX HOUSE, OTTAWA, ONTARIO, CANADA.

TORONTO LATVIEŠU YMCAs 10 GADI

BASKETBOLA UN VOLEJBOLA SACĪKSTES

sestdien, 8. oktobrī, Centrālās „Y" vingrotavās, 40 College St., sākums plkst. 1.00. Piedalās: Klīvlenda, Grand Rapidi, Hamiltona, TLSK, Saints un YMCA.

BALLE sestdien, 8. oktobrī, plkst. 8.00 vak., 941 Dundas St., West, „St. John the Baptist" baznīcas zālē. A. Kristapsona delikateses. Bufete. Spēlēs Fred Solo orķestris.

LATVIJA

> Draugi grib mūs asimilēt,
> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt.
> Bet mēs gribam palikt latvieši
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

ATSKAŅAS

Kad Baltijas tautu federācijas pārstāvji š. g. 5. augustā atgriezās no vizītes pie Kanadas ministru prezidenta Dž. Dīfenbeikera, tiem likās, ka viņu panākumi nav lieli, jo nevienā no ierosinātiem 4 jautājumiem neizdevās saņemt pilnīgu atbildi jautājumu atrisināšanai. Tagad, pēc ministru prezidenta Dž. Dīfenbeikera runas Apvienoto Nāciju pilnsapulcē, secināms, ka Baltijas tautu pārstāvju brauciens uz Otavu nav bijis veltīgs: vismaz izdevies atsvaidzināt ministru prezidenta atmiņā Latvijas, Igaunijas un Lietuvas liktenī.

Ministru prezidents Dīfenbeikers savā runā Apvienoto Nāciju sesijā izcilā vietā pieminēja trīs Baltijas valstis, un tieši šinī runas daļā saņēma vētrainus AN delegātu aplausus. Tas norāda, ka arī citu valstu pārstāvji pievienojušies Dž. Dīfenbeikera domai, ka šīm valstīm jābūt brīvām pārējo brīvo valstu saimē.

Vēl grūti paredzēt, kādas būs šīs premjēra izcilās runas sekas, bet pirmās pozitīvās atskaņas ir iezīmējušās jau šodien. Anglijas laikraksti izcēluši Dīfenbeikera runu, kā nozīmīgāko daļu atzīmējot tieši to, kurā pieminētas Baltijas valstis. Daži Anglijas laikraksti pat pateikuši, ka tas bijis ļoti labi, ka Dž. Dīfenbeikers savā runā pieminējis Baltijas valstis.

Arī lielais Toronto pēcpusdienas laikraksts The Telegram 26. septembra numurā pirmajā lapaspusē izcilā vietā un veidā piemin Latviju un Igauniju.

Pēc Dž. Dīfenbeikera runas nobalsojumi Apvienotajās Nācijās nāca par labu Rietumu blokam. Ne tikai Rietumu bloks, bet arī neitrālās valstis bija nosvērušās šinī pusē. Pretim balsoja tikai Padomju Savienība un tās sateliti.

Baltijas valstu jautājumus ministru prezidentam bija noderējis kā spēcīgs arguments taisnības pateikšanai un Chruščeva melu propagandas atmaskošanai. Dīfenbeikera runai sekoja un sekos daudzas citas zīmīgas runas, bet šī premjēra runa ir un paliks pirmais trieciens komūnistu frontē, kas deva uzvaru Rietumiem un reizē arī taisnībai.

Varam būt lepni, ka šinī nopietnajā cīņā savu vārdu ir teikušas arī mūsu trimdas organizācijas, pirmām kārtām Baltijas tautu federācija. Tas nozīmē, ka trimdas organizācijām vienmēr jābūt labi organizētām un pilnīgi sagatavotām, lai tās varētu doties cīņā par savu tautu un tēvuzemi tad, kad apstākļi to prasa. Un visu mūsu uzdevums un pienākums ir atbalstīt savas organizācijas šinī grūtajā darbā, cik vien tas stāv mūsu spēkos, gan morāli, gan materiāli, gan ar savu darbu vai nostāju.

Ministru prezidenta Dž. Dīfenbeikera uzsistais vilnis nav apstājies — tas veļas un velsies tālāk. Tās pašas dienas vakarā, kad premjērs teica savu runu AN, Baltijas tautu federācija nosūtīja viņam pateicības telegrammu, tajā uzsverot viņa runas lielo nozīmi cīņā par tautu brīvību un neatkarību.

Tanī pašā vakarā pateicības telegrammu nosūtīja arī LNAK valdes priekšsēdis V. Upeslācis, dudzas citas organizācijas un personas. Šīm telegrammām seko neskaitāmas pateicības vēstules. Šie telegrammu un vēstuļu plūdi nav palikuši nepamanīti arī Kanadas presei. Tā, piemēram, Toronto laikraksta „Star" korespondents zvanīja Baltijas tautu federācijai, lai noskaidrotu, cik pateicības telegrammu premjēram nosūtījuši Toronto dzīvojošie immigranti.

Tas nozīmē, ka mūsu trimdas organizāciju un visu tautu uzdevums ir strādāt tādā pašā garā tālāk, ja arī kādreiz liktos, ka šim darbam maza nozīme. Ja Latvijas, Lietuvas un Igaunijas vārdu jau tagad izdevies celt pasaules foruma priekšā, tad var cerēt, ka arī turpmāk panākumi neizpaliks. Tā sēkla, ko mūsu tautieši un trimdas organizācijas ir sējušas šinī taisnības un brīvību laukā, augs un nesīs bagātīgus augļus.

A. S.

ZIŅAS NO AUSTRĀLIJAS

LATVIEŠI UN PENSIJAS

VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO AUSTRĀLIJAS

Pēc pastāvošiem noteikumiem strādājošiem pensijas piešķiŗ vienīgi tad, ja pieprasītāji ir Austrālijas pavalstnieki. Pensijas var būt vecuma vai invalida. Vecuma pensijas var saņemt Austrālijas pilsoņi, kuŗi nodzīvojuši nepārtraukti Austrālijā 20 gadus. Sievietēm vecuma pensijas piešķiŗ pēc 60 gadu un vīriešiem pēc 65 gadu sasniegšanas. Invalidu pensijas savukārt piešķiŗ sievietēm un vīriešiem, kas zaudējuši 85 proc. no darba spējām, neatkarīgi no vecuma, bet kas nostrādājuši Austrālijā vismaz 5 gadus. Piešķiŗot pensijas, ievēro arī mantas stāvokli. Pensionāram var būt nekustams īpašums (arī māja), automašīna vai skaidra nauda bankā līdz 200 mārciņām. Māju un automašīnu var izlietot vienīgi personīgām vajadzībām.

No vecuma pensijas saņēmējiem izslēgti gandrīz visi latvieši, jo viņi nav nodzīvojuši 20 gadus Austrālijā. Turpretim invalidu pensijas saņem jau tagad diezgan liels skaits latviešu. Latviešu atraitnes var saņemt pabalstu, ja arī viņas nav Austrālijas pavalstnieces. Pensionāram ir tiesības piepelnīt pie pensijas vēl nedēļā 3 mārciņas 10 šiliņus. Arī ārsta palīdzība pensionāriem ir par brīvu, un zāles izsniedz bez atlīdzības. Slimnīcās pensionāriem uzturēšanās maksa ir samazināta.

Daži austrālieši nākuši tagad klajā ar priekšlikumu, jau laikus sagatavot jauno paaudzi pareizi saprast veco ļaužu stāvokli, norādot, ka visi cilvēki neizbēgami reiz noveco. Ar ļoti simpatisku ierosinājumu nupat nākusi kāda sabiedrība, kuŗa tagad izsniedz pilsētā vēlās vakara stundās uz ielām lētus ēdienus. Šī sabiedrība grib savervēt ļaudis, kas bez atlīdzības vai par mazu atlīdzību apkoptu pensionārus. Latvieši Adelaidē nodomājuši Elizabetā (netāļu no Adelaides) celt veco ļaužu mītni.

LATVIEŠU KULTŪRAS DIENAS 1961. GADĀ ADELAIDĒ

Austrālijas nākošās kultūras dienas notiks 1961. gadā Adelaidē. Ievēlēta arī jau rīcības komiteja. Komitejā darbosies: J. Bogens, O. Strauts, A. Siksna un K. Ģipslis.

„LŪRIĶIS"

Pertā (Rietumaustrālijas galvaspilsētā) 20 gadu vecā I. Simsone kādā jūlijā mēneša dienā mierīgi mazgājās savā vannas istabā, kad pēkšņi kāds lauva uzlēca uz vannas istabas balkona un caur logu noskatījās daiļajā peldētājā. Lauva bija izbēdzis no vietējā cirkus. Vēlāk cirkus apkalpe ziņkārīgo lauvu sagūstīja un nogādāja atpakaļ krātiņā.

PELDĒTĀJS JĀNIS KONRADS

nodomājis iestāties kādā Savienoto Valstu universitātē. Bez tam viņš grib tuvāk iepazīties ar televīzijas raidījumu techniku un palikšot ASV vairākus gadus. Konrads vēlas studēt vai nu Harvardas, Indianas, vai kādā Dienvidkalifornijas universitātē.

AUSTRĀLIEŠI UN KOMŪNISMS

Pēc Gallupa biroja aptaujas izrādījies, ka Austrālijā tikai 10% no austrāliešiem pielaiž iespējamību par komūnisma izplešanos Austrālijā, bet 81 % no iedzīvotājiem izsakās, ka tas nav iespējams. 9% no visiem austrāliešiem šai lietā nev nekādu uzskatu.

PROGRAMMAS APMAIŅA

Austrālijas radio komisijas direktors Kārlis Mozes pagājušā mēnesī Maskavā pārrunājis iespēju par televīzijas un radio programmas maiņu starp Austrāliju un Pad. Savienību.

SARKANIE ĶĪNIEŠI UN AUSTRĀLIJAS RADIO

Lai novērstu Austrālijas radio raidījumu traucējumus, nodomāts ierīkot Darvinā (Ziemeļu territorijā) speciālu raidstaciju. Lieta tā, ka austrālieši jau ilgāku laiku noraida ziņas sarkanai Ķīni mandarīnu valodā (oficiālā ķīniešu valoda), bet Pekingas raidstacija pirms dažiem mēnešiem sāka šos raidījumus traucēt, noraidot savas propagandas ziņas ar to pašu viļņa gaŗumu kā Austrālijas stacija.

NEGLĪTAS SEJAS

Austrālijas melnie, kas ieradušies Austrālijā no ziemeļiem (pēc dažām ziņām no Iidijas) un apmetušies uz patstāvīgu dzīvi jau sen pirms balto cilvēku nienākšanas, ir gandrīz visi ar neglītām sejām. Bet arī vecāku gada gājumu baltās sievietes (galvenokārt angļu izcelsmes) ir ļoti neglītas, ko nevar teikt par tā paša gada gājuma baltām sievietēm, kuŗas ieceļojušas no Eiropas kontinenta.

TORONTO SESTDIENAS SKOLĀ 332 SKOLĒNI

Skolas telpu fondā pieteikti 9.055 dolari

TLB sestdienas skolas vecāku pilnsapulcē piedalījās 62 personas. Sapulci vadīja J. Bārs, protokolēja A. Ancāns. Skolas pārzine A. Martinsone savā ziņojumā par 1959./60. mācības gadu norādīja, ka skolā mācījušies 315 skolēni, bet skolu beiguši 18. Darbojušies 13 skolotāji un 4 palīgskolotāji, 3 mācītāji un 1 pianiste. skolas ārsts bijis Dr. J. Karols. Sekmīgi darbojusies bērnu vecāku padome U. Maksiņa vadībā. Pie skolas darbojas arī skolas telpu fonda līdzekļu vākšanas komiteja. Lai pastiprinātu bērnos latviešu valodu, skolā iekārtota sagatavošanas klase. Pagājušā mācību gadā bijušas 37 mācību dienas un notikuši 4 sarīkojumi. Atcerētas nozīmīgākās latviešu nacionālās un citas svētku dienas. Latvijas valsts svētku aktā skolas saimi pagodināja Dr. V. Māsēns. Īpašu sarīkojumu skolai veltījusi LPB Kanadas kopa. Skolotāja I. Ķeniņa skolai ziedojusi savas studijas audzēkņu vakara ieņēmumu, tāpat arī TLB drāmatiskais ansamblis dāvinājis „Ūsiņa nakts" izrādes ieņēmumu. Notikušas 11 paidagogu apspriedes, 6 skolas padomes sēdes, 1 vecāku pilnsapulce un 1 referāta vakars skolotājiem.

Pie 1960./61. mācības gada darbības plāna skolas pārzine norāda, ka skolotāju sastāvs (ar dažām pārmaiņām) paliek tas pats. Skolā pašreiz reģistrēti 332 skolēni. Skola mācības gadu uzsāka 10. septembrī, paredzētas 36 mācību dienas. LPB Kanadas kopa, DV teātris, Viestura koris un TLB par labu skolai iecerējuši rīkot atsevišķus sarīkojumus. Paredzēti 4 skolas sarīkojumi, kā arī tiks atcerētas nozīmīgās dienas. Iecerēta pazīstamās audzinātājas E. Klaustiņas lekcija audzināšanas jautājumos skolotājiem un vecākiem. Ar šo gadu 3 jaunākās klases noturēs mācības DV Toronto namā, kam DV piešķīruši telpas bez atlīdzības. Skolas bibliotēkas krājumos pašreiz ir 116 mācību un 307 daiļliterātūras grāmatas. Nepieciešami papildināt skolas inventāru, kam atsevišķi priekšmeti jau pasūtināti.

Par kases stāvokli ziņojumu sniedz R. Skuja, norādot, ka no pagājušā darbības gada kasē ir $443,- un skolas vecāku padomes rīkotās bufetes atlikums $138,-.

Pēc ziņojumu uzklausīšanas un īsām debatēm sapulce ar aplausiem izteica pateicību skolas vadībai un skolotājiem par lielo veikumu.

Stājoties pie klašu pārstāvju vēlēšanām, A. Martinsone iepazīstina ar vecāku padomes darbības instrukcijām. Debates izraisa vecāku padomes darbības perioda jautājums. Pēc skolas pārzines paskaidrojuma instrukcija nosaka, ka vecāku padome savas pilnvaras noliek līdz ar mācības gada beigām. K. Ķilkuta ierosinājumā jautājumu pārrunājot, vairāki runātāji (A. Ķivlenieks, U. Maksiņš, V. Slavieša u. c.) domā, ka vecāku padomes pilnvarām jābūt līdz nākošā mācību gada pilnsapulcei, kam jālūdz TLB akcepts, kā vecāku padomes darbības instrukcijas izstrādātājai. Ierosinājumam pievienojas arī TLB pr-ks E. Skuja, un balsojot sapulce (nevienam nebalsojot pret) pieņem, ka vecāku padomes darbības pilnvaras ir spēkā līdz nākamā mācības gada pilnsapulcei.

Par klašu pārstāvjiem ievēlēja: M. Porieti (7 kl.), A. Jansoni (6. kl.), V. Luci (5 kl.), A. Ķivlenieku (4.-a kl.), H. Stārastu 4.-b kl.), L. Maskaviču (3.-a kl.), M. Gulbi (3.-b kl.), V. Bebri (2. kl.), N. Čerņavsku (1. kl.), A. Sauemaegi (sagat. klasei), M. Pētersoni (pirmskolas kl.

Plašas un vietumis arī pastraujas debates izraisa V. Bebŗa ierosinājums par īpašu skolas telpu īrēšanu, kas izmaksātu ik mācību dienu ap $150,-, t. i. uz katu skolēnu apm 50¢ par mācības dienu. V. Bebris norāda arī uz neērtībām, ar kādām skolotājiem jāsaduŗas telpu šaurības dēļ un skolas darbošanos sadalītās vietās. Debatēs izskan pat doma, ka, īrējot ieteiktās telpas, skola var sadalīties, jo daļa vecāku nespēs uzliktos maksājumus kārtot. Nobalsojot — ierosinājumu noraida. Debates izraisa arī budžeta pieņemšana: izdevumos paredzēts $6.166,- bet ienākumos $5.198,-, kas ir par $968,- mazāk kā izdevumos, kas uzliek par pienākumu jaunajai padomei meklēt ceļus budžeta sabalansēšanai. Pēc gaŗākām debatēm budžeta projektu arī pieņem.

Skolas telpu fonda pr-dis A. Tīcmanis savā ziņojumā norāda, ka bez viņa fonda komisijā vēl darbojušies V. Upeslācis un I. Andrejsons. A. Tīcmanis sevišķi pasvītro fonda darbinieku un U. Maksiņa, L. Jansones, V. Porietes u. c. veikumus. Pavisam sazīmēti $9.055,-, no kuŗiem $3.107,- ir skaidrā naudā, kas noguldīta Latviešu kreditsabierdībā. Summu sazīmējušas 102 ģimenes. Lielāko summu savācis A. Tīcmanis, L. Jansone u. c. ($5.785).

Sapulce ziņojumu pieņem ar aplausiem, izsakot darba veicējiem vienprātīgu pateicību.

Debates paceļas pēc A. Tīcmaņa paziņojuma, ka līdzšinējā fonda komisija, ieskatot savu darbu par paveiktu, lūdz ievēlēt jaunus darba turpinātājus. Sapulce pievienojas ierosinājumam, ka turpmāk fonda komisijā darbosies 5 amatpersonas. Tajā ievēlēja: A. Tīcmani, J. Bāru, A. Jansonu, V. Bebri un U. Maksiņu.

Sapulce ritēja raiti, pārrunātie jautājumi palīdzēs vēl sekmīgāk turpināt sestdienas skolas svētīgo darbu.

K.

Liedz klausīties Billiju Grēmu

Berlīnē. Amerikāņu evaņģelista Billija Grēma reliģiskās runas Berlīnē bija iespējams noklausīties vienīgi rietumberlīniešiem. Komūnisti slēguši savu robežu, lai vācieši no Austrumvācijas un Austrumberlīnes nevarētu būt evaņģelista klausītāju vidū. Austrumvāciešu brīvības ierobežojumu Pankovas valdība mēģina balstīt uz pašizlaistām baumām, ka Billijs Grēms it kā esot amerikāņu spiegs.

Kastro draud pārņemt amerikāņu bazi

Gvantanamo flotes baze vēl nepieder ministru prezidentam Kastro. Darīdams, kas vien iespējams, lai sevi pataisītu nepopulāru Sav. Valstīs, Kubas ministru prezidents Kastro Apvienotajās Nācijās izteicās, ka viņš gatavojas pārņemt amerikāņu Gvatanamo kaŗa flotes bazi, kas atrodas Kubas territorijā. Šai jautājumā tomēr Kubas ministru prezidentam bija jāsastopas ar stipru opoziciju. Un, proti, amerikāņi nebūt nav domājuši par bazes atstāšanu. Lai gan Kastro paziņojums Apvienoto Nāciju pilnsapulcē komūnistu valstu aprindās radīja plašu atsaucību, šai lietā nekas tālāk netika darīts, un Sav. Valstu kaŗa flotes virspavēlnieks admirālis Bērkss paskaidroja, ka Kubas valdībai daudz veslīgāk būtu, ja tā lietas labā arī neko nedarītu. Un, proti, nerēķinoties ar Pad. Savienības raķešdraudiem, Sav. Valstis aizstāvēs savas intereses Kubā pat ieročiem rokā. Admirālis Bērkss uzsveŗ, ka Pad. Savienība nekad neiedrošināsies īstenot savus raķešdraudus, jo pretējā gadījumā tai draud pilnīga iznīcība.

KANADĀ

TORONTO

● Latviešu YMCA Toronto piektdien, 7. oktobrī, rīko desmit gadu darbības atceres vakaru ar mūzikāliem priekšnesumiem, ko sniegs M. MkVikāre, un vakariņām. Šajā vakarā it sevišķi aicināti ierasties visi, kas savā laikā darbojušies šai organizācijā. Sarīkojums notiks Centrālās YMCAs auditorijā, 40 College St., sākums pulkst. 8.00 vakarā. Galda kartes pieprasāmas pie valdes priekšsēža Ž. Zentiņa, tel. LE 5-1470.

● Šinīs dienās no Latvijas šeit uz dzīvi ieradusies 58 g. vecā Frīda Baķe. Atbraucēju sagaidīja meitas Marga Keneza un Lora Korszuna un znoti. Viņas izceļošanas formālitātes kārtotas turpat 5 gadi, lūgumi vairākkārt noraidīti. Atbraucēja pēdējā laikā dzīvojusi Rīgā.

● Toronto privātās zēnu skolas jauno celtni, kas izmaksāja $2,750,000.-, pag. trešdien atklāja bij. Kanadas ģenerālgubernātors Vincents Masejs. Viens no ceremonijas galvenajiem rīkotājiem bija pēdējās klases audzeknis Modris Ekšteins, kuŗa attēls bija arī ievietots Toronto laikrakstā „The Globe and Mail."

● Par TLB sestdienas skolas vecāku pad. pr-di ievēlēts A. Ķivlenieks. Skolas padomes sēde notiks trešdein, 12. oktobrī, pl. 8 vakarā, Sv. Andreja baznīcas telpās.

● Pie savām meitām Dzidras Kraules, Laimas Kamerādes, Austras Gaidules, znotiem un mazbērniem uz dzīvi no Latvijas ieradusies 71 g. vecā Berta Rause. Viņa dzīvojusi Rīgas jūrmalā.

● Bērnu un jauniešu vasaras nometņu vad. kursi uzsāks trešo mācības gadu svētdien, 9. oktobrī, plkst. 10,30 rītā, DV namā, 123 Huron St. Kursos, kas darbojas 2 pakāpēs, katrai pakāpei ar 2 gadu mācības posmu (praktisko un teorētisko), var pieteikties 14 gadu vecumu sasniegušie. Pieteikšanās mācību sākšanas laikā vai arī iepriekš pie kursu darbvedes I. Pilpes, 124 Sheldrake Blv. Tel. HU 1-1051.

HAMILTONĀ

● Televīzijas raidījums latviešiem 5. oktobrī, no plkst. 11—12, no Hamiltonas TV stacijas (Channel 11). Noraidīs latviešiem veltītu programmu. Šo raidījumu organizē Hamiltonas DV nodaļas priekšnieks Valdis Tuklers.

KAŖĀ CIETUŠO RENŠU PAPILDINĀJUMI

Jaunie papildinājumi spēkā ar 1960. gada 1. jūniju

Sakarā ar jauno kaŗā cietušo renšu likumu, kuŗā izdarīti dažādi papildinājumi, radušās tiesības saņemt attiecīgus renšu paaugstinājumus tiem, kas tādas jau saņem. Šie noteikumi ir spēkā ar 1960. gada 1. jūniju. Lai iegūtu tiesības uz paaugstinājumu, visiem pašreizējiem renšu saņēmējiem ir jāiesniedz rakstveida pieprasījumi (Antrag) līdz 1961. gada 2. janvārim. Tādā gadījumā renšu saņēmējiem būs tiesības uz paaugstinājumu ar atpakaļejošu datumu resp., ar 1960. gada 1. jūniju. Tie, kas šos pieprasījumus iesniegs pēc 1961. gada 2. janvāra, baudīs tiesības uz paaugstinājumu tikai ar iesniegšanas dienu.

Pēc jaunajiem noteikumiem tagad ir tiesības rentes pieprasīt arī tiem, kas līdz šim nav vēl rentes saņēmuši, bet, protams, būtu tiesīgi tās saņemt, kas attiecīgi jāpierāda. Līdz šim daudzos gadījumos renšu pieprasījumi tika noraidīti, ja bija grūti pierādīt, vai slimība ir kaŗa sekas. Šādos gadījumos ir tiesības rentes pieprasīt uz t. s. Haerteausglaich pamata. Starp citu, var būt šādas slimības: Multiple sklerose, Syringomeyelie, un Morbus Bechterew.

Kaŗavīru atraitnēm, kas iestājušās jaunā laulībā, ir tiesības 3 gadu laikā pieprasīt vienreizēju atlīdzību DM 5.000.- apmērā.

Bez tam pēc jaunajiem noteikumiem ir vēl paredzētas piemaksas gadījumos, ja kaŗā cietušais vai tā likumīgie piederīgie ar saņemamo renti nevarētu ieturēt normālu dzīves standartu. Vācijā šīs piemaksas atkarājas no tā, kuŗā apgabalā dzīvo.

100% kaŗa invalidiem, kuŗu ienākumi tagad ir par DM 100.- mazāki (pamatrenti pie ienākuma nepieskaita) nekā tad, kad bija veseli un strādāja savā arodā, ir tiesīgi saņemt aroda zaudējuma izlīdzinājumu (Berufsschadenausgleich) 30% no ienākuma zaudējuma, nepārsniedzot DM 300.-. Pie šī zaudējumu izlīdzinājuma atlīdzības jāieskaita tagadējie ienākumi: bruto ienākumi no pašreizējās vai agrākās nodarbošanās un izlīdzināšanas rente. Tam pretī liekama attiecīgā aroda grupā pašreizējā izpeļņa, ko cietušais, ar aroda prasmi un izglītību varētu saņemt tādā gadījumā, ja tam nebūtu ievainojumu vai veselības bojājumu, kas ir kaŗa sekas. Aroda zaudējumu atlīdzība tiek aprēķināta 30% apmērā no ienākumu starpības, ko varētu saņemt un ko saņem tagad.

Kaŗa atraitnēm rente ir DM 100 plūs DM100.- izlīdzinājuma rentes mēnesī. Ja kaŗa atraitnēm ir iespējams pierādīt, ka sakarā ar vīra zaudēšanu tās ir tādā mērā cietušas, ka pamat-un izlīdzināšanas rentes kopā nesasniedz ceturto daļu no vīra bijušiem vai arī paredzamajiem ienākumiem, tādos gadījumos izlīdzinājuma rente paaugstināma uz DM150.- mēnesī. (Vīra ienākumiem vajadzēja pārsniegt DM800 mēnesī).

Ārzemēs dzīvojošie kaŗa invalidi, kuŗi jau rentes saņem, tiesīgi vēl saņemt atmaksu par kaŗa seku ārstēšanu: ambulatoriskо un zobu ārstēšanu, izdevumiem par ārstēšanos slimnīcās un sanatorijās, zālēm, ortopediskiem un citiem piederumiem. Ja šie izdevumi pārsniedz normas, kādas pastāv Vācijā, tādos gadījumos atlīdzība tiek maksāta dubultīgi, nekā Vācijā. Izdevumi par zālēm tiek atlīdzināti pilnā apmērā.

Piezīme: Nav vēl pilnīgi noskaidrots, vai visi šai rakstā minētie papildinājumi pilnībā attiecās arī uz ārpus Vācijas dzīvojošiem. Tas tiks vēl papildus noskaidrots. Ieteicams ikvienam, ārpus Vācijas dzīvojošam, kam tiesības uz rentēm un attiecīgajiem papildinājumiem, nekavēties ar pieprasījumu iesniegšanu. Labāk to izdarīt ātrāk, nekā nokavēt termiņu.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Toronttietis Lloids Raits (Wright) ka skolotājs savā mūžā nostaigājis 18.000 jūdžu. Tagad viņš pieprasa no Ontario izglītības ministrijas 230.893 dol. lielu kompensāciju, jo sakarā ar darbu kājās radušās sāpes. Prokurors Kelso Roberts domā, ka minētās sāpes neesot no staigāšanas pa skolas telpām.

Gallupa instituts Kanadā noskaidrojis, ka iedzīvotāju vairums balsotu par liberāļu partiju, ja patlaban tiktu izdarītas federālās valdības vēlēšanas.

Kosta Stanojevičs, kas tikko kā atgriezies no Ņujorkas, izteicies, ka Tito viesošanās Toronto izraisītu asas sadursmes un asinsizliešanu. K. Stanojēviču Ņujorkas policija apcietināja par demonstrēšanu pret Tito, kad sarkanais maršals ieradās AN sesijā.

Šinīs dienās pie Preskotas atklāts jauns dzelzsbetona tilts pār Sv. Labrenča upi, kuŗa izbūve izmaksāja 20 milj. dolaru. Tilts ir 1 jūdzi gaŗš. Kanadas pusē vēl iecerēts izbūvēt jaunu ceļu maģistrāli, kas izmaksās ap 1,5 milj. dolaru.

AFL-CIO arodbiedrību pārstāvis S. Rutenbergs vaino straujo automatizāciju, kas ar katru dienu radot vēl lielāku bezdarbu Kanadā. „Ja lielo firmu uzņēmumos nebūtu tik daudz automatisko mašīnu kā tagad, tad visiem pietiktu darba," izteicies S. Rutenbergs. Finanču eksperti secina, ka uz automatizācijas rēķina 4 no 5 strādniekiem vienmēr paliks bez darba.

Tuvāko mēnešu laikā Kanadas valdība no ASV iepirks lidmašīnas (iznīcinātājus) 150 miljonu dolaru kopvērtībā. Šāds veikalnieciskis darījums RCAF vienībām dos 5 jaunas eskadriļas, kas būs apgādātas ar vismodernākajiem ieročiem.

Ap 600 „Seafarers" kuģu arodbiedrības locekļu uzsākuši streiku Montreālā, prasot darba stundu samazināšanu. Streikotāji cer panākt arī izdevīgus nolīgumus uz kuģiem priekš pārējiem savas arodbiedrības locekļiem.

Izraēlas financu eksperti jau ilgāku laiku tikojot pēc Kanadas kapitāla, ziņo kanadiešu laikraksti. Ciešāka tirdzniecība abu valstu starpā tiks pārrunāta īpašā saimnieciskо pārstāvju konferencē, kas notiks 9. oktobrī, Parka Plaza hotelī, Toronto.

Patlaban visā Toronto ir 5000 neadoptētu bērnu, kuŗiem vajadzīgi audžu vecāki. Līdz šim tikai 103 bezbērnu ģimenes izrādījušas interesi par šiem „bezpajumtniekiem".

Vairāk kā 100 Toronto taksometru vadītājiem vajadzēja stāties tiesas priekšā par aizmaršību. Pēdējie nebija reģistrējuši savās grāmatās braucienu skaitu un māju numurus. Tiesnesis Eusts visiem pēc kārtas piesprieda naudas sodu 20-30 dolaru apmērā vai piecas dienas aiz restēm.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-8861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU vēstules

TRŪKST TRIMDINIEKU DZIESMU

Latvijas Amerikā redakcijai:

Trimdas saimei trūkst laikmetīgu patriotisku dziesmu. Trūkst dziesmu, kas kāpinātu trimdinieku patriotiskās jūtas. Nav arī aizraujošu dziesmu par cīņām pret krieviem, par krievu nežēlībām, par drošsirdīgiem laivas braucējiem u. t. t. Būtu ļoti vēlams, ka šādas dziesmas komponētu. Tām, protams, jabūt viegli iegaumējamām melodijām. Mūsu dzejniekiem būtu arī jānāk palīgā komponistiem. Mēs gaidām. Trimdinieks, Austrālijā.

TAS SUNĪTIS IR APRAKTS ONTARIO EZERĀ . . .

Latvijas Amerikā redakcijai:

Kāds lasītājs L.A. slejas jautā, kur esot „tas sunītis aprakts," ka Tālivaldis Ozolcelms — Okes-Bums neesot lēcis Ontario ezerā, lai no viņa krasta, 32 jūdzes, pārpeldētu Toronto krastā un izkāptu Kanadas Nacionālās izstādes laukumā? Atstāstīta gandrīz visa peldējuma organizācijas gaita, kas jau L.A. lasītājiem zināma, un beigās jautāts: Ko no tā būs mācīties?

Ozolcelms-Bums „no tā" mācījies jau ļoti daudz, un, proti, ka nepietiek vien ar visās vasaras rūpīgi piekoptiem treniņiem, bet ka tieši „tam sunītim" pāri astei pārlēkt visgrūtāk, varbūt pat grūtāk kā pārpeldēt Ontario ezeru . . . Un „tā aste" bija organizēšanas priekšdarbi. Kaut gan organizētāji tiešām rūpīgi un pašaizliedzīgi strādāja, lai Bums beidzot ezerā varētu bez bažām ielēkt un sākt peldējumu, vienmēr bija jāatduras uz jauniem šķēršļiem. Sakāmvārds saka: Bagāts dara kā grib, nabags kā var! Tikai pašās beigās izdevās atrast gоdu vīru, kas peldējumu sponsorētu, un tas bija Vasarājs, bet rudens ar nemierīgajiem ezera viļņiem, pa to laiku bija jau pietuvojies krietnu gabalu tuvāk. Kaut gan Vasarājs jau krietnu žūksni naudas bija iedevis un solījies, ja vajadzēs, vēl piedot klāt, vajadzību bija tik daudz, ka bija jāatsakās no algotiem un piedzīvojušiem airētājiem, kas spētu sekmīgi novadīt laivu arī nemierīgā ezerā. Kad Bums ieradās pie ezera un apjautājās, kā ir ar airētājiem, viņam varēja uzrādīt tikai pāris puisaudžus, vienu žurnālistu un vienu mākslinieku, kas ar tiešām labu gribu un krietnu apņemšanos bija uz mieru, bez atlīdzības laivu airēt, bet kas tādā veidā ezerā gāja tikai pirmo reizi.

„Kā jūs domājat laivu pārvadīt pāri ezeram, ja tas šūposies, viļņos un visapkārt būs bedres un kalni?" jautāja Ozolcelms. „Un kā jūs pāri laivas malai šādos apstākļos mani varēsit pabarot?" — Izrādās, ka laivu vadīt nav nemaz tik viegli arī tad, ja ezers ir rāms un pat pūš labvēlīgais dienvidu vējš, tad laiva ir jābremzē, lai peldētājs varētu tikt līdzi. Kad šogad peldējums bija jāatliek, izrādījās, ka labs airētājs ir arī pats sponsors Vasarājs, kas Latvijā dzīvojis pie ezera un, kas arī būtu bijis ar mieru piedalīties airēšanā, bet tad jau bija lielie plakāti ar milzu uzrakstiem: „Oakes swim," kam bija jāatrodas pavadkuģa abos sānos, nonesti sponsoram atpakaļ. Tos varēs izvilkt no Vasarāja skapja aizmugures tikai nākošajā vasarā un jau labu laiku pirms Kanadas Nacionālās izstādes, lai pēc labi noorganizētiem priekšdarbiem Bums tiešām varētu lēkt ezerā bez bažām un dot gandarījumu visiem šī sporta entuziastiem, kas par peldējumu tā interesējās.

Varbūt no latviešu naudīgajām aprindām pa šo laiku gadīsies vēl kāds sponsors, kas gribēs ar savu ātrlaivu piedalīties, lai peldējumu varētu noorganizēt nevis kā var, bet gan — kā tas tiešām ir vajadzīgs! Tad arī Bumam netrūks dūšas lēkt ezerā, lai ilgi loloto mērķi sasniegtu. „Tas sunītis" nekur citur nav aprakts, kā pašā Ontario ezerā, un tur viņš arī meklējams.

Nepacietīgais līdzbraucējs.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

GUDRĀ PADO

Bijušie audzēkņi dāvina prof

Kam tie veci vīri der,
Kam tie veci ozoliņi?
Veci vīri padomam,
Ozoliņi pamatam.

Ar šo tautas dziesmu iesāka apsveikumu Rīgas skolotāju institūta bijušo audzēkņu pārstāvis N. Kalniņš Ņujorkā, kad pasniedza prof. Ludim Bērziņam 90 gadu jubilejā ieskaņotāju (teiprekorderi), ko viņš nosauca par „brīnumkatedru." Runātājs teica, ka svešumā visiem nav laimes profesora gudro padomiņu tieši dzirdēt, bet tagad tas būs iespējams visās pasaules malās. „Ar technisko ierīču palīdzību mēs nu varam piedzīvot brīnumus kā pasakās. Ieskaņotājs uztvers katru sacerējumu un runu, ko pie „brīnumkatedras" sacīs, un to varēs klausīties vēl pēc ilgiem gadiem." Šīs vērtīgās dāvanas iegādei institūtnieku Ņujorkas grupai talkā vēl bija nākušas J. Bērziņa, Ž. Bērziņa, A. Padega, Ed. Šmidchena un P. Šmita ģimenes. Jubilārs, ilggadīgais Rīgas skolotāju institūta direktors, Universitātes mācības spēks un vēl daudzu citu skolu dibinātājs un vadītājs, prof. L. Bērziņš dziļā aizkustinājumā pieņēma dāvanu — „brīnumkatedru," kas bez praktiskās vērtības reizē arī bija liecinājums, ka sirmā audzinātāja „gudro padomiņu" vēl arvien gaida un ilgojas uzklausīt.

Gaviļnieka pateicības runa arī bija pirmā, ko jaunais skaņu aparāts uzņēma lentā. Tad jau bija izskanējušas vēl daudzu citu apsveicēju runas, kuŗas ievadīja Latvijas ev.-lut. baznīcas virsvaldes prezidents P. Eglītis. No Latviešu ev.-lut. draudžu apvienības sveica māc. A. Ozols, (sidrabā kalta dziesmu grāmata) no Letonijas seniors A. Milenbachs, no Latvijas korporāciju apvienības seniors M. Sipiņš un no Amerikas latviešu apvienības Kultūras biroja vadītājs Dr. P. Norvilis. Prof. Starcs runāja Akadēmisko mācības spēku apvienības vārdā, literātūrvēsturnieks J. Bičolis — Humānitāro zinātņu asociācijas, A. Jūgs — Ņujorkas ev.-lut. draudzes, T. Pētersons—Ņujorkas latviešu organizāciju apvienības padomes un J. Vinters. Nacionālā centra vārdā. No Longailendas sveica G. Risberga (aploksne)) un no svētdienas skolām audzēkņi A. Valtere un M. Ermanis, skandēdami L. Bērziņa dzejoļus.

Telegrafisku sveicienu bija krietni pāri simtam: sūtņi — K. Zariņš, A. Spekke, O. Grosvalds un R. Liepiņš, archibīskaps T. Grīnbergs, ALA's priekšsēdis prof. P. Lejiņš, „Laika" izdevējs H. Rudzītis, prof. K. Kundziņš,

prof. E. Laube,
rektors A. Drav
jušo audzēkņu
bija no visām
arī no dzimtenes
Priekšnesumu
Ilga Muntere
nes klavieru
Austra Šteinberg
Bērziņa dzejoļu
gums bija v
Longailendas s
uzstāšanās, ka
dziesmas direk
vadībā. Tik lab
zikāli noskaņot
mu garam atbil
nenākas bieži

PAR

Pijs Parš SU. Tulk nes Bals

Pēdīgi iznāk
Parša grāmata
svēto misu arī
mā. Par svētū
tisko jēgu, tā
došanos, sarak
daudzums grā
visām izceļas
kas iznāk arvi
mos visās lielā
lodās un nāk
vumi mazāku
valodās. Tas l
ba popularitāt
lasīt, jo tas at
tu pasaules br
tik tuvu un tik
vēka jēgpilna
Svētais mis
autora vārdie
kristiešiem ir
baznīcas tīrum
tu atrast pašu
sēs. Bet tie, ka
skaŗ Dieva žēl
kļūst visā dzi
raktā manta
brīnums, ne
atstātais Krist
vēces laimei,
tus sapulcinā
un izteica tiem
jumies. Nepara
taments: Viņš
pārvērta to sav
ma viņa bikeri
savās asinīs, u
to baudīt apus
ko testamentā
to man par p
na miesa, ka
rēta, manas as
ir izlietas. Ņem
dzeriet visi no
agrāk Kristus
ļiem bija slu
patiesi, es jum
ēdīsit Cilvēka

T. ZELTIN

ROMĀNS

Fr. Milta vo

(79. turpinājums)

ĢENERALKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-8861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSON
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
210 VICTORIA AVE., APT. 16.

Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, pub
kās atbildības, dzīvības u. c.
veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU VĒSTULES

TRŪKST TRIMDINIEKU DZIESMU

Latvijas Amerikā redakcijai:

Trimdas saimei trūkst laikmetīgu patriotisku dziesmu. Trūkst dziesmu, kas kāpinātu trimdinieku patriotiskās jūtas. Nav arī aizraujošu dziesmu par cīņām pret krieviem, par krievu nežēlībām, par drošsirdīgiem laivas braucējiem u. t. t. Būtu ļoti vēlams, ka šādas dziesmas komponētu. Tām, protams, jābūt viegli iegaumējamām melodijām. Mūsu dzejniekiem būtu arī jānāk palīgā komponistiem. Mēs gaidām. Trimdinieks, Austrālijā.

TAS SUNĪTIS IR APRAKTS ONTARIO EZERĀ . . .

Latvijas Amerikā redakcijai:

Kāds lasītājs L.A. slejās jautā, kur esot „tas sunītis aprakts," ka Talivaldis Ozolcelms — Okes-Bums neesot lēcis Ontario ezerā, lai no viņa krasta, 32 jūdzes, pārpeldētu Toronto krastā un izkāptu Kanadas Nacionālās izstādes laukumā? Atstāstīta gandrīz visa peldējuma organizācijas gaita, kas jau L.A. lasītājiem zināma, un beigas jautāts: Ko no tā būs mācīties?

Ozolcelms-Bums „no tā" mācījies jau ļoti daudz, un, proti, ka nepietiek vien ar visas vasaras rūpīgi piekoptiem treniņiem, bet ka tieši „tam sunītim" pāri astei pārlēkt visgrūtāk, varbūt pat grūtāk kā pārpeldēt Ontario ezeru . . . Un „tā aste" bija organizēšanas priekšdarbi. Kaut gan organizētāji tiešām rūpīgi un pašaizliedzīgi strādāja, lai Bums beidzot ezerā varētu bez bažām ielēkt un sākt peldējumu, vienmēr bija jāatduras uz jauniem šķēršļiem. Sakāmvārds saka: Bagāts dara kā grib, nabags kā var! Tikai pašas beigās izdevās atrast godu vīru, kas peldējumu sponsorētu, un tas bija Vasarājs, bet rudens ar nemierīgajiem ezera viļņiem, pa to laiku bija jau pietuvojies krietnu gabalu tuvāk. Kaut gan Vasarājs jau krietnu žūksni naudas bija iedevis un solījies, ja vajadzēs, vēl piedot klāt, vajadzību bija tik daudz, ka bija jāatsakās no algotiem un piedzīvojušiem airētājiem, kas spētu sekmīgi novadīt laivu arī nemierīgā ezerā. Kad Bums ieradās pie ezera un apjautājās, kā ir ar airētājiem, viņam varēja uzrādīt tikai pāris pusaudžus, vienu žurnālistu un vienu mākslinieku, kas ar tiešām labu gribu un krietnu apņemšanos bija uz mieru bez atlīdzības laivu airēt, bet kas tādā veidā ezerā gāja tikai pirmo reizi.

„Kā jūs domājat laivu pārvadīt pāri ezeram, ja tas šūposies, viļņos un visapkārt būs bedres un kalni?" jautāja Ozolcelms. „Un kā jūs pāri laivas malai šādos apstākļos mani varēsit pabarot?" — Izrādās, ka laivu vadīt nav nemaz tik viegli arī tad, ja ezers ir rāms un pat pūš labvēlīgais dienvidu vējš, tad laiva ir jābremzē, lai peldētājs varētu tikt līdzi. Kad šogad peldējums bija jāatliek, izrādījās, ka labs airētājs ir arī pats sponsors Vasarājs, kas Latvijā dzīvojis pie ezera un, kas arī būtu bijis ar mieru piedalīties airēšanā, bet tad jau bija lielie plakāti ar milzu uzrakstiem: „Oakes swim," kam bija jāatrodas pavadkuģa abos sānos, nonesti sponsoram atpakaļ. Tos varēs izvilkt no Vasarāja skapja aizmugures tikai nākošajā vasarā un jau labu laiku pirms Kanadas Nacionālās izstādes, lai pēc labi noorganizētiem priekšdarbiem Bums tiešām varētu lēkt ezerā bez bažām un dot gandarījumu visiem šī sporta entuziastiem, kas par peldējumu tā interesējās.

Varbūt no latviešu naudīgajām aprindām pa šo laiku gadīsies vēl kāds sponsors, kas gribēs ar savu ātrlaivu piedalīties, lai peldējumu varētu noorganizēt nevis kā var, bet gan — kā tas tiešām ir vajadzīgs! Tad arī Bumam netrūks dūšas lēkt ezerā, lai ilgi loloto mērķi sasniegtu. „Tas sunītis" nekur citur nav aprakstīts, kā pašā Ontario ezerā, un tur viņš arī meklējams.

Nepacietīgais līdzbraucējs.

manuskriptus saīsināt.
s neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
astmarka.
ciāliem parakstītajos rakstos izteiktās
akcijas viedoklim.

GUDRĀ PADOMIŅA DEVĒJS

Bijušie audzēkņi dāvina prof. L. Bērziņam „brīnumkatedru"

Kam tie veci vīri der,
Kam tie veci ozoliņi?
Veci vīri padomam,
Ozoliņi pamatam.

Ar šo tautas dziesmu iesāka apsveikumu Rīgas skolotāju institūta bijušo audzēkņu pārstāvis N. Kalniņš Ņujorkā, kad pasniedza prof. Ludim Bērziņam 90 gadu jubilejā ieskaņotāju (teiprekorderi), ko viņš nosauca par „brīnumkatedru." Runātājs teica, ka svešumā visiem nav laimes profesora gudro padomiņu tieši dzirdēt, bet tagad tas būs iespējams visās pasaules malās. „Ar technisko ierīču palīdzību mēs nu varam piedzīvot brīnumus kā pasakās. Ieskaņotājs uztvers katru sacerējumu un runu, ko pie „brīnumkatedras" sacīs, un to varēs klausīties vēl pēc ilgiem gadiem." Šīs vērtīgās dāvanas iegādei institūtnieku Ņujorkas grupai talkā vēl bija nākušas J. Bērziņa, Ž. Bērziņa, A. Padega, Ed. Šmidchena un P. Šmita ģimenes. Jubilārs, ilggadīgais Rīgas skolotāju institūta direktors, Universitātes mācības spēks un vēl daudzu citu skolu dibinātājs un vadītājs, prof. L. Bērziņš dziļā aizkustinājumā pieņēma dāvanu — „brīnumkatedru," kas bez praktiskās vērtības reizē arī bija liecinājums, ka sirmā audzinātāja „gudro padomiņu" vēl arvien gaida un ilgojas uzklausīt.

Gaviļnieka pateicības runa arī bija pirmā, ko jaunais skaņu aparāts uzņēma lentā. Tad jau bija izskanējušas vēl daudzu citu apsveicēju runas, kuras ievadīja Latvijas ev.-lut. baznīcas virsvaldes prezidents P. Eglītis. No Latviešu ev.-lut. draudžu apvienības sveica māc. A. Ozols, (sidrabā kalta dziesmu grāmata) no Letonijas seniors A. Mīlenbachs, no Latvijas korporāciju apvienības seniors M. Sipiņš un no Amerikas latviešu apvienības Kultūras biroja vadītājs Dr. P. Norvilis. Prof. Starcs runāja Akadēmisko mācības spēku apvienības vārdā, literātūrvēsturnieks J. Bičolis — Humānitāro zinātņu asociācijas, A. Jūgs — Ņujorkas ev.-lut. draudzes, T. Pētersons—Ņujorkas latviešu organizāciju apvienības padomes un J. Vinters. Nacionālā centra vārdā. No Longailendas sveica G. Rīsberga (aploksne)) un no svētdienas skolām audzēkņi A. Valtere un M. Ērmanis, skandēdami L. Bērziņa dzejoļus.

„Telegrafisku sveicienu bija krietni pāri simtam: sūtņi — K. Zariņš, A. Spekke, O. Grosvalds un R. Liepiņš, archibīskaps T. Grīnbergs, ALA's priekšsēdis prof. P. Lejiņš, „Laika" izdevējs H. Rudzītis, prof. K. Kundziņš, prof. E. Laube, bij. tautskolu direktors A. Dravnieks, daudz bijušo audzēkņu u. c. Sveicinātāji bija no visām pasaules malām, arī no dzimtenes.

Priekšnesumu daļā dziedāja Ilga Muntere A. Dzirkales-Cennes klavieru pavadījumā, un Austra Šteinberga- deklamēja L. Bērziņa dzejoļus. Jauks pārsteigums bija vēl reti dzirdētā Longailendas sieviešu ansambļa uzstāšanās, kas dziedāja tautas dziesmas direktora R. Baloža vadībā. Tik labi sagatavotu, mūzikāli noskaņotu un tautas dziesmu garam atbilstošu dziedāšanu nenākas bieži dzirdēt. Jubilārs aizkustinājumā pateicās diriģentam, izdalīdams savus ziedus dziedātājām.

Par kafijas galdu bija rūpēju šās draudzes dāmas I. Krieviņas vadībā kopā ar Letonijas un Rīgas skolotāju institūta dāmām.

Sumināšanu ievadīja Betlemes baznīcas apakšējā zālē māc. R. Zariņš ar īsu uzrunu un galda lūgšanu. Pirms tam baznīcā bija dievkalpojums, kurā bez draudzes mācītājiem (R. Zariņa, A. Ozola un O. Gulbja) piedalījās arī gavilnieks prof. L. Bērziņš, svētīdams draudzi.

K. N.

PAR AUGSTĀKO MĪLESTĪBAS UPURI

Pijs Paršs. MĀCIETIES SAPRAST SVĒTO MISU. Tulkojusi Lūcija Sargūnas. Izdota Dzimtenes Balss apgādā Čikāgā 1959. gadā, 134 lpp.

Pēdīgi iznākusi slavenā Pija Parša grāmata Mācieties saprast svēto misu arī latviešu tulkojumā. Par svētā misas upuŗa būtisko jēgu, tā vēsturi un izveidošanos sarakstīts neskaitāms daudzums grāmatu. Starp tām visām izceļas šis Parša darbs, kas iznāk arvien jaunos izdevumos visās lielākās pasaules valodās un nāk arvien jauni izdevumi mazāku un jaunāko tautu valodās. Tas liecina par šī darba popularitāti — tauta grib to lasīt, jo tas atveŗ kādu neizprastu pasaules brīnumu, kas mums tik tuvu un tik nepieciešams cilvēka jēgpilnai dzīvei.

Svētais misas upuris, runājot autora vārdiem, vēl daudziem kristiešiem ir apslēpta manta baznīcas tīrumā, ko tiem derētu atrast pašu pestīšanas interesēs. Bet tie, kas to atrod, kuŗus skaŗ Dieva žēlastības vēsma, tie kļūst visā dzīvē laimīgi. Šī apraktā manta nav nekāds tukšs brīnums, ne fantazija, bet gan atstātais Kristus mantojums cilvēces laimei. Pirms nāves Kristus sapulcināja savus mācekļus un izteica tiem savu pēdējo vēlējumies. Neparasts bija Viņa testaments: Viņš ņēma maizi un pārvērta to savā miesā, Viņš ņēma viņa biķeri — un pārvērta to savās asinīs, un tad Viņš deva to baudīt apustuļiem. Un tad seko testamentārie vārdi: „Dariet to man par piemiņu! Tā ir mana miesa, kas par jums ir upurēta, manas asinis, kas par jums ir izlietas. Ņemiet un ēdiet, . . . dzeriet visi no tā . . ." Un jau agrāk Kristus saviem apustuļiem bija sludinājis: „Patiesi, patiesi, es jums saku: ja jūs neēdīsit Cilvēka Dēla miesu un nedzersit viņa asinis, jūsos nebūs dzīvības. Kas ēd manu miesu un dzeŗ manas asinis, tas paliks manī un es viņā." Tātad — šis Kristus testaments ir svētā misas upuŗa pamatā; un svētā misa ir Kristus testamenta piepildīšana, jo tās kulminācija ir ārēji neredzamais pārvēršanās brīdis. Svētā misa ar to ir lielākais brīnums starp zemi un debesīm: priesteris Kristus vārdā atjauno un piepilda atstāto testamentu cilvēces pestīšanai.

Pijs Paršs pastāsta vienkāršā, visiem saprotamā veidā svētās misas upuŗa jēgu tik skaidri, dziļi un pārliecinoši, un tādējādi šī grāmata kļūst mīļš ceļvedis katram, kurš tic Kristum. Autors apskata misas upuŗa sākumu: pirmo paša Kristus upuri, apustuļu misu un tās izveidošanos līdz mūsu dienām. Tad seko ļoti pārskatāma misas liturģijas un pašu notikumu interpretācija, kas atveŗ lielos noslēpumus. Bet, ja tos nezina, tad tā cilvēkam paliek aprakta manta, kas tomēr testmentāri domāta visai cilvēcei. Tāpēc šī grāmata mums katram dos īsto Kristus testamenta izpratnes jēgu, lai mēs iegūtu apsolīto laimību virs zemes un mūžībā.

Šeit nebūs vieta tuvāk pieskarties svētās misas uzbūves daļām, liturģijas jēgai un pārvēršanas brīnumam par sevi, tas jāiepazīst, iedziļinoties šai grāmatā, jāizjūt un jāieņem savā sirdī katram individuāli svētās misas upurī. Bet katram mums jāatceras, ka nedrīkstam nevērīgi paiet gaŗām cilvēka uzdevuma būtiskajam, jo par mums visiem ir salikts šis upuris Golgatas kalnā. Un šis upuris saistās ar Kristus testamentu: atkārtot Viņa piemiņas mielastu kā mīlestības apliecinājumu. Mīlestības mielasts jeb agape ir mūsu ceļš uz laimību

A. Spoģis.

A. KALNIŅŠ DZIEDĀS TORONTO

Baritons Aleksandrs Kalniņš uzaicināts piedalīties Toronto Operas kluba sarīkojumā, kas notiks šī mēneša vidū. Jaunais dziedonis izvēlējies īsti italisku programmu — Verdi un Pučīni operu ārijas.

Edvarts Tūters.

GRŪTSIRDĪBA.

Tumsa gaismai slīd kad pāri,
Nakts jau tuvu pienākusi,
Grūtsirdība tad arvienu
Nostājas man kūmās klusi.

Aizdedzina sirdī šaubas,
Domas maldu ceļos aiznes,
Aizklāj cieti logam rūtis —
Lai es nesaskatu zvaigznes.

Lenc tā mani garas stundas —
Klāj ar palsām veļu ēnām . . .
Nav ne sapņu, nav ne domu,
Tikvien jūtu — mirstu ēnām.

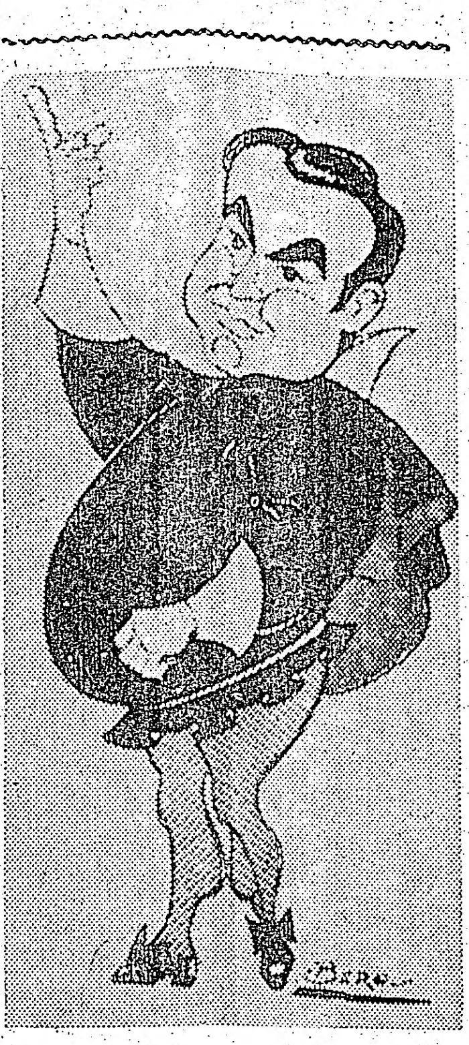

Dziedonis Valdemārs Salna šaržista Berga skatījumā. Dziedoņa koncerts Toronto 14. oktobrī, pl. 8 v., 297 College St.

Kultūras apskats

⊕ Hamburgas universitātes bibliotēkas pagrabā uzieta Skarlati pazudušā opera „Amor d'un ombra", kas pirmoreiz atskaņota 1714. gadā Romā. Kā zināms, šī ir vienīgā pilnīgā Skarlati opera, kas saglabājusies līdz mūsu dienām.

⊕ Par godu Nepalas karalim un karalienei, Londonas Covent Garden opera 19. oktobrī uzvedīs Bellini operu „La Sonambula". Grūto koloratūrsoprāna titullomu dziedās Džona Saserlande.

⊕ Sakarā ar Biankas Roges moderno baletu „Ceļojums uz zvaigzni X", bija ievietota atzinīga kritika laikrakstā „Toronto Daily Star." Antonijs Ferrijs norāda, ka Roges lieliskie kostīmi un atjautīgās maskas piešķīruši jaunajam baletam sirreālistisku nokrāsu. Summējot visu redzēto, „Star" kritiķis raksta: „Ceļojums uz zvaigzni X" ir atsvaidzinošs teātriāls gabals modernās deju mākslas laukā."

ROŽAINĀS DIENAS

Em. Dārziņš (1875-1910)

Nav viegli atrast piemiņas vārdus cilvēkam, par kuŗu rakstīti daudzi dzejoļi, esejas, romāni, monografija un pat dziesmu spēle. No visa bagātā rakstu klāsta atsevišķi gribas minēt Antona Austriņa autobiografisko romānu „Garā jūdze," kur Aizbetnieka raibos piedzīvojumos bieži parādās arī Em. Dārziņš. Bet gandrīz katra kaut cik mūzikāli noskaņota dvēsele ir savā laikā pūlējusies ar kādu Dārziņa dziesmu vai Melancholisko valsi. Nav koŗa dziedātāju, kas nebūtu skandējuši vairākas viņa dziesmas. Koncertu apmeklētāji Dārziņa mūziku vienmēr pazīst, atzīst un mīl.

„Ak brāli Jonatān, kā man ir Tevis žēl!"

Nu jau pagājuši 50 gadi, kopš šī Austriņa izsauciena, Dārziņa traģiskās nāves gadījumam rakstītā atvadu dzejolī. Divus gadus pirms viņa aizgāja Rūd. Blaumanis, gadu pēc viņa, Jānis Poruks. Dažos gados latviešu gara aristokratija pazaudēja trīs savus redzamākos locekļus. Dārziņa nāve bija pilnīgi negaidīta, tāpēc arī varbūt vissāpīgākā.

Dārziņa mūzikālā mantojumā redzam 18 dziesmas solo balsij, 16 koŗa dziesmas un Melancholisko valsi orķestrim. Jāzeps Vītols pēdējo vēlāk aranžēja klavierēm. Pārējie simfoniskie darbi gājuši bojā. Dārziņa pirmā dziesma „Jūs kalni un jūs lejas" datēta jau 1893. g., vēlāk sekojot „Pie tēvu zemes" un „Lai vētra krāc" (1898.). Ja pirmā ieskatāma par jaunieša gadu skolniecisku mēģinājumu, pēdējās divas — liecina par komponistu, kam var jau „it karsti roku spiest."

Ap šo laiku arī sākas Dārziņa nopietnā mūzikālā darbība un, pretēji sākumam, visvairāk virzienā, ko nosaka romantisms šī vārda labākā nozīmē. Šis romantisms nu arī paliek Dārziņa mūzikas credo, izņemot dažas koŗa dziesmas viņa mūzikālās darbības vidus posmā, kur saskatāmi episki vilcieni (Lauztās priedes, Senatne). Bet tas sakāms tikai par koŗa dziesmām, jo solo dziesmās gandrīz konsekventi raksturota mīlestība, kas bieži robežojas ar skumjām, bezcerību, arī nāvi. Taču pēdējā rādīta gaišā mažorā (Kad būs as'ras izraudātas). Netrūkst arī laimīgāku aspektu (Aizver actiņas, Kā zagšus, Spāniešu romance). Dažas dziesmas tagad joprojām maz dzirdamas, piem., „Tevi atstāju," „Mana laime," „Un ja uz Betlēmi es ietu." Kur tad vēl necilātā, bet jaukā sieviešu koŗa dziesma „Nāru dziesma" (1906), kas rakstīta J. Jaunsudrabiņa „Traģēdijai." Tās nepelnīti aizmirstas. Ar mazo, šķietami vienkāršo „Pazudusi laimīte" daudz cīnījās dziedāšanas klases zemākā kursa konservātoristi Rīgā. Teksta autore, Zemgaliešu Biruta (Grencione) pati aizgāja no dzīves 1905. g. revolūcijas mutuļainajos gados.

Atceros A. Kaktiņa un M. Vētras koncertu, veltītu tikai Em. Dārziņa dziesmām 1941. g. ziemā — Baigajā gadā.

Dārziņa solo dziesmas bija atļautas, dziedoņi bija pazīstami ar izteiktu nacionālu nostāju, apmeklētāju pieplūdums konservātorijas zālē milzīgs. Elpu aizturējuši, klausītāji uztvēra katru Dārziņa sirds asinīm rakstītu skaņu, vienodamies kopā ar māksliniekiem klusā gara revolūcijā pret t. s. dialektisko materiālismu. Visi sastinga, kad M. Vētra ½ sekundi apstājās vārdu „Kristus vēsti" priekšā. Komūnisti bija pavēlējuši tos mainīt uz „prieKa vēsti." Vētra neklausīja, dziedāja „prieCas" vēsti, un publika saprata. Un tad Kaktiņa suverēnās, vienreizējās balss izpildījumā „Bez stīgām kokle, bez prieka dzīve", kas izteica tautas noskaņojumu tanī ziemā. Koncerta beigās pirmoreiz dzirdēju Serenādi no Dārziņa nepabeigtās operas „Rožainās dienas". Bez minētās Serenādes ir vēl kontraltam rakstītā „Mātes dziesma" (Viss kluss, ne lapa nekustas). Dzīves prieka pilnā un turpat gandrīz frivoli vaļsirdīgā mīlestībā plūsošā Serenāde krasā kontrastā grūtsirdīgai, atmiņās slīgstošai „Mātes dziesmai". Blakus minot, tieši šajos divos operas fragmentos Čaikovska iespaids vistuvāks. Operas librets ņemts no Ed. Vulfa traģādijas „Rožainās dienas". Vulfs sarakstījis ievērojamu skaitu skatuves darbu, no kuŗiem lasītāji visvairāk atcerēsies „Svētki Skangalē" vai „Līnis murdā". Savā laikā daudz tika ievērotas „Tea Moreni", „Rītos, kad gaiļi dzied", „Pasaka par nāvi", kuŗu operā veidoja L. Garūta.

Par ierosmi greizsirdības spēlei „Rožainās dienas" var saskatīt toreiz populāro vācu jaunatnes dziesmu „Noch sind die Tage der Rosen" — Baumgartnera mūzika. Rīgas zelta jaunatnei šī dziesma bija gandrīz kā himna. Vecākā paaudze vairāk mīlēja rezignēto Radeckas dziesmu „Zaļā jaunība" (Aus der Jugendzeit), par kuŗu komp. Nik. Allunāns rakstīja parafrazi ērģelēm. Šī jaunatne zaļi dzīvoja, dziedāja, mīlēja, aiziūtnēm strādāja.

Dekadenti, diletanti „dzelmieki" ienesa pilnīgi jaunas un svaigas vēsmas tā laika vāciski birģeriskajā Rīgā. Mūziķi — Dārziņš, Bobkovics, Vīgnere, rakstnieki V. Eglītis, Austriņš, Krūza, Vulfs, K. Štrāls, Jēkabsons, Jaunsudrabiņš, Grīzna, Zemgaliešu Biruta, Eldgasts, gleznotāji — Zeltiņš, Štrāls, teātŗa mākslinieki Duburs, Vēvers, Marta Ozoliņa, Biruta Skujeniece, redaktors Arturs Bērziņš un daudzi citi. Skaistā, reizē drausmīgā bohēma radīja daudz paliekošu un īstu vērtību mākslas pasaulē, kaut arī daži sevi ātri sadedzināja līdz. Vienādā mērā cīnīdamies pret caristisko, kā arī vācu muižniecības režīmu, viņi līdzināja ceļu latviešu mākslai Latvijas brīvvalstī, kas, brīva no provinciālisma, uzturētu ciešus sakarus ar Rietumeiropu. Visi viņi bija „pasaules gājēji", vairāk vai mazāk ceļojuši un dzīvojuši ārpus Latvijas zemes. Tāpat kā Poruks, viņi savas siržu ēdas laiku pa laikam slēpa ārzemēs (citāts no A. Švābes). Rīgas kārklu vāciešu patricieši nereti cieta no šo tā laika „bītniku" parodijām, kā, piem.:

Kad vasarā Jūs brauksit bādēties uz štrandi,
tad pagrīsējiet manu onkuli un tanti.
Ak jaunkundz, kā priekš Jums es švermēju!
Vai drīkstu zināt Jūsu vōnungu?

Te varam vilkt parallēles pat ar šodienu, bet tas pārāk neērts temats.

Bieži viņi pulcējās Kazārova vīna pagrabā, kur pie numurētā Kachetijas vīna un šašlika sprieda, kas ir un kas nav māksla. Te, ja nostāsti pareizi, Dārziņš arī sadedzinājis savu diriģentam Bobkovicam izkrāpto „Vientuļās priedes" partitūru. Plaģiātā netaisni un negliti apvainots, Dārziņš neatzina par vajadzīgu cīnīties. Nezinu, kā tas ir literātūrā, bet mūzikā tieši plaģiāti ir neiespējami. Runa

(Nobeigums 6. lpp.)

PAR KR. BARONU AMERIKĀŅU PUBLIKAI

Atceres ievadījums Bostonā

9. okt. Internacionālā Institūtā, 90 Beacon Street, Jaunanglijas Amerikas Baltiešu apvienība rīko Krišjāņa Barona piemiņas atceri, kur runas teiks, kā parasts, angļu valodā. Rīkotājiem programmu sastādījusi Latviešu Preses Biedrība, kas arī izraudzī ja galveno runātāju, Harvardas universitātes doktorandu Ojāru Krātiņu. Viņš lasīs referātu par Kr. Baronu un viņa mūža darbu. Tautas dziesmas dziedās Marija Lamberga, pavadīs pianiste Māra Eferte. Uz aktu aicināti Bostonas preses pārstāvji, sabiedriski un kultūras darbinieki. Akta sākums pl. 3:00 pēcpusdienā.

-iņš

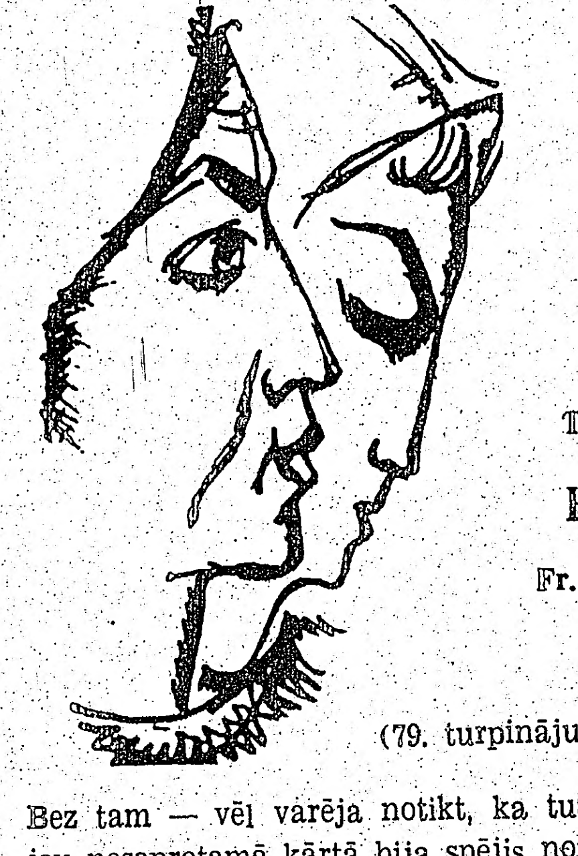

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta vinete.

(79. turpinājums)

Bez tam — vēl varēja notikt, ka tualetes pods, kas tā jau nesaprotamā kārtā bija spējis noturēties pie sabumbotās ēkas sienas, beidzot padodas viņa ķermeņa svaram. Tādēļ Amorijs apzinīgi vairījās straujāku kustību.

Jā, ko tagad lai dara? Brēkāt visā galvā pēc palīga viņš kaunējās. Ja tagad tik ģeķīgā situācijā viņu kāds ieraudzītu, nevarētu nometnē nekur vairs paglābties no izsmiekla. Tomēr kāds nāca, lēniem un itin kā svarīgiem, bet arī drusku pabailīgiem soļiem.

„Velns lai parauj, tā taču ir Puķukāpostiene," ievaidējās Amorijs. „Kāds nelabais tieši viņu man uzgrūdis kaklā?" Bet lietišķi un prātīgi apdomājot tūliņ pēc brīža viņš atzina, ka tā ir tomēr no visām iespējamām nelaimēm vismazākā. Lai būtu kā būdams ar viņu personīgajām attieksmēm tagad un agrāk, šī kādreizējā zaļbarības tirgotāja tak bija no pašu sugas. „Cist, Emma, cist!"

Puķukāposta kundze tūliņ pēc Miedziņa uzkāpšanas pa laipām bija sadzirdējusi savādu blīkšķi un tiešām nāca skatīties, kas īsti noticis. Kāds sabumbotās ēkas otrā stāvā karājās pie vienas no nesagrautajām šķērsienām, pieķēries baltam podam. Kas tie par jokiem? Vai jauniņā Miedzene būtu izgrūdusi pa durvim laukā pašas vīru? Varbūt viņš steigdamies uz laipām paslīdējis un nogāzies lejā? Viņa jau bija domājusi un cilvēkiem teikusi, ka Miedziņi izdzīvojušies no prāta, iemūrēdamies tik bīstami augstu gaisā.

„Cist, Emma, cist!"

Nu Puķukāposta kundze dzirdēja, ka viņu kāds mēģina sasaukt, bet tā gan nebija Miedziņa balss. Uzmanīgi pagājusies tuvāk, mēģināja saskatīt gaisā pakārto ērmu „Kas jūs tāds esat?"

„Amorijs, Emma, Amorijs"

Lielāki brīnumi vairs nebija iedomājami, un tāpēc Puķukāpostiene brīdi apstulbināta palika ar vaļā muti. Tad viņa nevaldāmi sāka smieties, jo gaisā pakārtais plencis, plātīzeris un vīzdegunis izskatījās neapskaužami nožēlojams un jocīgs, smējās tik sirsnīgi, it kā šo brīdi būtu gaidījusi visu mūžu.

„Klausies, Emma, beidz smieties un palīdzi tikt man lejā."

„Lejā gan — es zinu, ka tu to dikti gribētu, bet pasaki man pa priekšu, kā tu tur augšā tiki. Vai tu tur tagadiņ dzīvo?" Puķukāpostiene sāka pratināt Pelerīnu.

„Es tev to paskaidrošu vēlāk."

Bet attapīgajai veikalniecei paskaidrojumi vairs nebija vajadzīgi. Tā pati jau bija apjēgusi, kas par lietu. „Ak noķēra gan tevi, putniņ. Pagrāba aiz krāgas un izmeta laukā kā suni. To tev vajadzēja, ar augļu augļiem šitādu blamieri. Spirinies nu pa gaisu, kā ilenam uzdurts prusaks."

„Kuš, Emma, kuš, no Dieva puses, jel nebrēc tik skaļi. Tu sacelsi kājās visu nometni. Paklausies es tev to atlīdzināšu . . ." Pelerīns izbijies mēģināja apklusināt skaļo runātāju.

Puķukāposta kundzei, protams, nenāca ne prātā klusēt, tagad, kad Amorijs kā nelaimīga slieka karājās gaisā, būdams atkarīgs no viņas laipnības un iežēlošanās. Šādu vienreizēju gadījumu nevarēja atstāt kā pienākas neizmantotu. Apaļas roku oses sānos iespraudusi, viņa turpināja: „Visu laiku kā nešķīsts grēka pirksts Dievam taisni acīs esi badījies, karājies nu — ne īsti debesīs, ne ellē. Galvu tur augšā zem palaidnīgu skuķu brunčiem nevari pabāzt vis, lai kur un kā tagad būtu ar mieru paslēpt briesmīgo kaunu. Taisni tā — visu nometni vajadzētu sacelt kājās, lai nāk un skatās — lūk, tur karājas kā bilde tas plātīzeris, citu sievu atvīlējs un pamīliju goda apsmējējs. Novilkt bikses tev vajadzētu un parādīt visai pasaulei . . ."

„Emma, ja tu vēl ilgāk tur stāvēsi un nebeigsi muldēt, es kritīšu zemē un būšu uz vietas beigts. Uu tad mans līķis tev gulēs uz sirdsapziņas." Pelerīns nemeloja, jo juta, ka roka sāk nejauki notirpt un viņš vairs diezcik ilgi nevarēs gaisā sevi noturēt.

„Tad nu gan, tad nu gan — saki, kas man ir jādara, es iešu un skriešu," Puķukāpostiene izbijās no tiesas, ka Amorija līķis tiešām tai visu mūžu var nogulēt uz dvēseles. Un viņai, patiesību sakot, pret šito plenci nekāda lielā naida vairs nebija, kopš bija ievēlēta par deputātieni, pacēlusies godā un cieņā konkurentam tālu pāri. Nu Amorijs bija tas, uz kuŗu ar lepnu pašapziņu varēja skatīties no augšienes, kaut arī patlaban pleika karātos gaisā augstāk par viņu . . . Bez tam (pati sev jau varēja godīgi atzīties) dziļi iekšā, no citiem paslēptā vietiņā Amorijs bija palicis noglabāts kā mīļš un iekārojams jauneklis, ko māsa toreiz gribēja viņai atņemt.

„Aizej veicīgi līdz garāžām, tur pie mana veikala dibens sienas ir noliktas kāpnes. Tās ir diezgan garas. Vai varēsi panest?"

„Es lai nevarētu? Panesīšu vēl tevi pašu," Puķukāposta kundze izslēja augumu visā ietekmīgajā kuplumā un jau gribēja steigties, kad augšā atvērās Miedziņu istabas durvis un sāka lidot lejā banāni, vīna ķekari un citi Pelerīna Lēnītei atnestie gardumi. Vīna pudeles nokritušas sašķīda uz akmeņiem, un dārgā sula izlija smiltīs un gružos.

Veikalniece pārsteigta noliecās gandrīz līdz pašai zemei un sāka pētīt žaņa nosviestos augļus.

„Steidzies, Emma, steidzies!" nepacietīgi sauca Pelerīns.

„Pagaidi, nevar tak atstāt gulot zemē tik labu mantiņu," tusnīdama pukstēja Puķukāpostiene. „Palaidnieks, esi gan tu prātu izziņģējis palaidnieks. Bārstījis naudiņu ar abi roki — šitāda prasta skuķeļa dēļ."

„Emma!" ievaidējās atkal Pelerīns.

„Odziņas gan ir sašķīdušas galīgā putrā, bet banāni būs vēl apēdami ar gardu muti." Beidzot viņa, banānu sauju padusē pasitusi, aizsteidzās kā plēsta projām uz garāžas pusi.

„Ute, ne sieviete," sodījās Amorijs. „Cilvēks tās acu priekšā var pārtrūkt pušu,bet viņa tev neatstās zemē ne plikas banānu mizas."

Pelerīns lēni un uzmanīgi mēģināja pagriezties tā. lai varētu pieķerties podam ar otru roku. Straujāku kustību viņš vairījās, lai pods, spēcīgi sakustināts, neatsprāgtu no sienas. Paldies Dievam — laimējās. Kaut kā nu varēs sagaidīt atnesam kāpnes. Viņš zināja, ka Emma pēc pāris minūtēm ar tām būs klāt un tomēr uzmācās gandrīz vai bezgalīga atstātības sajūta. Izņemot spožo dzejnieces pagraba rūti, visi pārējie nometnes logi jau bija tumši un mēness zilganās gaismas apspīdētājos pagalmos neredzēja nevienas dzīvas dvēseles. Mainas viņā krastā, skriedams gar vīna kalniem, aizklabēja un pazuda naktī vilciens. No tālienes, kā aicinādams līdzi, atskanēja lokomotīves svilpiens. Tiešām vajadzētu vismaz kādu laiku aizbraukt no Vircgurgas projām. Starp debesīm un drupām gaisā karādamies, Amorijs piepeši sajuta lielas ilgas pēc jaunām vietām un jaunām sejām.

Bet tur jau nāca, ar kāpnēm pār plecu, Emma.

„Noliec apakšējo galu šķembu kaudzītes virsotnē un augšējo atslej pret šo te sienu," komandēja viņu Pelerīns, līdz varēja ar kāju sataustīt kāpņu pakāpienu.

Nokāpis Amorijs pārbrauca ar plaukstu sejai, kā gribēdams noslaucīt neredzamus sviedrus: „Un tagad es iešu uz savu kambari un sagāzīšu rīklē veselu pudeli, lai, nokritis zemē kā baļķis, līdz rītam visu aizmirstu."

„Es iešu tev līdz," ar piesmakušu sirsnību negaidot sacīja Emma.

Amorijs, izbrīnījies un reizē izbiedēts, sarauca uzacis: „Tu nāksi man līdz — nakts laikā uz manu kaktu?"

„Nuka iešu. Vai cilvēku pēc tādas riebīgas ķibeles ar gaisā karājoties pārstaipītu dvēseli var atstāt vienu? Sadzersies pāri mēram un sev kaut ko vēl nodarīsi. Nē, to es negribu, lai man tavs līķis visu mūžu gulētu uz sirdsapziņas . . ." Savādi spodrām acīm teica Puķukāposta kundze, ātri un pareizi izdomājusi, ka nometnē visi jau aizgājuši pie miera un Antona brūzīti ziņkārīgu ošņātāju deguni vairs neapdraud.

Pelerīns jutās kā makšķeres āķim uzdurts nurņiks. Emma tiešām bija izvēlējusies īsto brīdi, kad piespiest viņu pie sienas. Aiztriekt uzmācīgo glābēju pie velna ar strupu un dzēlīgu piezīmi (kas viņam jau bija uz mēles) tagad tomēr nevarēja. Tad viņa saniknota un aizvainota pietaurētu visu nometnes sievu ausis. Turklāt — Emmai galu galā bija godīgi nopelnītas tiesības sagaidīt no viņa kaut kādā veidā izrādītas pateicības jūtas . . . Un tāpēc Pelerīns (slepus gauži nopūties) uzsvieda Puķukāpostienes atnestās kāpnes kā smagu krustu.

13. AIZGĀJĒJI UN PALICĒJI

Antons nevarēja saprast, kas noticis ar Emmuci. Tikko veikalā ienākusi (šorīt pirmoreiz palikdama ilgāk par viņu gultā staipoties), stipri nelaipnā balsī noprasīja: „Nu, kur tev tā ļerga ir, ko pagājušo nakti līdz rīta gaismai tecināji? Es jau neesmu zirgs, ka būtu varējusi tik ilgi uz kājām nostāvēt . . ."

(Turpinājums sekos)

PAŠIEM JĀRĀDA PRIEKŠZĪME

Trūkumi ir novēršami.

Organizācijas sola atbalstu

Izrādās, ka latviešu laikraksta lieta stāv tuvu pie sirds daudziem tautiešiem, un arī nozīmīgas sabiedriskas organizācijas šajā jautājumā nemaz nav vienaldzīgas. Par to vislabāko liecību dod daudzās vēstules, kā arī telefona sarunas gan ar veciem, gan pavisam jauniem paziņām.

Pazīstamais Hamiltonas latviešu sabiedriskais darbinieks **Jānis Gailītis** man raksta: „Biju sevišķi pārsteigts par Jūsu atzinumu, ka mūsu laikrakstam ir kļūdas un trūkumi. Šādu atzinumu līdz šim vēl nebiju dzirdējis. Parasti mūsu avīze ir labākā un bez kļūdām un trūkumiem, bet tikai ļoti vēlams esot dubultot abonentu skaitu. Pavisam jauna un patīkama vēsma nāk no Jūsu raksta. Manuprāt, pilnīgs ir tikai Dievs un nekļūdas tikai tie, kas neko nedara. Protams, tas tā ir arī ar laikrakstu. Visiem pa prātam jau nekad nebūs. Es no savas puses gribētu ieteikt abonentu skaita palielināšanu sākt ar tās organizacijas biedriem, kas šodien skaitās mūsu laikraksta oficiālais izdevējs. Par to nav ne mazāko šaubu, ka abonentu skaits resp., laikraksta financiālā baze cieši saistīta ar laikraksta kvalitātes uzlabošanu. Varbūt, ka te maldos, bet es atļaujos apgalvot, ka diezgan liels Daugavas Vanagu biedru skaits lasa savu avīzi, taču nav atrodami laikraksta abonentu sarakstā. Daugavas Vangiem šeit ir dota laba iespēja parādīt savu biedru disciplīnu un tanī pašā laikā rādīt priekšzīmi, kā atsevišķiem tautiešiem, tā arī citām sabiedriskām organizācijām.

Man personīgi patīk viņetes atsevišķām laikraksta nodaļām, kas palīdz vieglāk orientēties, sameklējot rakstu resp., nodaļu, kas saistījusi manu interesi. Šādas viņetes ir latviešu dzīvei sportam Kanadā, gaidām un skautiem, medniekiem un makšķerniekiem, lasītāju vēstulēm u. c. Pirms pāris gadiem šāda viņete bija arī nodaļai, kas stāstīja par Daugavas Vanagu dzīvi Kanadā. Kur palikusi DV nozīme? Kādēļ tā ir likvidēta? Es domāju, ka vairums Daugavas Vanagu biedru noteikti vēlētos ziņas par savas organizācijas darbu, sakopotas vienā pārredzamā nodaļā, nevis izkaisītas, vai kādreiz pat apraktas sludinājumu jūrā."

Nekustamu īpašumu biroja vadītājam **Alfrēdam Stikutam** ir savas domas: „Bez abonentiem laikrakstu morāli un materiāli iespaidīgi var atbalstīt tautieši ar komerciāliem sludinājumiem. Ja Jūs pāršķirstītu mūsu laikraksta slejas, Jūsu uzmanību saistītu fakts, ka sludinājumu slejās regulāri atrodami dažādo latviešu pakalpojumu aģentūru, veiklanieku un amatnieku sludinājumi. Mums ir ļoti liels skaits tautiešu, un es te galvenokārt domāju būvuzņēmējus, kuŗu finances atļauj sludināties latviešu laikrakstā, bet, kas to neizskaidrojamu iemeslu dēļ nedara. Vai mūsu būvuzņēmēji labprāt nepārdotu saviem tautiešiem uzceltās mājas? Tāpat tas ir arī ar latviešu rūpniecības pasākumiem. Neviens nevar piespiest lielākos latviešu uzņēmējus un rūpniekus nākt talkā latviešu laikraksta celšanā. Šī lieta ir jāatstāj viņu pašu sirdsapziņai. Mans uzņēmums ir mazs, bet es varu apliecināt, ka sludinājumi šajā laikrakstā ir palīdzējuši tam augt, un lai neviens nenovērtē latviešu klientu par zemu."

Pirmās ev.-lut. draudzes mācītājs **Ādolfs Čops** ar interesi sekojis mūsu laikraksta gaitām: „Viena no svarīgākām problēmām, manuprāt, ir kvalificētu žurnālistu-reportieŗu tīkla izveidošana. Es atļaujos konstatēt, ka laikrakstam, iznākot Toronto, tieši Toronto sabiedriskās dzīves atreferējumos varētu vēlēties nopietnāku un sistēmatiskāku pieeju . Attiecībā uz Pirmo ev.-lut. latviešu draudzi Jūsu laikraksts ir vienmēr izrādījis atsaucību un lielāko objektīvitāti, un es neredzu, kādēļ mana draudze nepievienotos pārējām organizācijām centienos padarīt mūsu laikrakstu interesantāku un labāku."

Toronto baptistu draudzes mācītājs **R. Ekšteins** saka: „Nav nekāds noslēpums, ka ir tautieši, kas lasa arī citās zemēs publicētus latviešu periodiskus izdevumus. Šeit, šinī zemē mums savs laicīgais laikraksts vienmēr būs nepieciešams. Ar Jūsu laikrakstu mums bijušas un pastāv labākās attieksmes. Protams, iespeju robežās mēs varam pielikt savu roku un atbalstīt centienus, kam jānāk par svētību visas latviešu sabiedrībai."

Toronto latviešu korporāciju kopas seniors **H. Gubiņš** izteicās: „Pārticības un miermīlības iespaidā latviešu sabiedriskajā dzīvē ir jākonstatē zināms pagurums, ideju un cīnītāju trūkums. Protams, tas atspoguļojas arī mūsu laikraksta slejās. Rodoties jaunai akadēmiskai paaudzei šajā zemē, šiem jaunajiem ir pienākums jau tagad stāties blakus un pārņemt savās rokās visas svarīgākās sabiedrisko organizāciju vadošās pozicijas. Protams, ka arī latviešu vecākā akadēmiskā paaudze ar savu padomu un pieredzi var būt te liels atbalsts. Par to, ka šodien mums ir latviešu skola, sekmīgi darbojas daudzās latviešu organizācijas, veidojas enerģijas pilni jaunatnes pulciņi — vislielākā pateicība ir mūsu laikrakstam, jo tas vienmēr nepieciešamā brīdī ir pamudinājis un rādījis pareizo ceļu. Jūsu laikrakstam ir jādod vislielākā atzinība par noteikti izturēto nacionālo politisko līniju, tāpat atzinība par objektīvitāti dažādu šķietami pretēju rakstu publicēšanu. Toronto korporāciju kopa ir bijusi un būs ar Jūsu laikrakstu."

*

Vēstuļu autoriem es atļaujos norādīt, ka anonīmas vēstules, lai tās paustu pozitīvas vai negatīvās domas, es būšu spiests atstāt bez ievērības. Taču, ja vēlaties, tad jūsu vēstulē izteiktās domas laikrakstā var parādīties ar paša izvēlētu pseudonimu vai iniciaļiem. Tā tas visā brīvajā pasaulē ir pieņemts, un pie šādas kārtības pieturēsimies arī mēs.

Nākamajā numurā es vēlētos debates par mūsu laikrakstu nobeigt. Uzklausīsim, kas uz sirds vēl ir dažiem raksturīgu vēstuļu rakstītājiem, ko vēl domā dažu iespaidīgu organizāciju vadītāji un, pēc laikraksta izdevēju domu uzklausīšanas, atļaušos nobaigumā pateikt pāris vārdus par dzirdēto un novēroto pirmajā draudzīgajā domu izmaiņā.

Jūsu A. Kundrats.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Dz. Freimanis — **SVEČU SMARŽA, dzejas**	$2.50
J. Krēsliņš — **TOMĒR ES ATCEROS** dzejas	2.80
V. Kārkliņš — **NEAPKLUSINĀMĀS IEKĀRES**	3.00
T. Heijerdāls — **KON - TIKI**	3.60
E. Aistars — **SAPNIS SAULES LOGĀ**	3.20
A. Zariņš — **BRĪNUMS**	2.50
J. Martinsons — **GUDRĪBAS CEĻŠ**	0.80
K. Ieviņš — **MEDULĀJS**	4.00
A. Niedra — **BULVĀRU ČIGĀNI**	3.60
R. Bangerskis — **MANA MŪŽA ATMIŅAS IV d.**	6.00
F. E. Silampé — **KALPONE ŠILJA**	3.60
V. Kārkliņš — **ZELTA ZVANS**	4.50
E. M. Remarks — **RIETUMU FRONTĒ BEZ PĀRMAIŅĀM**	3.00
Ad. Šilde — **VAŽU RĀVĒJI**	2.80
Ad. fon Chamisso — **PĒTEŖA ŠLEMĪLA BRĪNUMAINAIS STĀSTS**	5.20
E. Ādamsons — **RAKSTI I—II kompl.**	13.80
J. Vītols — **200 LATV. TAUTAS DZIESMAS**	12.00
J. Širmanis — **ALBERTA CILPAS PIEDZĪVOJUMI**	2.80
Dr. arch. E. R. Laube **RAKSTI PAR ARCHITEKTŪRU**	6.50
K. Grāmatnieks — **DZINTARA KRASTĀ**	4.00
E. Birznieks - Upītis — **PASTARIŅŠ DZĪVĒ**	2.80

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

5 IEVĒROJAMI KONCERTI

PAULA BRĪVKALNE DZIEDĀS SALOMI TORONTO

Jorkas koncertapvienības mūzikālais vadītājs Dr. H. Ungers 1. oktobrī devās uz Frankfurti, no kurienes sāksies viņa koncertceļojums pa Šveici, Spāniju un Angliju. Dr. Ungers atgriezīsies Kanadā ap Ziemassvētkiem, lai sāktu iestudēt Jorkas koncertapvienības 9. sezonas programmu.

Koncertu serija sāksies 1. martā Maseja zālē, nākošie notiks 19. aprīlī un 3. maijā, bet 29. martā un 17. maijā koncerti notiks Itona auditorijā.

Šai gadā kā solisti paredzēti vairāki pasaulē slaveni mākslinieki: Miša Elmans atskaņos Čaikovska vijoļkoncertu, Benno Moisevica izpildījumā dzirdēsim Šūmaņa klavieŗkoncertu, un pirmoreiz Toronto uzstāsies slavenais čello virtuozs Leonards Ross, atskaņodams Vivaldi un Bocherini koncertus čellam.

Latviešu klausītājiem turklāt sevišķi var interesēt mūsu ievērojamās solistes Paulas Brīvkalnes uzstāšanās 3. koncertā 19. aprīlī, kad viņa dziedās savu iemīļotāko lomu — beigu ainu no operas „Salome", ko tik daudzi tautieši izteikuši vēlēšanos dzirdēt jau viņas iepriekšējos koncertos. Bez tam Brīvkalne dziedās prelūdi un Elzas sapni no Loengrīna, Elizabetes uvertīru un āriju no Tanheizera.

Dr. H. Ungers ievēroja mūsu dziedoni viņas pagājušā gada koncertā Toronto, un sajūsminājies par viņas sniegumu, angažēja viņu par solisti 1961. gada sezonas koncertam. Paula Brīvkalne joprojām ir saistīta Štutgartes valsts operā, kur dzied pirmās drāmatiskā soprāna partijas.

LATVIEŠU KULTŪRAS DZĪVE EIROPĀ

ČETRI DZEJNIEKI LASA DZEJOĻUS

Ņujorkas Daugavas Vanagi ievadīja savas šīs sezonas mēneša sanāksmes ar interesantu priekšlasījumu par latviešu kultūras dzīvi Eiropā, ko sniedza nesen no Vācijas iebraukušais žurnālists Viktors Neimanis. Viņa pirmais iespaids Amerikā ir tāds, ka šeit izveidojusies autonoma latviešu kultūras dzīve. Latvieši Eiropā sagaida daudz no Amerikas latviešiem. Kad Chruščevs devās uz Ameriku, tad Eiropas latvieši sprieda, ka gan jau Amerikas latvieši to pienācīgi sagaidīs.

Eiropā latviešu kultūras dzīvi kavē skatītāju ierobežotais skaits un tie paši dzīvo izklaidēti. Kultūras pasākumi tur prasa lielāku uzupurēšanos, lielākus ideālistus. Piem., Zuikas koŗa turneja Vācijā sagādāja 10.000 marku zaudējumu ceļa izdevumos, tomēr viņa koncerti bija ievērojams notikums latviešu dzīvē Vācijā.

Latviešu kultūras pasākumi atrod simpatisku atbalstu vācu presē un publikā. Vācijā patlaban pārdzīvo laikmetu, kad tauta interesējas par visu ārzemniecisko. Zentas Mauriņas priekšlasījumi atrod plašu atbalstu vācu publikā. Savos priekšlasījumos viņa vienmēr atgādina mūsu tautas likteni. Tāpat Jaunsudrabiņš ieguvis cieņu vācu publikā. Nereti vācu preses pārstāvji ierodas latviešu sarīkojumos bez aicināšanas. Hamburgas radio nereti pārraida latviešu tautas dziesmas. Latviešu tautas deju divi pulciņi Anglijā ieguvuši atzinību starptautiskā mērogā — 1958 g. tautas deju festivālā Itālijā latvieši ieguva otro vietu, lai gan Padomju Savienība tur sūtīja profesionālus dejotājus. Pēc tam kāda Skotijas skolotāju institūta dalībniece lūdza informēt, kā gatavot latviešu tautas tērpu. Soikāna darbi ieguvuši vācu kritikas labvēlīgu atsaucību. Ad. Šilde ar savām publikācijām ieguvis vispārēju cieņu. Daudzi vēl nezina, ka viņš jau sen pirms tam, kad sāka sūtīt saiņus uz Latviju, ar Sarkanā Krusta starpniecību sūtīja medikamentus uz Latviju uz Sibiriju.

Zviedrijā iepriecina jaunatnes piedalīšanās latviešu kultūras dzīvē. Reitera kori tagad vada 25 gadus vecais Andris Vītoliņš. Ievērojams sasniegums bija latviešu grāmatu stends Starptautiskā grāmatu mesē Frankfurtē.

Pēc priekšlasījuma savas dzejas lasa jaunie dzejnieki: Krēsliņš, Mūks, Saliņš un Tauns.

Vakarā izlozēja gleznas, kas bija dāvātas 14 jūnija ziedojumu akcijā. Audriņa gleznu „19 gads" laimēja E. Kipsts, N.Y., O. Grundes „Laivas" — ieguva V. Antiko, N.Y., V. Skultes „Bērzi" — E. Cerpins, N.Y., E. Dajevska „Pie klētiņas" — H. Silkalns, N. Y. un J. Gaiļa „Jūŗa un mākoņi" — V. Krauklis, Čikāga.

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus abonešanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNĪCĀ,
72 QUEENSBOROUGH
TERRACE,
LONDON, W. 2.
Tel. BAYswater 1652.

Turpat pieņem arī sludinājumus kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri

PIRMAIS GADS ORĶESTRĪ

Andrejs Jansons savā darba istabā. A. Kalniņa uzņ.

Ciemos pie mūsu jaunā mūziķa Andreja Jansona

ŅUJORKA (A.K.) — Menhetenā, pie 7. avēnijas pazemja un 205. ielas ir kāda paprāva dzīvokļu celtne kuŗas pagraba stāvā jau ilgu laiku notiek regulāri obojas „brīvkoncerti". Kaimiņiem vairs nav jājautā „kas tur apakšā atkal spēlē?." Bez apdomāšanās tie pateiks, ka dūšīgais mūzicētājs ir mūsu jaunais un talantīgais obojists Andrejs Jansons, kuŗu torontieši atcerēsies vēl no Jaunatnes svētku koncerta Itona auditorijā.

Lai nokļūtu pie Andreja, ir jāvirina vairāki dzelžu vārti un lielas durvis ar uzrakstu „Superintendent." Kad ieraugu jauno mūziķi durvīs, baltā džentelmeņa kreklā un ar atlocītām piedurknēm, man neviļus paspruk: „No kuŗa laika esi kļuvis par „superu?"

„Ne jau es," smaidīdams saka Andrejs, „šo pienākumu veic mans tēvs. Es pats joprojām uzticīgi nododos savam instrumentam."

Pēc īsās apsveicināšanās ar pārējiem mājas ļaudīm, mans ceļš ved tieši uz Andreja darba istabu. Telpa ir neliela, bet mājīga, kuŗā notiek t. s. „mājas koncerti." Uz galda pamanu vairākus neparastus darba rīkus — nazi, žileti, katliņu, diegu spolīti un nagu laku.

„Ko mūziķis var iesakt ar šādiem darba rīkiem?" jautāju Andrejam. Tad viņš piesēžas pie galda un sāk darboties. Vispirms viņš paņem kādu nelielu koka plāksnīti, ko nogriež dažu collu gaŗumā un ar žileti to „noēvelē" attiecīgā biezumā. Kad šī darbība ir paveikta, seko plāksnītes notīšana ar sarkanu diegu un nopulēšana ar nagu laku. Rezultātā, nedaudzās minūtēs ir tapusi obojas mēlīte. Meistars piebilst, ka pēdējās tiek pagatavotas no niedru koka un ilgst atkarībā no koka kvalitātes Pēc A. Jansona norādījumiem labai obojas mēlītei, kuŗas pagatavošana ir precīzijas darbs, vajadzētu kalpot vairākus mēnešus, bet esot arī gadījumi, ka dažas mēlītes sabojājoties jau pāris dienu laikā.

Mūsu tālākā saruna novirzās uz citiem jautājumiem, kas skaŗ nākotnes plānus. Uzzinu, ka centīgais mūziķis pēc īpaša konkursa uzņemts Baltimoras simfoniskajā orķestrī, kur šajā sezonā viņam būs jāspēlē pirmā oboja visos seriju koncertos. Lai iekļūtu šajā izcilajā orķestrī, Andrejam bijis jāsacenšas ar 13 obojistiem no visas ASV. Saprotams, oķestrim bija vajadzīgs tikai viens obojists, tādēļ arī vēl vairāk varam priecāties, ka šo vietu ieguva latvietis. A. Jansons šajā sakarā izsakās: „Cik zinu, šis bija labākais piedāvājums ASV obojistiem šinī gadā, tādēļ arī tīkotāju bija tik daudz."

Baltimoras simfoniskais orķestris savu sezonu uzsāks 12. okt. ar neparasti smagu un mūzikāli augstvērtīgu programmu. Klausītājiem būs izdevība dzirdēt Bacha, Bēthovena,Brāmsa u. d.c. ievērojamu komponistu skaņdarbus. Visatzinīgāk mūsu jaunais mākslinieks izsakās par orķestŗa diriģentu Pēteri Hermanu-Ādleru. Pēdējais diriģēs 4. janvāŗa koncertu, kuŗā A. Jansons piedalīsies kā solists, atskaņojot Mocarta „Simfonia Concertate." Šis darbs rakstīts flautai, obojai, mežragam, fagotai un orķestrim.

„Kā redzu, šo darbu sagatavošana prasīs daudz laika," iebilstu, kad Andrejs sāk atkal rakņāties pa nošu burtnīcām.

„Taisnība," saka mūziķis, „bet ceru atlicināt laiku arī latviešu sarīkojumiem. Jau 8. oktobrī došos uz Filadelfiju, kur piedalīšos Jāņa Mediņa jubilejas koncertā, kuŗu rīko latviešu koncertapvienība. Šajā sarīkojumā atskaņošu J. Mediņa svītu obojai un klavierēm ar piānisti Verenu-Dambrāni kā pavadītāju."

Otrs koncerts Filadelfijā ar A. Jansona piedalīšanos notiks 18. decembrī, kuŗu rīko baptistu jaunatnes pulciņš. Jaunā latviešu piāniste Anda Šverna uzņēmusies veikt visus klavieŗu pavadījumus. Iespējams, ka arī torontiešiem šinī sezonā būs izdevība dzirdēt A. J. lielisko mūzicēšanu kādā no jauniešu koncertiem. Tuvāko dienu laikā mūsu obojists no Ņujorkas pārcelsies uz Baltimoru. Atvadoties vēlu Andrejam vislabākās sekmes jaunajā darba vietā.

Šķiet, vistiešāk latviešu jaunatnes centienus mākslas laukā raksturojis prof. J. Mediņš šādiem vārdiem: „Man ir liels prieks par katru jaunās paaudzes darbu un sasniegumiem!"

BRITU BALETS FILMĀ

„Gulbju ezera" 2. cēliena aina

Visiem baleta mākslas cienītājiem nebūtu jāpalaiž garām izdevība redzēt Dr. P. Czinnera jaunāko krāsu filmu „The Royal Ballet", ko patlaban var skatīt „Fairlawn" teātrī, Toronto ziemeļos. P. Czinners ar 11 kamerām no 44 dažādiem leņķiem uzņēmis „Gulbju ezera" 2. cēlienu, „Ugunsputnu" un Frederika Aštona jauno baletu „Ondine". Pēdējais savu ASV pirmizrādi piedzīvoja pagājušajā nedēļā Ņujorkas Metropolitena operā, gūstot teicamas kritiķu atsauksmes.

Ir liela starpība skatīt kādu baleta uzvedumu filmā vai tieši uz skatuves izrādes laikā. Filmā kontakts starp mākslinieku un skatītājiem bieži vien pazūd, par spīti foto technikas augstajai attīstībai pēdējos gados. Neiztirzājot šo faktoru tālāk, jāsaka, ka Ranka organizācijas pūles ir vainagojušās panākumiem. Visiespaidīgākais ir tieši Frederika Aštona balets, kuŗu torontieši varēs redzēs jau nākošā gada sākumā, tiešā uzvedumā O'Keefe mākslas centrā.

Prīmabalerīna Margota Fonteina, kā vienmēr, dejo ar artistisku noblesi. Teicams partneris viņai ir Mičels Somess. No mākslinieciskā viedokļa mazāk iespaidīgs ir Čaikovska „Gulbju ezera" 2. cēliens, kur vietām pietrūkst precīzitātes (kordebaletā) un liriskākas ekspresijas (solo dejās). Toties šie nelielie trūkumi pa pilnam tiek kompensēti ar Stravinska „Ugunsputnu". Fonteina savu Ugunsputnu interpretē pilnīgi tradicionālā angļu baleta stilā, liekot lieliski spīdēt technikai.

Vēl jāmin, ka filma „The Royal Ballet" netiks nekur citur Toronto izrādīta, kā vienīgi minētajā teātrī par speciālām ieejas cenām.

JAUNA FILMA

Hamburgā, Vācijā, patlaban skatāma zviedru producenta Paula Rotha uzņemtā dokumentārfilma „Mein Kampf", kas vēlreiz pasvītro nacistu necilvēcīgo apiešanos ar ieslodzītajiem koncentrācijas nometnēs. filmā tiek rādītas arī geto varas vīru izdarības. Sakarā ar šo autentisko filmu, Bonnas valdība pieņēmusi rezolūciju, ka tā jāredz visiem, pat skolēniem, kas vecāki par 11 gadiem. Hamburgas iedzīvotāji ik vakarus jau agri sāk stāties gaŗā rindā, lai redzētu šo iespaidīgo filmu, kuŗai drīz sekos otra līdzīga dokumentārfilma. **A. K.**

„LĀČPLĒSIS" Nr. 6

Kā ik gadus, arī šogad trimdā iznācis LKOK biedrības gadskārtējais izdevums — glīti un rūpīgi iespiests žurnāls „Lāčplēsis", Valdemāra Skaistlauka (bij. artil. plkv. Šēnfelds) un Arveda Laura redakcijā. Ziedojumi par šo žurnālu nāk par labu slimiem un darbam nespējīgiem Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieŗiem.

Šī gada izdevums ir ar bagātīgu saturu, 49 lappuses, kādi 10 autori, kas pakavējas pie senām atmiņām un sniedz citādus apcerējumus. Saturā šo rindiņu autora atmiņas: „Pirms 30 gadiem" — par toreiz radušos domu dibināt LKOK biedrību, pieminēts ģen. K. Berķis u. c. iniciātori un dibinātāji, kas toreiz parakstīja LKOK b-bas „Lāčplēšu dižcilts" statūtus u.t.t. —.

Mag. iur. V. Likerts sniedz apcerējumu „Kaŗa skola — varoņu kalve" LKOK A. Lauris — „Liesmainās devīzes", LKOK E. Mednis — „Ceļš līdz varonim".

Prof. Dr. E. Blese — „Latviešu kaŗavīra drosme un gaitas gadsimtu mijās" A. Vilks nākotnes perspektīvēs ievietojis apcerējumu: „Kāds testaments", kapt. Ed. Sināts dzejoli „Saules putns", Ernests Jurka sniedz apcerējumu „Tālos ciemos pie Lāčplēšiem", R. Osis raksta Hermaņa Sproģa piemiņai. Ir arī nekrologi: LKOK kapt. V. Reinekem, LKOK kapt. A. Lagzdiņam un LKOK plkv. - leitn. A. Aizporam - Čaplim.

Mag. iur. E Lapiņš

TAUTIEŠI,

turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.

NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.

IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.

DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St., Toronto 2-B,
Ontario, Canada.

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI,
123 Huron St.,
Toronto 2 - B,
Ontario — Canada.
Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

DARBA ZEĶES PIE

Penmans
WARRANTED HIGH GRADE
PENMANS
KNIT-GOODS

Papēži un pirkstgali pastiprināti ar NAILONU

Šeit ir jūsu labākā iepirkšanās, lai iegūtu labu preci, kas — laba valkāšanai — īpaši ērta — laba sajūta. Penmana darba zeķes tagad ir piemērotas katram stilam un katram darbam.

TĀPAT APAKŠVEĻA UN SILTĀ VEĻA SLAVENS KOPŠ 1868.

WS 11-4

S ORĶESTRĪ

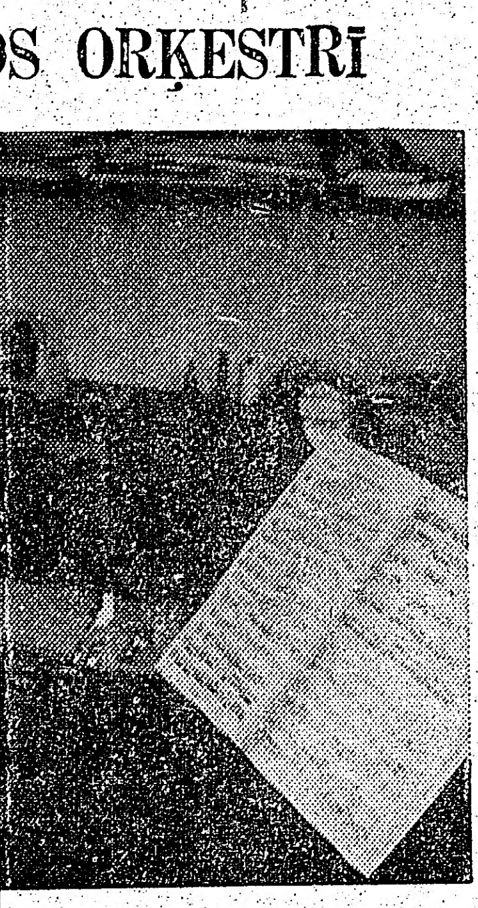

stabā. A. Kalniņa uzņ.

mūziķa Andreja Jansona

kajā orķestrī, kur šajā sezonā viņam būs jāspēlē pirmā oboja visos seriju koncertos. Lai iekļūtu šajā izcilajā orķestrī, Andrejam bijis jāsacenšas ar 13 obojistiem no visas ASV. Saprotams, okestrim bija vajadzīgs tikai viens obojists, tādēļ arī vēl vairāk varam priecāties, ka šo vietu ieguva latvietis. A. Jansons šajā sakarā izsakās: „Cik zinu, šis bija labākais piedāvājums ASV obojistiem šinī gadā, tādēļ arī tikotāju bija tik daudz."

Baltimoras simfoniskais orķestris savu sezonu uzsāks 12. okt. ar neparasti smagu un mūzikāli augstvērtīgu programmu. Klausītājiem būs izdevība dzirdēt Bacha, Bēthovena, Brāmsa u.d.c. ievērojamu komponistu skaņdarbus. Visatzinīgāk mūsu jaunais mākslinieks izsakās par orķestra diriģentu Pēteri Hermanu-Ādleru. Pēdējais diriģēs 4. janvāra koncertu, kurā A. Jansons piedalīsies kā solists, atskaņojot Mocarta „Simfonia Concertate." Šis darbs rakstīts flautai, obojai, mežragam, fagotai un orķestrim.

„Kā redzu, šo darbu sagatavošana prasīs daudz laika," iebilstu, kad Andrejs sāk atkal rakņāties pa nošu burtnīcām.

„Taisnība," saka mūziķis, „bet ceru atlicināt laiku arī latviešu sarīkojumiem. Jau 8. oktobrī došos uz Filadelfiju, kur piedalīšos Jāņa Mediņa jubilejas koncertā, kuru rīko latviešu koncertapvienība. Šajā sarīkojumā atskaņošu J. Mediņa svītu obojai un klavierēm ar pianisti Verenu-Dambrāni kā pavadītāju."

Otrs koncerts Filadelfijā ar A. Jansona piedalīšanos notiks 18. decembrī, kuru rīko baptistu jaunatnes pulciņš. Jaunā latviešu pianiste Anda Šverna uzņēmusies veikt visus klavieru pavadījumus. Iespējams, ka arī torontiešiem šinī sezonā būs izdevība dzirdēt A. J. lielisko mūzicēšanu kādā no jauniešu koncertiem. Tuvāko dienu laikā mūsu obojists no Ņujorkas pārcelsies uz Baltimoru. Atvadoties vēlu Andrejam vislabākās sekmes jaunajā darba vietā.

Šķiet, vistiešāk latviešu jaunatnes centienus mākslas laukā raksturojis prof. J. Mediņš šādiem vārdiem: „Man ir liels prieks par katru jaunās paaudzes darbu un sasniegumiem!"

A ZEĶES
PIE
mans
WARRANTED HIGH GRADE
PENMANS
KNIT-GOODS
gali pastiprināti ar
LONU
EĻA UN SILTĀ VEĻA
S KOPŠ 1868.
WS 11-4

PADOMJU PROPAGANDAS TECHNIKA

II

Nevar noliegt, ka visas partijas cenšas iegūt „lielus draugus", bet komūnisti šo metodi ir ārkārtīgi plaši izveidojuši, padarot šo savu viltīgo paņēmienu par jaunu parādību ne tikai tās apmēru, bet arī slepenības dēļ. Neviena demokratiska partija neizmanto cilvēkus, kas noliedz, ka tiem partija patīk, lai pievilktu prominentus simpatizētājus. Tikai komūnistu partija darbojas zem maskas. Daudzi vilušies komūnisti ir liecinājuši, ka partija ir lūgusi neizņemt biedra karti, lai tie varētu labāk kalpot padomju propagandai ar šķietamo neatkarību!

Ievērojot bezgalīgi lielo paņēmienu dažādību, ko lieto komūnistu propaganda, viltojot visu universu, ir grūti atrast apzīmējumu, kurš aptvertu to visu. Dažiem apzīmējums „slepenais komūnists" vai „līdzskrējējs" ir par mīkstu, citiem tas ir pārāk spēcīgs. Šai apcerējumā lietosim neitrālāku apzīmējumu — „palīgspēki".

Apgalvojums, ka padomju propaganda izmanto tikpat dažādus palīgspēkus, cik dažādas ir to maskas, liek mums censties tos pazīt, par spīti to maskojumam un daudzveidībai. Tiem ir divas atšķirīgas pazīmes: no vienas puses, palīgspēki arvien atbalsta visas pozicijas, ko padomes aizstāv starptautiskās lietās, un maina šo nostāju tanī pašā brīdī, kad padomes to dara; no otras puses pret padomju un Rietumu režīmiem tiem ir tāda nostāja, kura sistēmatiski pēdējos nomelno un mazgā baltus pirmos.

Minēsim tikai dažus palīgspēku nostājas raksturojošus apgalvojumus: pret Eiropas uzbūvi un īpaši pret Eiropas armiju; jāatvelk Amerikas karaspēks no Eiropas; pret NATO un SEATO; par veto tiesībām Apvienotās Nācijās; par Berlīnes pamešanu un atraisīšanos no Vācijas; pret Bonnas federālo republiku un „kara kūdītāju" Ādenaueru; par Pankovas un Peipingas valdību atzīšanu; izbeigt kodolieroču pārbaudes, un atbruņošanos bez tālākās uzraudzības noorganizēšanas; pret raķešu izšaušanas platformām, kas vērstas pret PSRS Rietumeiropā, bet ne pret izšaušanas platformām, kas vērstas pret Eiropu pašā PSRS; pret „feodālajiem un koruptajiem diktātoriem" — Čangkaišeku, Ngo Din Diemu un Singmanu Rī, bet par pretamerikāniskiem diktātoriem Peronu un Vargasu; par galotņu konferenci par katru cenu; par „kultūrālu apmaiņu", bet neprasot grāmatu cenzūras un radio raidījumu traucējumu izbeigšanu Padomju Savienībā; par pilnīgu Āzijas un Afrikas tautu neatkarību no Rietumiem, bet par pilnīgu Austrumeiropas satelitvalstu atkarību no Pad. Savienības; pret brīvām vēlēšanām Vācijā zem starptautiskās kontroles, bet par „vēlēšanām Vietnāmā nodibināto valdību vadībā, pie kam viena no tām ir komūnistu; pret „dolaru imperiālismu" visā pasaulē, bet par „rubļa palīdzību" neattīstītām zemēm; pret ASV bazēm Eiropā un Āzijā, bet par padomju bažu brīvību (komūnistu partijām) katrā zemē.

Ir skaidrs, ka neatkarīga doma visai viegli var patiesi vai maldīgi nonākt vienā vai otrā punktā pie līdzīgiem atzinumiem kā padomes, bet nav iespējams būt sistēmatiski un sinchronizēti vienis prātis ar dažādām Kremļa pozicijām. Pastāvīga šāda veida nostāju saskanēšana ļauj pazīt palīgspēkus.

Vispārīgais termins „infiltrācija" aptver visu slepeno kanāļu sistēmu, kas dod iespēju iešļircināt padomēm labvēlīgus uzskatus brīvās pasaules šūnās. Šai sistēmai ir sakari ar komūnistu spiegu tīkliem, kas pārraida informāciju.

Mēchanisms, ko izmanto šiem mērķiem, arvien ir viens un tas pats. Infiltrējamā organizācijā ieliek vienu vai vairākus palīgspēkus, vai arī iegūst tās biedru piekrišanu. Tie paliek pastāvīgā kontaktā ar ārējām palīgorganizācijām, un pēdējās savukārt uzrauga īsti slepenie komūnistu aģenti.

Kontaktus šo dažādo palīgspēku starpā uztur klubos, krogos, kafejnīcās, baznīcu jauniešu apvienībās vai citur. Slepenā komūnistu propaganda, ko vada pa šiem kanāļiem, ir pieskaņota to prasībām. Gandrīz nav nevienas sociālas, politiskas vai reliģiskas doktrinas, kurā nevarētu slepeni ieslīdināt Kremļa ārējai politikai labvēlīgus elementus ar piemērotu dialektisku spiedienu, jo vairāk tādēļ, ka nav jārespektē komūnistu ideoloģija, kurai nav nekā kopīga ar šo pasākumu."

Minēsim visvairāk infiltrētos organus.

PRESE

Pasaulē ir visai nedaudzi preses organi (arī „buržuju"), kuros padomju spiegošanas aparātam nebūtu savu aģentu. Preses komūnistu palīgspēku galvenais uzdevums ir manipulēt redaktoru, vai, ja tas nebūtu ispējams — reportierus, bez redaktora ziņas. Vispārīgie apzīmējumi, ka „šis laikraksts ir konservātīvs vai katoļu", vairs nepietiek, lai pazītu politiku, kāda tam ir pret Maskavu. Dažreiz paši laikrakstu vadītāji nemaz nezina, ka viņu laikraksts ir „piesūcināts".

Visvairāk infiltrētas ir lappuses, kur parādās starptautiskās ziņas, grāmatu un filmu apskati. Apskatu rakstītāju propagandas loma ir visai svarīga, jo viņu uzskati mudina lasītājus izlasīt darbus, kas atbalsta padomju politiku, un ignorēt tādus, kas tai nav labvēlīgi.

Padomes lieto vēl kādu metodi, lai vadītu presi brīvajās zemēs. Tās ir „vēstuļu brigādes". Palīgspēki, izliekoties, ka tie ir „pieķērīgi lasītāji", raksta duiknu vēstuļu, kad laikraksts iespiedis kaut ko pret komūnistiem, un atzinības vēstules, kad tas ieteicis piekāpību Maskavas prasībām. Tā kā brīvajā pasaulē nekas tamlīdzīgs nav noorganizēts, tad šī fabricētā korrespondence daudz vairāk ietekmē laikrakstus ,kas godīgi domā, ka tiem ir „jāpieskaņojas lasītāju melodijai."

ZIŅU AĢENTŪRAS

Ziņu aģentūru iefiltrēšanai izmanto pavisam speciālas pūles. Aģentūru korrespondenti ir visai viegli iegūstams upuris, jo tie ir atšķirti no savas nacionālās apkārtnes un pilnīgi dabiski meklē kontaktus ar diplomātiem, kuru viena trešdaļa pieder pie komūnistu zemēm un otra trešdaļa ir „neitrālisti", un kur padomju propaganda un māņi rada jucekli. Jāatzīst arī, ka tas dzīves veids, kas varētu atsvērt viņu no sabiedrības „izstumto eksistenci", kādā jādzīvo dažiem no šiem korrespondentiem, neglābj tos no kārdinājumiem.

UNIVERSITĀTES, ELEMENTĀRSKOLAS UN VIDUSSKOLAS

Arī te Maskavas palīgspēku proporcija ir ievērojami augstāka, nekā komūnistu proporcija zināmā zemē. Ievērojot prātu asināšanas izšķirīgo svarīgumu šinī laukā, komūnisti tur strādā ar visiem padomju propagandas instrumentiem, sākot ar atklāti komūnistiskām līdz pagrīdes šūniņām. Francijā 20.000 skolotājiem ir komūnistu partijas kartes, pāri par 25% klasēs māca sekodami komūnistu direktīvām, ko tie saņem pa neskaitāmiem kanāļiem: speciāliem žurnāliem, biļeteniem, apkārtrakstiem un partijas līderu apmeklējumiem. Italijā šis samērs ir 40%. Dažreiz šie skolotāji iet pat tik tālu, ka piespiež savus skolēnus parakstīt slepenos komūnistu rakstus, kā, piem., „Stokholmas uzsaukumu".

Indijā skolotāji, kas propagandē Maskavu, lietā mācības grāmatas, ko īpaši iespiedusi Indijas komūnistu partija. Anglijā, kā Eiropas valstu lielākajā daļā, universitātes ir galvenais „līdzskrējēju" patvērums. Eiropas universitātes ir tādā mērā piedulķotas, ka komūnistu un tiem labvēlīgas kustības Āzijā un Afrikā pilnīgi „barojās" no tām.

BAZNĪCAS

Pretēji tam, ko mēs varētu sagaidīt, arī baznīcas ir jūtami infiltrētas. Francijā gandrīz 50 procentu katoliskās preses ir padomju politikai labvēlīgo uzskatu izplatītājas. Savienotajās Valstīs pirmais lielais manifests, kas prasīja komūnistu valdības atzīšanu, radās kādā reliģiskā asociācijā, kurā ietelp 8.000 garīdznieku un 30 miljonu baznīcu apmeklētāju. Tās paspārnē atrodas arī daudzas palīgorganizācijas, kas sarīkojušas savu draudžu locekļiem daudzus ceļojumus uz Maskavu nu Peipingu. 1955. gadā agrākais franču komūnistu partijas biedrs Alberts Vasarts atklāja, ka 1936. gadā Maskava izsūtījusi rīkojumu, lai droši un rūpīgi izraudzīti komūnistu jaunatnes organizācijas biedri iestājas garīgos semināros un kļūst priesteri. Citi infiltrējas reliģiskās organizācijās, īpaši dominikāņu.

Infiltrācija baznīcās ir viens no padomju propagandas galveniem uzdevumiem.

(Turpinājums sekos)

POLĪTISKAIS STĀVOKLIS PASAULĒ

DADZIS KOMŪNISTU ACĪS — HAMMERŠELDS

Toronto Daily Star Apvienoto Nāciju korrespondents Geins (Gayn) raksta, ka stāvoklis tagad esot tāds kā Romas impērijas bojā ejas priekšvakarā, un bijušais ASV apvienoto stābu priekšnieks Radfords saka, ka politiskajā, ekonomiskajā, propagandas un psīcholoģiskajā, t.i., aukstajā karā Rietumi noteikti zaudēšot; ka komūnisms esot jālikvidē pilnīgi. Tas, protams, nozīmē karu un kodolieroču karu. Radforda taktika tātad ir tāda pati kā Mao taktika, tikai Radfords domā, ka karš iznīcinās komūnismu, bet Mao domā, ka karš iznīcinās kapitālismu. ASV un PSRS valdību izteiktie uzskati turpretim ir tādi, ka pasaules likteni izšķirs aukstais karš. Domā, ka kodolieroču karš nav iespējams. Pie tam Chruščevs, tāpat kā Radfords, ir pārliecināts, ka aukstajā karā zaudētāja būs brīvā pasaule.

Pēc The Globe and Mail korrespondenta Filipa Dīna domām, Chruščevs savā runā AN iesēja sēklu, kas augs un nesīs augļus. Tas bijis varas piedāvājums neitrālajiem, sevišķi AN jaunuzņemtajām 13 Afrikas valstīm, jo trīs vīru komitejā, kas aizstātu AN ģenerālsekretāra posteni, kurā ir Hammeršelds, neitrālajiem būtu tikpat liela teikšana kā Rietumu pretkomūnistu aliansei un komūnistiem. Neitrālie būtu izšķīrēji, ja lietas izšķirtu ar balsu vairākum. Ja, turpretim, AN komitejas lēmumiem būtu jābūt vienbalsīgiem, tad katram no trim locekļiem būtu veto tiesības, un tad teikšanas tur nebūtu nevienam, citādi sakot, ģenerālsakretāriskais triumvirāts būtu tikai nominālS.

Krievus nobaidīja tas, ka Hammeršelds Kongo bija sācis reālizēt AN armiju, brīvu no komūnistu ietekmes. Tas bija ceļš uz Afrikas pieslēgšanu Rietumiem vai vismaz tās pasargāšanu no komūnisma. Tādēļ Hammeršelds ir jādabū prom, un Chruščevs pasaka, ka ar Hammeršeldu, kā AN ģenerālsekretāru, nebūs ne AN armijas, ne atbruņošanās. Atbruņošanās gan varētu notikt tikai tad, ja AN armijai būtu pilnīga kontrole visā pasaulē, bet tad AN faktiski nozīmētu pasaules valsti. Ja nu šādu armiju rīko AN ģenerālsekretārs, ar rietumniecisku pasaules uzskatu, tad komūnismam ir beigas.

Vai Chruščeva sējums Afrikā nesīs augļus, tas atkarāsies no Rietumiem. Eizenhauers savā AN runā apsolīja Afrikai ekonomisku palīdzību atbilstoši Rietumu atzinumiem. Chruščevs, runājot tanī pašā forumā, teica, ka ar politisku brīvību vien nepietiek, ka ir vajadzīga arī ekonomiska brīvība, un tur viņš, acīmredzot, domāja ieteikt Afrikas valstīm rīkoties pēc Kastro parauga, t.i., nacionālizēt ārzemju īpašumus, kas dotu vairāk, nekā Eizenhauers var piedāvāt, un kas Chruščevam ņemaksātu neko. ASV palīdzība — un par visām lietām — to pašu iespējami nacionālizējamo uzņēmumu saprātīgas algas nacionālizāciju var novērst. Čikāgas iekšpolītiskās televīzijas debatēs kā Niksons, tā Kennedijs atzina, ka ar pretkomūnistiskiem likumiem vien nepietiek, ka jārada apstākļi, lai nav trūcīgo tiklab iekšzemē, kā ārzemēs. Kennedijs teica, ka ASV ir vietas, kur skolēni daļu savas skolas pusdienas ņem līdz uz mājām citiem ģimenes locekļiem. Angļu un kanadiešu komentātori saka, ka šinī diskusijā Kennedijs ar savu pozītivo programmu nākotnei tālu pārspējis Niksonu, kurš cēlis priekšā vecus pārskatus. Tas nemaz nenozīmē, ka šie komentātori aģitē. Kennedijs nobeigumā teica, ka tie, kas domā, ka ASV viss ir kārtībā, lai balso par Niksonu. Ja nu pasaules liktenis jāizšķir aukstajā karā, tad, pretēji daudzu manu tautiešu uzskatiem, es atzīstu, ka Kennedija, kā prezidenta darbība aukstajā karā būtu efektīvāka nekā Niksona darbība, bet man ne prātā nenāk nodarboties ar aģitāciju; katrs pats balso pēc savas sapraŝanas vai citiem kādiem motīviem un tikai sliktākā gadījumā uzklausa aģitāciju.

K. Kampe.

MINISTRS R. LIEPIŅŠ 70 – GADNIEKS

Latvijas diplomātiskais pārstāvis Rietumvācijā ministrs R. Liepiņš š. g. 2. oktobrī sasniedzis 70 mūža gadu.

Nopelniem bagātais diplomāts, valstsvīrs un sabiedrisks darbinieks ir lauksaimnieka dēls, dzimis Irlavā. 1911. gadā iestājas **Rīgas Politechnikumā**, kur studē tirdzniecības zinātnes. Jau 1918. — 19. gadā sācis darboties sabiedriskā darba laukā, ieņemdams Pleskavas latviešu bēgļu komitejas priekšnieka amatu. No 1919. — 21. gadam ir Latvijas ārlietu ministrijas sekretārs un nodaļas vadītājs, 1922. gadā iecelts par Ārlietu ministrijas departamenta direktoru. Premjēra P. Juršēvska valdībā ieņem finanču ministra posteni, tad atkal pāriet diplomātiskā darbībā un ir Latvijas pilnvarotais sūtnis un ministrs Lietuvā no 1929. g. — 1933. g.

1933. gadā viņš tiek iecelts tādā pašā amatā Tallinā, kur darbojas līdz 1935. gadam, bet no 1935. — 1936. gadam — Maskavā. R. Liepiņam lieli nopelni sadarbības veicināšanā Baltijas valstu starpā. 1936. gadā prezidents K. Ulmanis viņu aicina uz Rīgu un piedāvā Rīgas lielvecākā posteni. R. Liepiņš, būdams diplomāts, sekmīgi tiek galā arī ar šo lielvecākā darbu, uzlabo pilsētas satiksmi, labierīcības, uzceļ daudz jaunu skolu u. t. t. Viņš darbojas arī Rīgas Latviešu biedrības priekšnieka posteni, ieņemdams arī dažādus citus amatus, piem., no 1937. gada ir Latvijas Sarkanā Krusta galvenās valdes loceklis. Trimdā Vācijā viņš ir Latvijas Sarkanā Krusta priekšnieks. Trimdā darbojas arī kā LCP ģenerālsekretārs, LNP un LAK ārlietu vadītājs u.t.t. Ir Vitauta Dižā universitātes latviešu studentu korporācijas „Sidrabenia" goda filistrs.

Daudz baltu dieniņu dižajam patriotam un neatkarīgās Latvijas tiesību sargam! —

Mag. iur E. Lapiņš.

„TAS VARĒTU BŪT RAINIS"

Mūsu laikraksta 64./993. n-rā ievietotai A. Punkas raksts „Tas varētu būt Rainis" ir radis atsaucību latviešu trimdas sabiedrībā; to piemin arī Latvijas Penklubs (Stokholmā) savā iesniegumā sūtnim Dr. A. Spekkem, ALAs priekšsēdim prof. P. Lejiņam, Latvijas delegācijas vadītājam Apspiesto Nāciju Asamblejā Dr. V. Māsēnam un Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdim V. Hāzneram.

Kā jau ziņojām, Savienotās Valstis izlaiž vairākos miljonos eksemplāru speciālu pastmarku sēriju **Champion of Liberty**, veltītu dažādu valstu brīvības cīnītājiem. Pašreiz vēl apgrozībā ir Čechoslovākijas 1. prezidenta T. Masarika pastmarkas; tām sekos poļu patriota un ievērojamā pianista J. Paderevska markas. Somi šai serijai izraudzījuši ģen. Mannerheimu.

Penklubs minētajā iesniegumā raksta: „Iepazinušies ar informāciju šinī lietā, mēs atbalstām A. Punkas ierosinājumu, jo **J. Rainis vistiešāk atbilst Latvijas Champion of Liberty" jēdzienam.**" Seko motivācija sakarā ar J. Raiņa cīņu par Latvijas brīvību, kā dzīvē (cietis cariskās Krievijas cietumos, izsūtījumā uz Urālu apg., vēlāk 15 gadu trimdinieks Šveicē), tā viņa darbos, kas iejūsmināja mūsu vēlākos brīvības cīnītajus.

Ja šis ierosinājums sekmētos, Rainis arī no Aizsaules turpinātu cīņu par mums, tagad laupītās brīvības atgūšanu, popularizējot Latvijas vārdu visā pasaulē.

LABOJUMS

Mūsu laikraksta 79. n-rā 1. lpp. zem attēla jālasa: L. U. pēdējais rektors V. Burkēvics.

Savienotās VALSTĪS

DETROITA

⊕ Pļaujas svētku bazārs, ko rīko draudzes dāmu komiteja, notiks svētdien, 9. oktobrī, plkst. 3:30 p. p. Internacionālā Institūta telpās, 111 E. Kirby. Bazāru ievadīs modes skate. Būs arī mantu loterija, japāņu loterija, kafijas un atspirdzinājumu galds un citi pārsteigumi un deja.

⊕ Draudzes dāmu komitejas 10 gadu pastāvēšanas atceres dievkalpojums notiks svētdien, 16. oktobrī, plkst. 1.30 Holmes baznīcā. Būs dievgalds, plkst. 1.00 — skola. Solo priekšnesumi.

Draudzes dāmu komitejas locekļu un ģimeņu vakars ar groziņiem, atceroties dāmu komitejas 10 gadu pastāvēšanu, notiks sestdien, 22. oktobrī, plkst. 6.00 vakarā, draudzes mācītāja mājā.

⊕ Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums, svētdien, 30. oktobrī, plkst. 1.30, Holmes baznīcā. Solo priekšnesumi. Latviešu skola — plkst. 1.00. Pēc dievkalpojuma baznīcas kapellā notiks Kr. Barona 125. dzimšanas dienas atceres akts ar referātu un priekšnesumiem.

⊕ 25. septembrī ar ziediem uz baznīcas altāra Latvijas universitātes gada svētkus atcerējās Studenšu korporāciju kopa.

⊕ Māc. A. Līventāls kristījis Katlīnu Mariju Anitu Nazari, Andreja un Patricijas meitiņu

⊕ Draudzes jauniešu pulciņa sanāksmē, piedaloties arī vairāku jauniešu vecākiem, A. Neparts ļoti saistošā stāstījumā, ilustrējot to ar gaismas bildēm, skatītājus izvadāja pa Italiju, Franciju, Vāciju, Šveici, Lielbritaniju u. c. Eiropas zemēm un to mūzejiem.

Pulciņa nākamā sanāksmē, sestdien, 8. oktobrī, draudzes mācītāja mājā, 12682 Montevista, plkst. 6.00 vakarā visi jaunieši aicināti uz A. Dravnieka stāstījumu par pagājušās vasaras ceļojumu pa Rokiju kalniem, Jellovstones parku u.c. Arī šo stāstījumu illustrēs „miglas bildes"

⊕ Draudzes padomes sēdē galvenais jautājums bija par dievnama iegūšanu, kas uzskatāms par vienu no pašreiz visakūtākajiem jautājumiem. Padomes locekļi un draudzes nekustama īpašuma komisijas locekļi apskatījuši divus apbūves gabalus, kuri atbilstu baznīcas būves vajadzībām. Iepērkot apbūves gabalu uz nomaksu, draudzes rīcībā būtu minimālās summas būves uzsākšanai dievnamam ar apm. 150 sēdvietām un nepieciešamajām blakus telpām.

GRAND RAPIDOS (MICH.)

⊕ Latvijas universitātes dibināšanas atceres akts notika 24. septembrī Latviešu biedrības telpās, to atklāja konkordiju kopas seniors inž. Uldis Plāte. Godinot mūžības ceļinieku pulkam piepulcētos L.U. mācības spēkus, akadēmiskās saimes locekļus un studentus, nodziedāja Integer Vitae un, apliecinot kopības saites ar dzimto zemi, Dievs, svētī Latviju. Ļoti saistošu akadēmisko runu teica prof. E. Ābele (Ohio.) par dzīvības iespējām pasaules telpā. Jaunā zinātnieka atzinums par dzīvības rašanos un citiem ķermeņiem pasaules izplātijumā ir, ka tur nepieciešams vienmērīgs un ilgstošs enerģijas pieplūdums. Sav. Valstīs ar šo jautājumu zinātnieki nodarbojoties, esot iekārtots centrs, raidot arī dažādus signālus. Būtu iespējas kaut ko uztvert, ja citur dzīvotu pietiekoši intelliģentas būtes, un izdotos saskaņot raidīšanu un uztveršanu.

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes pr-ks A. Jaunais paziņoja, ka prāv. J. Ozola vārdā nodibinātā studējošo stipendija 200 dol. apmērā šogad piešķirta teoloģijas studentam Ivaram Gaidem. Pēdejais to arī saņēma un pateicās par viņam veltīto atzinību. Sekoja koncerta daļa, kurā piedalījās Vija Stokmane, klavieru pavadījumu veica Ed. Grīnvalds. Programmas veicēji saņēma ziedus un pateicības vārdus, tāpat prof. E. Ābele un A. Lapsiņš, kas visai gaumīgi bija uzgleznojis L. U. celtni.

Lietuviešu kluba telpās notika svētku balle, kur draudzīgi tikās jaunās un vecās akadēmiskās saimes locekļi. Apmeklētāji, kā Latviešu biedrībā, tā Lietuviešu klubā, bija ieradušies samērā kuplā skaitā.

⊕ Latviešu skola savas durvis vēra 24. septembrī vecās kolledžas telpās. Audzināšanas darbu ar svētbrīdi ievadīja cand. theol. V. Fricsone. Pēc tam runāja skolas pārzinis V. Lībants, liekot pie sirds nesaraut saites ar savu zemi un tautu. Skolotāju sastāvs šinī mācības gadā nav daudz mainījies, un jāapbrīno enerģija, ko mūsu jaunajai paaudzei veltī tie, kas audzinātāja gaitās darbojušies daudzus gadus jau Latvijas brīvvalsts laikos. Pa lielākai daļai nācās vērot, ka latviešu valoda, sevišķi mazajiem, skan brīvi un nepiespiesti, kas ir ļoti apsveicama parādība.

⊕ Vietējās Daugavas Vanagu apvienības šaušanas sacīkstes notika pilsētas rietumos, Džona Bala parka rajonā; tajās piedalījās 7 dalībnieki. 1. vietu ar 117 punktiem ieguva Jānis Plāte, 2. v. — Uldis Kalējs ar 113 pkt. un 3. v. — Paulis Jansons ar 108 pkt. Sacensības notika 50 jardu attālumā mērķos, šaujot 5 patronas guļus, 5 no ceļa un 5 stāvus ar mazkalibra ložu bisēm. Sacensības vadīja apvienības priekšnieks inž. Uldis Plāte, kas uzvarētājiem pasniedza balvas.

⊕ Vienības draudzes svētdienas skolas saime rīkoja skolot. Mārtiņa Gaides piemiņas vakaru 1. oktobrī, baznīcas telpās. Atmiņas par M. Gaidi stāstīja skolotājs P. Kļaviņš, dziedāja E. Reinvalde no Kalamazū, E. Kupcis no Čikāgas un V. Stokmane, pie klavierēm Ed. Grīnvalds. M. Gaides rakstus lasīja Edīte Zirnīte.

⊕ Juris Dāvis devies obligātajā kara dienestā ASV armijā; viņš stacionēts Fort Nox, Kentakijā.

DZĪVĀ LATVIEŠU VALODA LEKCIJĀS

JAUNATNE MĀCĀS LATVIEŠU VALODU NEKLĀTIENES KURSĀ

Pēdējā laikā bieži rakstīts presē par ELJA's latviešu valodas neklātienes kursu, kas darbojas mūsu valodnieces Dr. V. Rūķes-Draviņas vadībā. Kā vērojams, šim kursam ir arī savi panākumi: tas sekmīgi turpina darbu. Kursa pamatā ir dzīvā latviešu valoda lekcijās. Katrai lekcijai paredzēti attiecīgi vingrinājumi un kursa beigās pārbaudījums. Kursa ielogos kursanti saņem arī literātūras problēmu lekcijas un mūsu literātu ierunātus referātus skaņu lentās. Tādējādi kursanti var iemācīties lekcijās sniegto vielu, vingrinājumos to praktiski izlietāt vadītājas uzraudzībā un no skaņu lentām ieklausīties pareizo latvisko izrunu. Tātad — nepieciešama tikai labā griba — katrs var iemācīties, šoreiz gan būs jāsaka — papildināt un nostiprināt latviešu valodu, jo šis kurss nav domāts iesācējiem, kuri latviešu valodu nemaz nepārvalda.

Šis ir pirmais pasākums radīt latviešu valodas kursu lekcijās, lai kursanti pa visu pasauli mācītos latviešu valodu modernā veidā. Tas bija nepieciešams mūsu trimdas tautas daļas izkliedētības situācijā. Nu visus interesē, kā šīs lekcijas veidotas un kā funkcionē jaunais iestādījums. Jāpiezīmē, ka katrs sākums ir grūts, un tā sākumā būs arvien zināmi trūkumi, bet arvien var nākotnē papildināt. Jau tāpēc vien pienākas sevišķa pateicība valodniecei Dr. V. Rūķei-Draviņai, ka viņa, pārvarot ievērojamas grūtības, ir radījusi šo valodas kursu. Otrkārt — šādam kursa veidam var būt dažādas pieejas un vielas iedale. Galvenais tomēr jāievēro — kursam jāaptver svarīgākie valodas pamatlikumi un valodas būtiskās īpatnības, ja tas ievērots, tad tas attaisno uz to liktās cerības. Un tas tagad mums svarīgākais — lai mūsu jaunatne, kas iet svešo zemju skolās, pilnīgi apgūtu savējo valodu.

Valodniece Dr. V. Rūķe-Draviņa kursu iedalījusi desmit lekcijās. Kursanti to var viegli iestudēt un iemācīties viena gada laikā, parallēli mācoties arī kādā citā mācības iestādē vai strādājot ikdienas darbu. Tātad — nodoms ļoti labs un kursantiem izdevīgs, t. i. katram izdevīgs, ja tikai ir vajadzīgā interese un atbildības sajūta, ka bez savas valodas zināšanas mēs nevaram būt un palikt īsti latvieši.

Pirmajā lekcijā autore sniedz īsu latviešu valodas piederības un izplatījuma raksturojumu. Seko pārskats par dialektiskām atšķirībām un literārās valodas rašanos. Gramatikas daļa iesākta ar vārda definīciju, sinonimiem, antonimiem un teikumu mācību. Dotā viela koncentrēta un atjautīgi izvēlēta. Taču paliek iespaids, ka pirmā lekcija būtu papildināma, lai dotu samērā pilnīgu gramatikas pamatu. Tā, piem., autore vingrinājumos kursantam prasa jau pie pirmās lekcijas izrakstīt no M. Zīverta „Tīreļpurva" visus adjektīvus, kaut gan par adjektīviem lekcijā vēl nav bijusi runa un arī turpmāk par adjektīviem tuvāk nerunā.

Otrā lekcijā atrodam vārdu šķiru uzskaiti un ievadu par verbiem. Izņemot verbus, par pārējām vārdu šķirām tuvāk lekcijas nerunā. Protams šajā gadījumā to var pieciest, jo lekcijas domātas kursantiem ar valodas priekšzināšanām. Runājot par verbiem, autore uzsver tieši galvenās īpatnības, kur arvien rodas neskaidrības un tādējādi arī visbiežāk kļūdas. Visas galvenās īpatnības ir parādītas ļoti veiksmīgi, kas kursantiem atvieglina gramatikas apgūšanu, jo pasniegtas vienkāršā, katram saprotamā veidā. Protams, arī pie verbu formām varētu vēlēties plašāku lekciju, taču, ievērojot desmit lekciju šaurību, neko vairāk nevar prasīt. Pie tam visa trešā lekcija veltīta verbu īpatnībām ar plašu vingrinājumu daļu.

Ceturtajā lekcijā aprakstīta jauno vārdu darināšana, ar to saistītā vārda sastāva iedale un salikteņu īpatnības. Piektā lekcija veltīta vārdu atvasināšanas mācībai. Telpas šaurības dēļ šīs abas lekcijas varētu apvienot vienā, un tādējādi būtu iespēja uzņemt jaunu neapskatītu vielu, jo tieši gramatikas zināšanu trūkums rada nedrošības sajūtu runātājā. Citā uztverē: zināšana jaunu vārdu darināšanā un atvasināšanā pašreiz ir ļoti svarīga trimdas jaunietim, un tāpēc varbūt būtu veltījama lielāka vērība šīm problēmām, bet, ievērojot šo mācību kopējo vārdu jaunrades ievirzi, tās vislabāk iederētos vienā lekcijā. Pie tam — abas lekcijas nevar ieskatīt par pārpildītām ar gramatisko vielu. Abas mācības sniegtas ļoti interesanti ar bagātīgu būtiskā interpretāciju, ko gramatikas mācīšanās vien nekādā ziņā nevar sniegt.

Sestajā lekcijā — latvisko īpašvārdu rakstība un locīšanas īpatnības, kas pašreiz mūsu presē un personiskajā sarakstē uzrāda lielu nezināšanu. Lekcijas beigās apskatīti vēstuļu paraugteksti. Septītā lekcija veltīta pieturas zīmju lietošanai. Ja nu pieturas zīmēm vesela lekcija, tad to vēlētumies pilnīgāku. Nepilnīgi apskatīta kommata lietošana, un par kola un semikola lietošanu nav nekā. Sevišķi semikols ir „smalkjūtīga" pieturas zīme; par to katram būtu kaut kas jāzina.

Samērā plaša ir astotā lekcija par latviešu valodas skaņām un to apzīmējumiem. Parasti gramatikās skaņu mācība atrodas sākumā, taču šajā kursā lietderības labad tā atrodas tuvu beigām, lai kursantiem, kuri jau pārvalda latviešu valodu, nebūtu „jāgarlaikojas" kursa sākumā. Devītajā lekcijā ir runa par latviešu valodas vēsturi. Par valodas vēsturisko attīstību paskaidrots ļoti konspektīvi, varētu pat teikt — par maz. Totiesu bagātīga ir agrāko tekstu paraugu deva, sākot ar 17. g. s. Manceļa svētrunām līdz visjaunākajiem LPSR Zinātņu Akadēmijas paraugiem. Desmitā lekcija veltīta latviešu valodas izlokšņu īpatnībām. Šajā lekcijā valodniece demonstrē sešu izlokšņu tekstus. Ir jau labi pazīt vairākas izloksnes, taču tas šoreiz būs par daudz prasīts no trimdas jauniešiem. Tas būtu baltologu studiju uzdevums; mūsu skolas tradicija ir pazīt trīs galvenos dialektus. Taču tieši par dialektu tradicijām trūkst tuvāka apskata, un tas būtu lielākais trūkums, jo sešu izlokšņu mācīšana kursantiem būs par grūtu. Tāpēc pēdējā lekcija būtu pārstrādājama.

Ar to īsumā būtu skartas visas kursa lekcijas. Kopiespaids ir labs, ja ievēro, ka šāda veida mēģinājums ar latviešu dzīvo valodu notiek pirmoreiz. Čakli izstrādājot uzdotos vingrinājumus, kursanti var apgūt rakstu-rīgākās latviešu valodas īpatnības un daudz mācīties. Mūsu valodniece ir pratusi pasniegt „sauso" gramatisko vielu interesantā stāstījuma veidā — varētu teikt: modernā veidā, kas katru saista un viegli paliek atmiņā. Tādējādi radītais latviešu valodas neklātienes kurss lekcijās pelna atzinību. Jācer, ka mūsu jaunatne čakli izmantos šo iespēju — nu tiešām varam iemācīties mūsu valodu **modernā veidā**. Papildinot dažus **trūkumus**, šo kursu var izveidot par lielisku pamatu mūsu tautas augstskolai modernā izpratnē visas pasaules mērogā. Pamats nu būtu likts, mācības viela sagatavota — panākumi atrodas jauniešu pašu rokās.

— ģis.

CEĻA VĀRDI

Kas prot iegūt mieru sevī, ir lielāks nekā tas, kas spēj ieņemt pilsētas.

Benjamins Franklīns.

☆

Dzīves mērķis ir vienīgā manta, ko vērts iegūt; un tā nav atrodama svešās zemēs, bet paša sirdī.

☆

Būt, kas mēs esam, un kļūt, kas mēs esam spējīgi kļūt, ir vienīgais dzīves uzdevums.

R. L. Stīvensens.

☆

Cilvēks ir tik bagāts, no cik daudz lietām viņš ir spējīgs atteikties.

Henrijs D. Toro.

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

Vēži un vēžu astīšu sagatavošana

Kanadā vēžus pārdod dzīvus, vārītus, saldētus un arī konservētus. Jūras vēžiem nav tik garšīga gaļa kā parastajiem upes vēžiem, tāpēc jūras vēžus arī attiecīgi sagatavo ar dažādām piedevām. Visizdevīgāk ir pirkt dzīvus vēžus, raugoties, lai tie būtu žirgti un līdz vārīšanai vēl dzīvi.

Vēžus pirms vārīšanas nomazgā ar suku, liek verdošā ūdenī ar galvu uz leju. Šķidrumam var pielikt dilles, sīpolu, mazliet etiķi un veselus piparus. Ja jūras vēžus pasniedz ar majonēzi vai citu mērci, tad tie novārāmi pilnīgi (no 20—30 minūtēm), atkarā no vēžu lieluma, bet ja paredzēts tos pildīt un cept vai arī citādi gatavot, tie vārāmi vismaz uz pusi mazāk.

Vēžu astītes pērkamas gan svaigā veidā ar visām čaulām, gan saldētas, vārītas un konservētas. Ja sagatavošanai vajadzīga mārc. vēžu, tad ar čaulām jāpērk divtik daudz.

Vārot vēžu astītes ar čaulām, jāņem uz 1 kv. ūdens 3 ēd. kar. sāls, 1 citrona šķēle un 2 lauru lapas. Kad ūdens sasniedz vārīšanās temperatūru, tad vēl astītes vāra 5 minūtes, pēc kam ūdeni nokāš un atdzesē, astītes atbrīvo no čaulām un izņem melno vēnu. Novārītās vēžu astītes var dažādi sagatavot.

CEPTI PILDĪTI VĒŽI

2 dzīvi vēži, apmēram katrs vienu mārciņu, 3 kv. ūdens, ¼ mārc. sāls, 1 mārc. rīvmaizes, 3 ēd. kar. sviesta, 1 ēd. kar. smalki sakapātu vai sarīvētu sīpolu, 1 ēd. kar. sasmalcinātu diļļu.

Vēžus liek verdošā ūdenī aizvākotā traukā un vāra 5 minūtes, izņem un zem tekoša ūdens atdzesē. Tad liek ar muguru uz dēļa un ar asu nazi vai šķērēm uzgriež apakšpusi no galvas līdz astei, izņem iekšas ar melno vēnu un iezaļās aknas. Aknas var sagatavot ar majonēzi un ziest uz maizes.

Rīvmaizei pievieno izkausētu sviestu, pieliek sīpolus, dilles, labi izmaisa, un pilda vēža čaulā, pārziež arī astei. Liek cepešpannā, cep vidējā karstumā (400 gr. F) 15 minūšu. Galdā pasniedz ar kausētu brūninātu sviestu.

JŪRAS VĒŽI AR VĪNU

2 jūras vēži, ¼ mārc. sviesta, 2 ēd. kar. miltu, ½ kv. piena (ja mērci vēlas biezāku, milti ņemami vairāk), 1 tējkar. sāls, ¼ pud. baltvīna, pipari pēc garšas.

Novārītos vēžus izloba no čaulām un sadala vēlamos gabaliņos. Sviestu izkausē ūdens peldē, iejauc miltus un karsējot maisa, līdz tie sasutuši, tad pamazām maisot pievieno uzkarsētu pienu un karsē, kamēr mērce kļūst bieza, tad pievieno garšvielas, pielej vīnu un ieliek vēžu gaļu, sakarsē un pasniedz galdā ar sautētiem rīsiem.

VĒŽU GAĻA KRĒJUMA MĒRCĒ

2 vēži, ¼ mārc. sviesta, 4 ēd. kar. sarkanvīna, ¼ tējkar. paprikas, 8 olu dzeltenumi, mazā pudelīte galda krējuma, pipari, sāls un muskāts pēc garšas.

Iztīrītus vēžus sagriež mazliet lielākos gabalos, ieliek katliņā, pieliek sviestu, vīnu, papriku un labi izkarsē. Olu dzeltenumus sakuļ, liek ūdens peldē un karsē, pievienojot krējumu, pieliek sāli, piparus un muskātu, vāra ūdens peldē, līdz sabiezē, tad pievieno vēžu maisījumu un pasniedz galdā vai nu ar rīsiem vai ar grauzētu baltmaizi.

PIKANTS VĒŽU SAGATAVOJUMS AR SĒNĒM

2 novārīti vēži, apm. vienu mārciņu katrs, 1 mārc. šampiņonu, 3 ēd. kar. miltu, ¼ tējkar. sāls, ⅛ tēj. kar. sinepju pulvera, ½ tēj. kar. paprikas, ½ kv. piena, ¼ mārc. sarīvēta siera, 4 ēd. kar. sarkanvīna un 3 ēd. kar. ļoti smalki sarīvēta siera.

Vēžus pārgriež gareniski un izņem gaļu, arī no kājām, sagriež lielākos gabalos. Sēnes sagriež strēmelēs vai ripiņās un sasautē 2 ēd. kar. sviesta. Tad katliņā izkausē pārējo sviestu, liek ūdens peldē, ieliek miltus ar garšas vielām un sasautē, pievieno uzkarsētu pienu un, lēnām maisot, karsē, līdz masa kļūst bieza, pieliek sarīvēto sieru un karsē, līdz siers izkusis. Pieliek vēžu gaļu, sautētās sēnes un vīnu. Labi uzkarsē un pilda vēža čaulās, pārkaisa ar smalki sarīvēto sieru, liek cepeškrāsnī un cep, līdz siers ir gaiši brūns.

VĒŽU SUFLĒ

Pannā izkausē 4 ēd. kar. sviesta, iejauc 3 ēd. kar. miltu un lēnām maisot pielej ¼ kv. piena, pievieno sāli pēc garšas, maisa karsējot, kamēr masa kļūst bieza, pievieno viena citrona sulu, piparus un muskātu. Tad ieliek 2 vēžu gaļu, sagrieztu mazos gabaliņos, un 4 viegli sakultus olu dzeltenumus.

Pēc tam atdzesē un iecilā 6 saputotus olu baltumus un liek ar sviestu ieziestā formā un cep vidējā karstumā (350 gr. F.) 35 minūtes.

Kad suflē gatavs, tūdaļ pasniedz galdā ar baltā vīna mērci.

VĒŽI HOLANDIEŠU GAUMĒ

12 upes vēžus novāra sālsūdenī un izloba no čaulām un no astes izņem melno vēnu.

Pannā izkausē 2 ēd. kar. sviesta, pieliek 2 ēd. kar. skāba krējuma, pielej vienu vīna glāzi baltvīna un vienu ēd. kar. konjaka, karsējot pievieno 2 pussakultus olu dzeltenumus, ieliek gabaliņos sagrieztu vēžu gaļu un uzkarsē. Pasniedz galdā ar sautētiem rīsiem vai arī ar grauzdētu baltmaizi.

VĒŽU ASTĪTES FRANČU GAUMĒ

1½ mārc. vēžu astītes (ar čaulām) olu mīkla.

Novāra vēžu astītes kā iepriekš minēts, noņem čaulas un izņem vēnu, iemērc vēžu astītes olu mīklā un cep peldošos taukos 375 gr. F.), līdz kļūst gaiši brūnas, apm. 5—7 minūtes.

VĒŽU ASTĪTES JAPĀŅU GAUMĒ

1½ mārc. svaigas vēžu astītes, olu mīkla. Mērcei 5 ēd. kar. sojas mērces, 1 kafijas tase buljona, 3 tēj. kar. cukura.

Novārītās vēžu astītes atbrīvo no čaulām un vēnām, iemērc olu mīklā un cep peldošos karstos taukos, līdz kļūst gaiši brūnas. Notecina taukus un pasniedz galdā ar karstu mērci. Minētās mērces piedevas ieliek katliņā un uzkarsē līdz vārīšanās temperatūrai.

VĒŽU ASTĪTES AR RĪSIEM

1 mārc. novārītas un notīrītas vēžu astītes, 1 mārc. nomizotu un smalki sakapātu ābolu, 2 ēd. kar. sviesta, 2 ēd. kar. miltu, 1 tēj. kar. sāls, ½ kv. piena, 1 mārc. novārītu rīsu.

Sakapātos ābolus liek sviestā un sautē 5 minūtes, pieliek miltus, sāli un, ja vēlas, arī var likt klāt 1 tēj. kar. paprikas, pamazām maisot, pievieno pienu un vāra uz lēnas uguns, kamēr masa sabiezē. Pieliek sagatavotās vēžu astītes un uzkarsē, pasniedz galdā ar sautētiem rīsiem.

VĒŽU ASTĪTES AR SĒNĒM

1 mārc. novārītas un notīrītas vēžu astītes, 1 lielāks strēmelēs sagriezts zaļais pipars, 4 ēd. kar. sviesta, ½ tēj. kar. sāls, 2 ēd. kar. tauku vai sviesta, 2 ēd. kar. miltu, ¼ kv. piena, 2 tēj. kar. norīvētas citronu mizas.

Sēnes ar zaļo piparu sasautē sviestā, tad pagatavo no 2 ēd. kar. sviesta, piena un miltiem balto mērci, pieliek citronu norīvējumu, sēņu sautējumu un sagatavotās vēžu astītes, uzkarsē un pasniedz ar sautētiem rīsiem.

Pajautājiet savam ārstam vai drogistam!

GARLIC JUMS IR ĻOTI NODERĪGS

ĀTRI remdina influences un saaukstēšanās sāpes.

Palīdziet paši sev uzturēt sevī spēcīgu un veselīgu. Gadu simteņiem miljoni ļaužu, lietodami GARLIC veselības līdzekli, atzinuši tā efektīvo iedarbi. GARLIC ir dabisks antiseptisks sāpju remdināšanas līdzeklis, kas uzlabo asins riņķošanu. Daudzi šī produkta lietotāji to atzinuši par piemērotu artretisko un reumatisma sāpju remdinātāju. Adams Garlic Pearles satur salicylamide, ir pārbaudīts līdzeklis, kas iegūts no tīras ķiploku eļļas. Adams Garlic Pearles ir bez smakas un garšas, viegli ieņemams sainīti pie jūsu drogista, un esiet droši, ka paši par to kapsuļu veidā. Iegādājieties priecāsities.

ROŽAINĀS DIENAS . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

var būt tikai par zināmu iespaidu noskaņā, izteiksmē, formā un instrumentācijā. Šis pēdējais apstāklis, droši vien, pamudināja naidā apstulboto kritiķi rakstīt savu nesaprātīgo recenziju. Jā, tas pats angļu rags (Englisch horn) taču skan „Vientuļā priedē" un arī Sibeliusa „Tuonelas gulbī." Kaut kur un kaut kādam varbūt palika partitūras kopija, bet tā vēl šodien nav atrasta.

Arī no operas „Rožainās dienas" mums tagad ir labi ja tikai „Mātes dziesma", ko arī te nedzird dziedam. Vērojot pašreizējās latviešu jaunatnes dzīvo interesi un līdzdalību kā mākslas, tā arī sabiedriskā dzīvē, liekas, ka arī viņos piemīt kaut kas no šī bezbēdīgā un pārdrošā gara. Tās ir viņu rožainās dienas, kuras viņiem neviens nevar atņemt. Tajās ir vētras, cīņas, aizraušanās, panākumi, bet būs arī pārpratumi, neveiksmes, — pat traģēdijas. Tā rožaino dienu daļa.

Emilu Dārziņu sabrauca Jūrmalas vilciens netālu no Zasulauka stacijas 1910. g. 18. augusta naktī. Atcerēsimies viņa skolnieka komp. J. Zālīša dziesmas „Pie koklētāja kapa" (Austriņa dzejolis) rindas:

Kad Palestīnas rozes zied,
tad dvēs'le Tava caur pasauli iet.

Bet tas pats varenais piebaldzēns Austriņš 1935. g. „Piesaulē" rakstīja: „Kādu instrumentu gan mūsu mīļais Emīlis spēlē tanī lielā Aizsaules orķestrī, kur Bēthovens diriģē, Mocarts spēlē flautu un Vāgners sit bungas? Laikam gan savu iemīļoto englišhornu, kas skumji vēstī par skaudības nolauzto vientuļo priedi un pagājušām rožainām dienām." **I. Saksš.**

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar **DV STOKHOLMAS NODAĻU. BOX 220, STOCKHOLM.**

LA apgāds

LABĀKAJIEM JŪSU DZĪVES GADIEM

Ikvienam ir vēlēšanās iekrāt, lai varētu iekārtot labāku dzīvi un cerēt uz laimīgāku nākotni.

LAI PALĪDZĒTU KANADIEŠIEM KRĀT, katru gadu Kanadas valdība izdod vērtspapīrus, kurus var iegādāties šīs zemes iedzīvotāji, lai uzkrātu līdzekļus.

VAIRĀK KĀ DIVI MILJONI KANADIEŠU ir uzkrājuši pāri par 3 miljardiem dolaru, izmantojot šo drošo un ērto krāšanas veidu. LIELU POPULĀRITĀTI t. s. Canada Savings Bonds iegūst ar to, ka tiem ir zināmas priekšrocības:

- Tos vār ērti iegādāties pret skaidru naudu vai arī darba vietās, kur var izkārtot ik mēnešu noguldījumus uz algu rēķina.
- Tie ir no $50,- līdz $5.000,- vērtībā.
- Ikvienam ir tiesības iegādāties (arī bērniem) līdz $10.000,- katram.
- Par noguldījumiem maksā procentus ar attiecīgiem kuponiem reizi gadā; ir arī tāds šo noguldījumu veids, kur procentus izmaksā ar čeku.
- Tos iespējams reālizēt katrā laikā un katrā bankā par pilnu nominālvērtību, plūs procenti.
- Tie ir tāpat kā dolari ar attiecīgiem procentu kuponiem. Pie apmaiņas vērtspapīru īpašniekam vienkārši jāieraksta savs vārds to mugurpusē, un tad saņem naudu.
- Par tiem pilnīgu garantiju dod Kanadas valdība.

Ir labi, ka katrā laikā var saņemt naudas rezerves. Nav drošāka un ērtāka naudas noguldīšanas veida kā iegādāties Canadian Savings Bonds.

Šī gada bondi ir jau pārdošanā.

PĒRCIET

CANADA SAVINGS BONDS

TAGAD

PRET SKAIDRU NAUDU VAI UZ NOMAKSU KATRĀ BANKĀ, PIE ATTIECĪGIEM KREDITSABIEDRĪBU PĀRSTĀVJIEM, BIRŽU MĀKLEŖIEM, RŪPNIECĪBAS VAI FINANČU SABIEDRĪBĀS VAI ARĪ SAVĀ DARBA VIETĀ UZ ALGAS RĒĶINA.

Aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Atkal uz Kazachiju!

„Vakar daudzi cilvēki bija ieradušies Rīgas stacijā . . . ,lai izvadītu tālajā ceļā vairāk kā 160 šoferu, kas līdz 1. novembrim strādās labības izvešanā no neskarto zemju padomju saimniecībām Kazachijā . . ." (Radio 31. 8. 60.)

Nav panākts lūzums ražas novākšanas gaitā . . .

„Madonas, Valkas, Valmieras, Saldus, Tukuma, Dobeles un Cēsu rajonos nopļauta nepilna puse no graudaugu platības . . . Liels skaits pilsētu strādnieku izbraukuši uz rep. kolchoziem un padomju saimniecībām palīgā ražas novākšanas darbos uz ilgāku laiku . . ." (Radiofons 31. 8. 60.).

Skolotāji Kazachijas apgabalā

„Augstskolu absolventi brauc šurp ne labprāt un ilgi neaizkavējas. Par skolotājiem Katon—Karagajas vidusskolā **maz rūpējas.** Mācību pārzinis 10 gadu kopā ar ģimeni mitinās 8. **kv m** istabā. Vecās mājeles nav remontētas daudzus gadus. Tās nepasarga ne no lietus, ne aukstuma. Ciema padomē saka: nav labu valsts dzīvokļu, bet maksāt privātajiem par skolotāju dzīvokļiem mums nav līdzekļu. Skola nav izņēmums. Arī citās skolās trūkst skolotājiem dzīvokļu. — Visapkārt bezgalīgi meža masīvi, bet malkas sagatavošana pārvērtusies neatrisināmā problēmā. — Skolotāji paši sagādāja malku, par transportu sovchozs prasīja samaksu.

„Meistarīgākais gājiens" bija ar pļavu ierādīšanu — pirms tam prasīja, lai katrs skolotājs sagatavo sovchozam 3 t siena. Katon-Karagajas skolas dir. Astapovs norādīja, ka prasa sagatavot 114 tonnas dienā, bet skolotājas vien ir, viņām nav pa spēkam, bet pļavas skolotājiem ierādāmas pēc likuma. Skolotāji sastop arī savā arodbiedrības rajkomā birokratiskumu . . ." **(„Učiteļskaja gazeta" 25.VIII.60.)**

Zviedrs Ļeņingradā

Viens gads ir neilgs laiks, bet es varēju ievērot starpību. **Redzamas labākas drēbes un apavi.** Viens kritiski noskaņots sūdzējās, ka daudzas preces ir čechu, dārgas, bet ne labas kvalitātes. Tomēr visur parādījās melnās biržas spekulanti, kas mēģināja uzpirkt ārzemju valūtu, 2 rubļu vietā par zviedru kronu piedāvāja 3-5 un pat 10 rubļu. Šo valūtu pārdod pēc tam jūrniekiem un krieviem, kas brauc uz ārzemēm, un tur var nopirkt nailona zeķes, kreklus u. c. vēlamas mantas. Tas rāda preču trūkumu.

Zviedri ir populāri. Domājams tāpēc, ka ir neitrāli. Pāris reizes gan pārmeta zviedriem iedzīvošanos kaŗa laikā. No iepriekšējo gadu ārzemnieku bailēm neredz daudz. Sevišķi labi situētie jaunieši cenšas nodibināt sakarus ar ārzemniekiem.

Dažs atzīstas: te neviens nerunā, kāmēr nav apskatījies apkārt uz visām pusēm. Mēs runājam atklāti vienmēr tikai zem 4 acīm. Intellektuāļi runā atklātāki nekā pērn, piem., par Pasternaku. Viena pērn klusējoša dāma šogad slavēja Pasternaka liriku.

Pērn iesākās dārgu mantu pārdošana uz nomaksu, iemaksa 25 proc., līdz 1 gadam nomaksai. Piemaksa 2¼ proc. pret tūlītsamaksu. Nomaksu izdara atvelkot no algas. Uz nomaksu var pirkt tikai dārgas preces, vismaz, kas maksā 400 rubļu. Sistēmu nevar piemērot zemi atalgotajiem, piemēram, kas pelna mēnesī 270—350 rubļu. Med. māsa ar pabeigtu izglītību pelna tikai 450 rub. mēnesī.

Pērn bija neiespējami uzzināt cilvēku adresi — vienmēr teica, lai sūta posterestantei vai kādai organizācijai. Šogad daudzi uzdeva savu dzīvokļa adresi. Es biju vienā dzīvoklī. Dēls ir zinātnieks un bez tam nodarbojas ar tulkošanu. Viņam ir sava istaba. Zviedru tulkotāji var būt skaudīgi par viņa ienākumiem.

Tūristi parasti sastopas ar intellektuāļiem, studentiem, skolotājiem, dažu rūpniecības cilvēku, virsnieku, inženieri. Tie mēģina izmantot vairāk vai mazāk neveiklu propagandu padomju sistēmas labā, runā par mieru, slavina partijas vadību.

Chruščevs mēdz sūdzēties, ka ārzemēs nesastopot strādniekus. To pašu var teikt par Padomiju. Parastu strādnieku nevar sastapt luksa restorānos, dejas zālēs un parketā teātrī.

Starp strādniekiem esmu sastapis lielāko neapmierinātību. Tie teikuši rūgtākos vārdus par sistēmas nebrīvību, policijas varu, arodbiedrības nevarību, par mazajiem cenu pazeminājumiem vienkāršām precēm.

Viens vienkāršs strādnieks teica: „Ja mēs varētu izbraukt, **puse no mums emigrētu uz ASV."** Dažos retos gadījumos sastapu naidu pret ārzemniekiem. Bet tas bija izņēmums.

Daudzus gadus vajadzētu, lai apmeklētu visas tās vietas, kur mani lūdz: Līdz Vladivistokai, Murmanskai, Samarkandai. Vairākos gadījumos Chruščevs ir solījies tādu atļauju dot . . . .

(Saīsināts Svena Vallmarka raksts DAGENS NYHETER 7. augustā, 1960.)

JAUNAIS CENRĀDIS

PĀRTIKAS STANDARTSAIŅI

C—9	20 mārc. smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu (pēc norādījumiem, cik no katra)	$13.50
C—18	Iepriekšējais dubultoti	$21.50
T—9	20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku	$22.50
Z—9	20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bekona vai sviesta (pēc norād., cik no katra)	$27.90
6—A	0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr rozīņu, 300 gr. šokolādes un 80 cigaretes	$18.50
6—B	2 kg sviesta, 2 kg īstas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigaretes	$31.90
8—A	1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu	$16.20
8—B	2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 610 gr. kakao un 40 cigaretes	$33.90

Šo saiņu cenās ir ieskaitīti visi blakus izdevumi.

KUNGU UZVALKU DRĀNAS

Le —	brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka musturota drāna vīriešu ikdienas uzvalkam, $4.60 metrā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg)	$23.25
Pa —	tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $5,60 metrā. Komplekts (3,5 kg)	$25.80
V/I —	tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $7.30 m. Komplekts (3,30 kg)	$32.00
La —	tumši pelēka (t.s. koksa krāsa) vai baložpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $8.20 m. Komangļu (3,3 kg)	$34.80
Hf —	tumši pelēka, tumši zila, zaļgana vai brūngana plekts ķemdziju drāna, viegli svītrota, $8.60 m. Komplekts (3,3 kg)	$36.50
Hl —	visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $11.90 m. Komplekts (3,3 kg)	$46.80

KUNGU MĒTEĻU DRĀNAS

Ks —	dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums, $5.90 metrā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3,4 kg.)	$27.50
Kf —	izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās, $7.30 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,4 kg)	$31.50
Kl —	izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu nēteļu audums, $9.70 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg)	$38.50
FFk —	visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg) sākot ar	$46.50

DĀMU KOSTĪMIEM

Df —	angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.60 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg)	$26.00
Ffd —	visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $11.90 metrā. Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar	$34.50

DĀMU MĒTEĻU DRĀNAS

Dm —	biezs pelēks, bēša, zaļgans vai ķieģeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $4.95 metrā Komplekts: 2,75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg)	$33.80
D2 —	angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $7.70 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg)	$31.50
Dl —	izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu mēteļu drāna, $9.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3.4 kg)	$37.50
FFd —	visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar	$45.50

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana.

5 kg sainim	$6.95	10 kg sainim	$8.95
15 kg sainim	$10.75	20 kg sainim	$11.95

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

PASŪTINĀJUMU ADRESĒJIET,
PIEVIENOJOT ČEKU vai MO.

Pieprasiet jaunos cenrāžus.

DV SAINĪŠU DIENESTS
123 HURON ST.. Toronto, Ont., Canada

PIEKTDIEN, 14. OKTOBRĪ, PLK
297 COLLEGE ST., PIE
Tenora VALDEMĀRA SALNAS K
Ieeja pieaugušiem $2.- un $1.50, bērniem ie
AMERIKĀ birojā un sarīkojuma dienā pie

D Ā V
JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
KOKA IZSTRĀDĀ
ĀDAS IZ
DV GRĀMATNĪCA, 123
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā.

Operdz. Jāņa Niedras piemi
LĪNAS KARLSONES KO
TORONTO 8. OKTOBRĪ, PLKST.
SV. BARNABAS BAZNĪCAS
Programmā JĀŅA MEDIŅA dzie
Pie klavierēm EDĪTE TIMERMA
Ieeja: $2,-, $1.50 un $1,-. Skolēniem un studen
Biļetes „LOTUS" puķu veikalā un vakar

LATVIAN MUSIC
Vedevägslingan 22 Bandhagen Swed
Tel. 866730, 866740
Stokholms Enskilda Bank
Postgiro 450413
KOPĪGS GODA UZDEVU
Šoruden ieskaņosim izlases d
latviešu baleta
MĪLAS UZVARA (Jānis
kā autora 70 gadu jubilejas izdevumu — ja
ņoņemšanai atgūsim pietiekami līdzekļu no
ņojumos ieguldītājiem. Tādēļ lūdzam
I pieteikties jaunus abonentus:
7 abonentu izdevumi uz nomaksu $44,8
uzreiz maksājot $40
II dāvanām šoruden izmantot atsevišķas n
DV grāmatu galds, 123 Huron St., T
nekavējoties piesūta kā skaņu plates, tā ne
ciju. Mazākas atsaucības gadījumā ieskaņo
jas mainīsim.

KAKTIŅ
TRANSPORTA FIR
Veicam visādus transportus ar moderr
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zva
LE 5-6619. 941 Dovercourt

LATVIJAS
AMERIKĀ
MO
SPI
TO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA
IESPIEDUMDARBU PASŪ
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUM
VIZĪTKARTES,
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VA
KONCERTU PROGRAMMAS,
SARĪKOJUMU BIĻETES,
PLAKĀTUS, DZIESMU LA
GRĀMATAS un ŽURNĀ
VĒSTUĻU VEIDLAPA
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IEL
ONT., CANADA. TE
Pasūtinājumus lūdzam nodot

...ukara

par Padomiju.
...ku nevar sa-
...ņos, dejas zā-
...ātri.
...m esmu sasta-
...erinātību. Tie
...ārdus par sis-
...policijas varu,
...rību, par ma-

zajiem cenu pazeminājumiem vienkāršām precēm.

Viens vienkāršs strādnieks teica: „Ja mēs varētu izbraukt, puse no mums emigrētu uz ASV." Dažos retos gadījumos sastapu naidu pret ārzemniekiem. Bet tas bija izņēmums.

Daudzus gadus vajadzētu, lai apmeklētu visas tās vietas, kur mani lūdz: Līdz Vladivistokai, Murmanskai, Samarkandai. Vairākos gadījumos Chruščevs ir solījies tādu atļauju dot . . . .

(Saīsināts Svena Vallmarka raksts DAGENS NYHETER 7. augustā, 1960.)

...NAIS CENRĀDIS

...ANDARTSAIŅI

... smalkā vai graudu cukura, mannas
... kviešu miltu $13.50
...ādījumiem, cik no katra)
...ējais dubultoti $21.50
...iņas augstākā labuma kausētu cūkas
.... $22.50
...iņas žāvēta cūkas speķa, bekona vai
(pēc norād., cik no katra) $27.90
...viesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta
... kg pupiņu kafijas, 425 gr rozīņu, 300
...ādes un 80 cigaretes $18.50
...esta, 2 kg istas dūmdesas, 2 kg žāvēta
... kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400
...ādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 ci-
.... $31.90
...kura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg
...kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas
...arameļu $16.20
...ura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pu-
...fijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas,
...akao un 40 cigaretes $33.90

...cenās ir ieskaitīti visi blakus izdevumi.

...LKU DRĀNAS

...brūna ar retām svītrām vai pelēka
...a drāna vīriešu ikdienas uzvalkam,
...trā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi
...a piederumi (kopīgais svars 3,5 kg) $23.25
...a, tumši brūna vai pelēka vilnas drā-
... metrā. Komplekts (3,5 kg) $25.80
...r smalkām svītriņām vai dažādu no-
...nalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzi-
...a, $7.30 m. Komplekts (3,80 kg) $32.00
...ēka (t.s. koksa krāsa) vai baložpelēka,
...s kvalitātes drāna, $8.20 m. Kom-
...3 kg) $34.80
...lēka, tumši zila, zaļgana vai brūngana
...mdziju drāna, viegli svītrota, $8.60 m.
...ts (3,3 kg) $36.50
...kās kvalitātes angļu ķemdzijas au-
...žādās nokrāsās, $11.90 m. Komplekts
.... $46.80

...ĻU DRĀNAS

...nokrāsu pelēks vai brūngans audums,
...trā. Komplekts: 2,75 m un visi drēb-
...ederumi (kop. svars 3,4 kg.) $27.50
...alitātes un ļoti izturīgs vilnas audums
... krāsās, $7.30 m. Komplekts: $2.75 m
... drēbnieka piederumiem (svars 3,4 kg) $31.50
...valitātes melns vai citas krāsas angļu
...dums, $9.70 m. Komplekts: $2.75 m
...umiem (3,6 kg) $38.50
...kās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu
...sākot ar $12.90 metrā. Komplekts:
...r visiem piederumiem (svars 3,6 kg)
.... $46.50

...IEM

... dāņu ķemdzijas audums dāmu kos-
...cilas kvalitātes, $8.60 metrā. Kom-
...50 m drānas ar visiem drēbnieka pie-
... (svars 2,8 kg) $26.00
...kās kvalitātes angļu ķemdzijas drā-
...u kostīmiem, sākot ar $11.90 metrā.
...s: 2,5 m ar visiem piederumiem
... kg), sākot ar $34.50

... DRĀNAS

...ēks, bēša, zaļgans vai ķieģeļu sar-
...ums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs
...$1.95 metrā Komplekts: 2,75 m ar
...rēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg) $33.80
...na dāmu mēteļiem — pelēka; zilga-
...gana, vienkrāsaina, ļoti labas kvali-
...0 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem
...iem (svars 3,2 kg) $31.50
...litātes melna vai citas krāsas angļu
...ūna, $9.90 metrā. Komplekts: 2,75 m
... piederumiem (svars 3.4 kg) $37.50
...kās kvalitātes dažādu krāsu dāmu
...nas, sākot ar $12.90 metrā. Kom-
...5 m drānas ar visiem piederumiem
... kg), sākot ar $45.50

...nām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana.

.... $6.95 10 kg sainim $8.95
.... $10.75 20 kg sainim $11.95

...komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

...zu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadī- adresāts saini var arī nesaņemt.

...U ADRESĒJIET,
PIEVIENOJOT ČEKU vai MO,

...eprasiet jaunos cenrāžus.

...SAINĪŠU DIENESTS
...N ST., Toronto, Ont., Canada

PIEKTDIEN, 14. OKTOBRĪ, PLKST. 8 VAKARĀ UNF ZĀLĒ,
297 COLLEGE ST., PIE SPADINA, TORONTO

Tenora VALDEMĀRA SALNAS **KONCERTS**

Ieeja pieaugušiem $2.- un $1.50, bērniem ieeja brīva. Biļetes iepriekšpārdošanā LATVIJA AMERIKĀ birojā un sarīkojuma dienā pie kases plkst. 7 vak. **DV TORONTO SAIME.**

DĀVANĀM

- JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
- KERAMIKA.

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

Operdz. Jāņa Niedras piemiņas fonds

LĪNAS KARLSONES KONCERTS

TORONTO 8. OKTOBRĪ, PLKST. 8 VAKARĀ
SV. BARNABAS BAZNĪCAS ZĀLĒ

Programmā JĀŅA MEDIŅA dziesmas.

Pie klavierēm EDĪTE TIMERMANE.

Ieeja: $2,-, $1.50 un $1,-. Skolēniem un studentiem puscenas.

Biļetes „LOTUS" puķu veikalā un vakarā pie kases.

LATVIAN MUSIC

Vedevågslingan aa Bandhagen Sweden

Tel. 866730, 866740
Stokholms Enskilda Bank
Postgiro 450413

KOPĪGS GODA UZDEVUMS

Šoruden ieskaņosim izlases dejas no latviešu baleta

MĪLAS UZVARA (Jānis Mediņš)

kā autora 70 gadu jubilejas izdevumu — ja 70 vīru orķestra noņemšanai atgūsim pietiekami līdzekļu no līdzšinējos ieskaņojumos ieguldītājiem. Tādēļ lūdzam

I **pieteikties jaunus abonentus:**

7 abonentu izdevumi uz nomaksu	$44,80	—	C$ 42,
uzreiz maksājot	$40	—	C$ 37.50

II **dāvanām šoruden izmantot atsevišķas mūsu plates;**

DV grāmatu galds, 123 Huron St., Toronto, Ont.,

nekavējoties piesūta kā skaņu plates, tā nesaistošu informāciju. Mazākas atsaucības gadījumā ieskaņojamās kompozicijas mainīsim.

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619.   941 Dovercourt Rd., Toronto.

LATVIJAS AMERIKĀ

MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO,
ONT., CANADA.   TEL.: EM 8-0792,

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

MĪĻAIS DRAUGS,

ja esi vientuļš, intelliģents, nedzērājs, saticīgs un dzīvē daudz cietis, mīlējis, tad raksti intelliģentai, sirsnīgai, nesmēķētājai tautietei. Tevi vēlos 57—59 g. v.

Vēstules, vēlams ar ģīmetni, rakstīt šī laikr. kant. ar „NĀKOTNES SAPNIS".

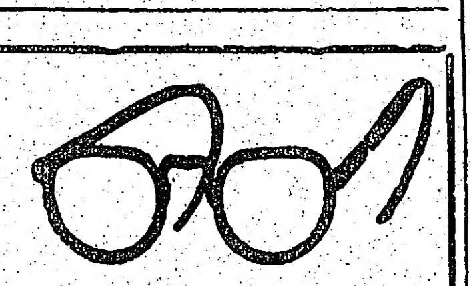

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no

MEKLĒ PALĪGU PIE BĒRNIEM 6 un 3 g. v.

Zvanīt LE 3-3884 vai
WA 3-8098 TORONTO.

Vass & Rendek

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, Toronto.

HAMILTONĀ

O. ANDERSONA pārtikas preču veikalā, 26 MARKET ST., dabūjami atsevišķi

LATVIJAS AMERIKĀ numuri.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.

PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,

Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Gerrard - Woodbine raj.

IZĪRĒJAMS

II stāvs, 2 lielas istabas un virtuve. Parkošanas iespējas. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā.
HO 3-9685, Toronto.

Danforth - Pape rajonā

IZĪRĒJAMAS

2 istabas un virtuve (2. st.) mazai ģimenei vai 2 vieniniekiem - cēm.
HO 6-7521, Toronto.

IZĪRĒJAMA

GLĪTA, MĒBELĒTA ISTABA, pilsētas rietumos. Zvanīt katrā laikā LE 1-5193, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

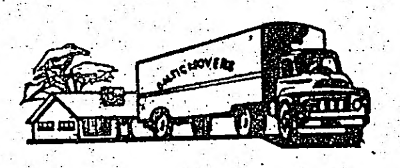

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM

Tel. LE 4-1403

Watson's

ĪSĀS BIKSĪTES FRANČU STILĀ VĪRIEŠIEM un ZĒNIEM

Viegli piegulošas, ērtas valkāšanai ar mīkstām kokvilnas materiāla vīlēm. . . elastīga jostas vieta un dubultpriekša. Katram augumam

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

DETROITĀ

Mācītājs Valters Līventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

Detroitas ev. - lut. latviešu Kristus draudze.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, pl. 10,30 no rīta Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave, Maywood.

plkst. 2 p.p., bērniem plkst. 1,15 p.p.

Kalamazū Sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S - 7th Ave.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave., Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W., Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S., Rose St., tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā,

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1,30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 4-0392.

TORONTO

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 9. okt., pl. 11 — Svētdienas skolas atklāšanas dievkalpojums.

Svētdien, 16. okt., pl. 3. p.p.— dievkalpojums. 23. okt, dievkalpojums nebūs.

Svētdien, 30. okt., pl. 3. p.p. — Ticības atj. sv. dievkalpojums. Pēc tam draudzes vakars ar latviešu kultūrmantu loteriju.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

9. oktobrī, plkst. 2 p.p. — Sv. Jāņa baznīcā — Pļaujas svētki. Svētdienas skola. Dievkalpojumā dziedās draudzes koris dir. J. Baruša vadībā.

16. oktobrī, plkst. 2 p.p. —Trīsvienības baznīcā, Svētdienas skola.

23. oktobrī, plkst. 2 p.p. — Sv. Jāņa baznīcā, Svētdienas skola.

30. oktobrī, plkst. 2 p.p.—Trīsvienības baznīcā Reformācijas svētki. Svētdienas skola.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

23. oktobrī, plkst. 2,30 p. p., dievkalpojums un svētdienas skola.

30. oktobrī, plkst. 2,30 p. p., Reformācijas svētku dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma — plkst. 3,30 p. p., draudzes Dāmu komiteja rīkotais bazārs Sv. Barnaba baznīcas apakšējā zālē.

Bramptonā, Latviešu ev. lut. draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums: 9. oktobrī, plkst. 1,30 p. p., Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E., 38th St., Hamilton, Ont. Tel. FUlton 3-1182.

Hamiltonā, latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Piektdien, 7. oktobrī, plkst. 7 vakarā jaunatnes stunda — 109, Ferguson Ave., South.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu 9. oktobrī, pl. 1.30 p.p. Trīsvienības lut. baznīcā Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas.

Sv. Katarīnās latviešu ev.-lut. draudzes 10 gada svētku dievkalpojums 16. oktobrī, plkst. 3.30 p. p. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

Bez draudzes mācītāja dievkalpojumā piedalās archibīskapa pārstāvis Kanadā prāv. A. Skrodelis un māc. A. Briedis. Dievkalpojumā spēlēs čellists prof. A. Ozoliņš no Bafalo, pie ērģelēm brīvmākslinieks I. Saks. Dziesmu lapiņas.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta.).

VINIPEGĀ

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. RE 3-3906.

MONTREĀLĀ

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Māc. Arturs Voitkus.

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave. (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

Svētdien, 9. oktobrī, plkst. 1.00 p.p. Svētdienas skola, plkst. 1.30 dievkalpojums. Sprediķis: Tur bija kāds cilvēks (Lūka. ev. 14, 1—4).

Trešdien, 12. oktobrī, plkst. 8 vakarā — Bībeles stunda.

Piektdien, 14. oktobrī, plkst. 7 vakarā — Jaunatnes pulciņa sanāksme un pilnsapulce.

Svētdien, 16. oktobrī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums jaunatnei. Pēc dievkalpojuma jaunatnes Bībeles mācības stunda (Obligta jaunākajai grupai).

Piektdien, 21. oktobrī, plkst. 7.30 vakarā iesvētību mācību stunda draudzes namā.

Svētdien, 23. oktobrī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

Trešdien, 26. oktobrī, plkst. 8 vakarā — Bībeles stunda.

Piektdien, 28. oktobrī, plkst. 7 vakarā — Jaunatnes pulciņa nodarbības.

Svētdien, 30. oktobrī, plkst. 1.30 Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma iesvētību mācību stunda.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pietuŗas tuvumā. Svētdienu rītos pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

LATVJU GRĀMATU RAŽA 1960.

Skaistākais un ievērojamākais mūsu grāmatniecībā

PĒTERA ŠLEMĪLA BRĪNUMAINAIS STĀSTS	$5.20
J. Plēpja gravējumi kokā, dubultā iespiedumā.	
PASTARIŅA DIENAS GRĀMATA, 3. sējums	$2.80
Visi trīs sējumi kopā maksā	$7.80
J. Ezergaiļa — **ANDRIEVS NIEDRA**	$4.80
Monografija lielā rakstnieka piemiņai, pied. 6 autori.	
ASPAZIJA — Bērnības dienu autobiografija	$6.80
I daļa — **Zila debess**, II daļa — **Zelta mākoņi**, lielā greznā kopsējumā ar Z. Vidberga grafiskiem zīmēj.	
Kultūras Fonda laureāta Teodora Zeltiņa monumentālais romāns 2 lielos sējumos	
DRUPU REPUBLIKA, 1. sēj.	$5.60
Zeltiņa darbos ir drāmatisks spraigums, kas lasītāju saista līdz pēdējam vārdam. Vēsturisks darbs.	

Skaistākā dāvana bērniem nākamos svētkos

L. Ozolkalnes proza dzejā ar Ž. Brakmaņa zīmējumiem	
PĒTERĪŠA SAPNIS	
Kopš gadiem nebūs redzēta tik jauka grāmatiņa	$2.40

Mūsu literātūrā tuvākā laikā ienāks jauna prozas rakstniece ar romānu

SADEGUŠIE SPĀRNI

Esam pieraduši, ka rakstnieki izaug lēnām. Bet šeit ir gadījums, kāds trimdā vēl nav bijis: mūsu priekšā nostājas rakstniece, kas ar Dieva dotu valodas vienkāršību un skaistumu ceļ epopeju latviešu sievietei — meitene, jaunava, māte, viņas laimē un liktenīgā traģismā. Mēs daudz dzirdēsim vēl no šīs rakstnieces. Tuvāka informācija sekos.

Mūsu grāmatas pieprasāmas visās latviešu grāmatnīcās.

Pasūtinot tieši apgādā, tās saņem ar 25% atlaidi.

LATVJU GRĀMATA,
P. O. BOx 332, Waverly, Iowa, U.S.A.
National Latvian Publishers, Inc.

Cook Funeral Home   *721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245*

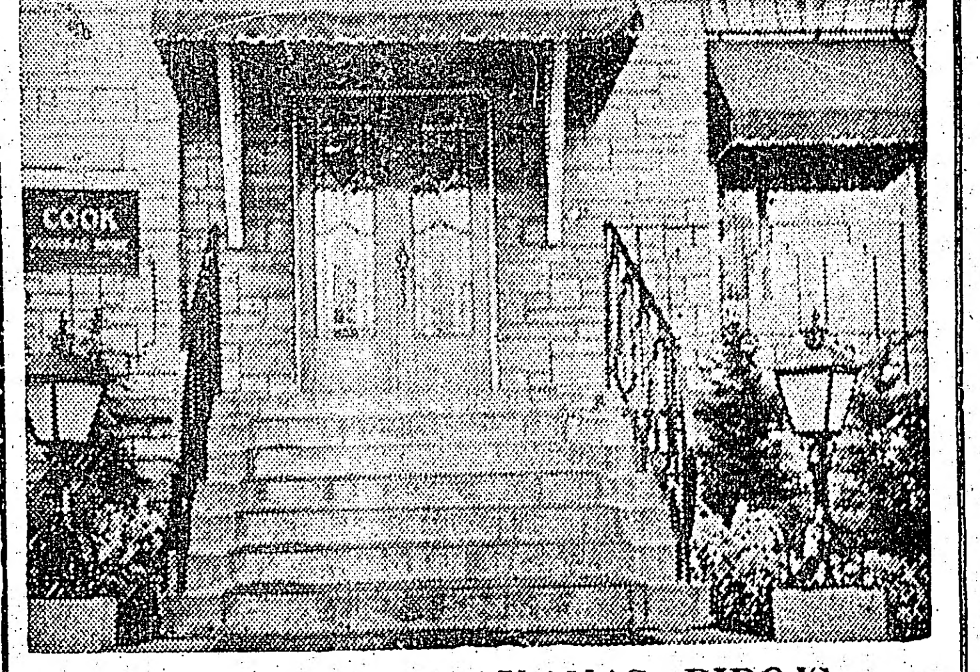

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS

721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245

MODERNA KAPLIČA AR ĒRĢEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC PIEDERĪGO VĒLĒŠANĀS.   F. Cook — vad.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... **uz** .... **mēnešiem ar šādu adresi:**

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... **abonementa uzsākšanai — pagarināšanai**
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A

Vācu saimniecības brīnuma ēnas pusē

VĒSTULE NO RIETUMVĀCIJAS BUNDESREPUBLIKAS

Kādai jaunceltnei garām brauc smagā automašīna. „Hallo, Džoni, pieturi!" pēkšņi sauc braucēji uz auto platformas. Šoferis aptur. Kas noticis?

Nekas sevišķs. Braucēji tikai „atklājuši" dažus bijušos darba biedrus, kas tagad strādā pie citas firmas. Sākas dzīvas sarunas par darbu „tur" un par darbu „še." Beidzas šie disputi parasti ar to, ka auto krava kļūst par dažiem līdzbraucējiem bagātāka. „[illegible]" pašreizējā darba vietā nepatīk, tie ātrumā sameklē vajadzīgos darba papīrus un dodas pie cita darba devēja. —

Jaunās firmas darbu vadītājs tikai piemiedz aci, ieraudzījis no automobiļa izlēcam vairāk vīru nekā gaidījis. Par to viņš priecājas jo varēja būt arī otrādi, daži būtu „pazuduši," kas būtu daudz ļaunāk. Darba roku pieaugums arvien noder. „Ja ne uz šīs jaunceltnes, tad uz kādas citas," viņš pie sevis nomurmina.—

Kad vēlāk, jaunceltni apskatīt ierodas jaunās mājas īpašnieks, lai pārliecinātos, cik tālu jau paveikušies darbi, tad viņš redz ne visai labas sekmes. Daudz viņu tas neuztrauc, jo darbi izdoti „uz gabalu," bet ne uz stundām. Un tomēr — saimnieks labprāt redzētu jauno māju ātrāk zem jumta. Viņš uzmeklē būvuzņēmēju un saka tam skubinošus vārdus. Būvuzņēmējs klausās, tad pakasa sev aiz auss. „Ja es uzdrošināšos mudināt strādniekus, tad man jāriskē ar to, ka daļu no viņiem zaudēšu. Bet ar to nebūs ne jums, ne arī man pakalpots. Tā tas nu šodien ir, tur nekā nevar darīt," atbild uzņēmējs. „Zemē valda saimniecības brīnums, arī ļaudis kļuvuši brīnumaini . . ."

Šis stāstījums nav izdomāta pasaciņa. Tas ir patiess notikums. Būvniecības nozarē reģistrētas 85.000 brīvas vietas. Šis skaitlis sagrāvis darba morāli. Ubi bene ibi patria — teica latīņi. Kur man labi klājas, tur mana darba vieta — šodien saka vācu strādnieki. Daži feniņi vairāk stundas algas šobrīd Rietumvācijā nosaka visu. Par priekšdienām domā tikai retais — kas būs tad, kad konjunktūra beigsies? Vai pastāvīga darba vietas maiņa nelabvēlīgi neatsauksies uz darba atrašanu nākotnē? Par to domā tikai retais. Noteicošais pašreiz ir, kā tikai vairāk nopelnīt, lai par sapelnīto naudu varētu pirkt televīzijas aparātu, ledusskapi, auto u.t.t

Centrālā darba pārvalde ziņo, ka pašlaik Rietumvācijā ir 505.000 brīvu darba vietu. Šīm brīvajām vietām pretī ir tikai 130.000 bezdarbnieku. Brīvās vietas aizpildīt nav varēts arī ar vairākiem tūkstošiem itaļu, spāņu, grieķu un citiem ārzemju strādniekiem. Bundesrepublikā ieplūst arvien vairāk sveša darba spēka.

Pieprasījumi arvien pieaug. Rūpniecības uzņēmumi nevar laikā veikt normas. Daudzas mašīnas stāv dīkā. Zudumā aiziet daudzas darba stundas. Līdz ar to sadārdzinājas preces. Ko tad nu vairs līdz lielāka stundas alga, ja par mantu, kas agrāk pirkta lētāk, tagad jāmaksā dārgāk. Naudas maks būtībā nav kļuvis biezāks.

Daudz skandinātā algu-cenu spirāle Rietumvācijā tiek nepārtraukti stiepta. Tiklīdz paaugstina algas, tā arī preču cenas sadārdzinājas. Tā nav veselīga parādība; tā draud vienā jaukā dienā pietūvoties bankrotam. To saprot un redz vācu saimnieciskā vadība, taču līdz šim pavisam maz paspēts šo neveselīgo parādību apslāpēt.

Ja agrāk, pēckaŗa pirmajos gados bezdzimtenes ārzemniekam Vācijā bija lielas grūtības ar darba atrašanu, tad — sakarā ar pašreizējo konjunktūru — grūtību vairs nav. Ikviens nevācietis ir laipni aicināts strādāt. Kas vien var stradāt, tie arī darbā iesaistījušies. Arvien mazāk palicis tādu, kas negrib strādāt. Pamatā tam skaistais vilinājums: braukt savā automašīnā. Un tādu latviešu nav mazums, kam šodien ir savs auto, vienam otram pat īsts „ielu tanks", kā šinī zemē sauc lielās amerikāņu mašīnas.

Bezdzimtenes ārzemnieki, to vidū arī latvieši, spējuši vareni piemēroties vācu strādnieku darba morālei. Kur man labi klājas, tur ir mana darba vieta . . Gada laikā ne retais maina piecus, sešus un vēl vairāk darba devējus.

Kā jau teikts — cik tas var nākt par svētību nākotnei, par to domā tikai retais. Liekas gan, ka tieši ārzemniekam „tautu staigāšanā" vajadzētu būt mērenākam. Bet kas gan par to domā vācu saimniecības brīnuma laikā?-

Mks.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

- 7. oktobrī, pl. 8 vak., — Centrālās YMCAs auditorijā latviešu YMCAs 10 gadu jubilejas sarīkojums.
- 8. oktobrī, pl. [illegible],30 p.p., — basketbola un volejbola turnīrs Centrālās YMCAs vingrotavā.
- 8. oktobrī, pl. 8 vak., — balle St. John's the Baptist b-cas zālē, 941 Dundas St., W.
- 8. oktobrī — Līnas Karlsones koncerts operdziedātāja Jāņa Niedras fonda sarīkojumā.
- 14. oktobrī tenora V. Salnas koncerts UNF (Ukraiņu) zālē.
- 15. oktobrī, plkst. 7.15 vakarā — DV 15 gadu jubilejas izrādes „Mālu Ansis" atkārtojums.
- 1[illegible] — Sv. Andreja baznīcas zālē TLTA sestdienas ģimnāzijas atklātais audzēkņu vakars.
- 22. oktobrī — Krišjāņa Barona 125 gadu dzimšanas atceres sarīkojums.
- 29. oktobrī — Amerikas teātŗa viesizrāde komercskolas auditorijā.
- 3. novembrī Jāņa Kļaviņa koncerts, pie klavierēm Marta Tūtere.
- 5. novembrī — Columbus telpās tradicionālais Mārtiņu vakars. TL b ba.
- 5. novembrī Latviešu saimnieciskо darbinieku apvienības biedru vakars TLB telpās.
- 5. novembrī — Mārtiņu balle Palace Pier.
- 5.—13. novembrim — O. Nulīša gleznu izstāde DV namā.
- 6. novembrī — Svētku koncerts sakarā ar baptistu 100 gadu jubileju, Walmer Road baptistu dievnamā.
- 12. novembrī — Ludmillas Sepes koncerts.
- 12. novembrī — Lāčplēšu piemiņas vakars DV namā.
- 26. novembrī — Toronto latviešu katoļu vienības sarīkojums „Andreja vakars".
- 26. novembrī — TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrāde „Āksts".
- 3. decembrī DV teātŗa izrāde Jo pliks, jo traks Sv. Andreja b-cas telpās par labu Sestdienas skolai.
- 3. decembrī — Trīsvienības baznīcā Ziemassvētku tirdziņš.
- 8. decembrī Ingrīdas un Karīnas Gūtbergas koncerts.
- 10. decembrī — DVK Teātŗa izrādē H. Ibsena Džons Gabriels Borkmanis.
- 17. decembrī — TLB Latviešu Ziemassvētku vakars.
- 17. decembrī — DV eglītes vakars.
- 2. martā Jāņa Kalēja un Felicitas Maizītes-Kalējas koncerts.

HAMILTONĀ

- 15. oktobrī — HMMK balle Rainbow zālē.
- 22. oktobrī — Latviešu ev. - lut. Kristus draudzes dāmu komitejas sarīkojums ar teātŗa izrādi baznīcas apakš. telpās.
- 29. oktobrī, Rainbow zālē, Hamiltonas latviešu jaunatnes pulciņa „Rota" Rudens balle.
- 5. novembrī — HLB gada svētki ar jauktā koŗa koncertu un deju Polish Legion zālē, 752 Barton St., E.
- 12. novembrī — HLB dāmu komitejas Mārtiņu vakars Hamiltonas Latviešu namā.
- 19. novembrī — Latvijas valsts dibināšanas svētku svinības Royal Connaught hotelī.

ST. KATARINĒS

- 22. oktobrī — Mednieku un makšķernieku kluba sarīkojums Atlanta klubā.
- 12. novembrī Daugavas Vanagu gada svētki „Atlanta Klubā."

NIAGARĀ

- 22. oktobrī — Jaunatnes pulciņa „Dzirkstele" un DV nodaļas kopīgi rīkotie Rudens svētki.

RĪDZINIEKU MOBILIZĀCIJA

Kādas sendienu atmiņas

Pavisam nemanot pagāja Rīgā 1944. gada augustā visu vīriešu (līdz 60 gadiem) mobilizācija. Iesauktiem bija jāierodas darba pārvaldē (bijušā Aizsargu namā), kur viņus reģistrēja un sadalīja grupās. Tur arī noskaidrojās, ka iesauktos paredzēts norīkot nocietinājumu darbos frontē, lai apturētu krievu straujo tuvošanos. Toreiz vāciešu kaŗaspēka stāvoklis bija jau katastrofāls, kādēļ bija arī saprotama lielā steiga. Mobilizēto veselības stāvokli nepārbaudīja un atstāja bez ievērības arī citus apstākļus, kuŗus parasti pie iesaukšanām ievēro.

Mani iedalīja 88. darba grupā un iecēla arī par grupas vadītāju. Grupā bija ap 200 cilvēku. Grupas uzdevums bija izbūvēt īsā laikā kaŗa inženieŗu vadībā, ložmetēju lizdas frontes rajonā. Manai grupai un vēl dažām citām bija jāierodas nākošā dienā Šķirotavas stacijā pie Rīgas, lai no turienes ar vilcienu dotos uz toreizējo Ērgļu fronti. Lai gan vilciens bija padots noteiktā laikā, tas palika visu dienu uz vietas. Krievu lidmašīnas bija tuvumā, un bija izsludināta arī trauksme. Kad trauksmi atsauca, mobilizētie novietojās lopu vagonos un vilciens devās ceļā. Ar lielu piesardzību vilciens lēni brauca uz priekšu un dažreiz apstājās, lai izvairītos no varbūtējiem krievu uzlidojumiem.

Tikai nākošā rītā vilciens nonāca Ērgļu miestā. No šejienes iesauktie devās kājām norādītā virzienā uz frontes līniju, kuŗa atradās vairākus kilometrus no centra uz austrumiem. Tuvumā bija redzamas lielās Soklēnu mājas. Priekšā atradām uz vietas kādu holandiešu soda bataljonu un vēl citas vienības. Te bija jāsakārtojas skatei, un visām pienākušām grupām, ar grupas vadītāju priekšgalā, bija jānosoļo armijas vadības priekšā.

Pēc mazas atpūtas tika dota pavēle uzsākt izbūves darbus netāļu no novietnes. Arī šeit virs mūsu galvām lidoja krievu lidmašīnas, bet bumbas tomēr nemeta. Visi mobilizētie ar lielu centību ķērās pie darba, bez kāda uzmudinājuma, apzinoties, ka arī viņi palīdz aizstāvēt Latviju un Rīgu. Taisni jāapbrīno mobilizēto patriotiskā noskaņa, kāda šeit valdīja. Visiem bija žēl krieviem atdot kaut stūrīti no pašu zemes. Dienas beigās liels darbs bija jau paveikts, un vakarā mēs atgriezāmiem nometnē. Nometne atradās kādās lauku mājās. Mobilizētie novietojās lielos šķūņos un ātri aizmiga, lai gan tuvumā rūca krievu lidmašīnas. Netāļu no nometnes atradās arī Sarkanā Krusta ambulance, un kaŗa ārsts vēlā vakara stundā pieņēma saslimušos.

Pirms gulētiešanas grupas vadītājiem bija apspriede ar citiem par rītdienas tālāko darbību. Pēc nemierīgas nakts, agrā rīta stundā atskanēja kaŗa ratu nepārtraukta rīboņa no lielceļa puses. Drīz arī noskaidrojās, ka frontē novietotie vezumnieki, virsnieku vadībā atkāpās Ērgļu miesta virzienā un tālāk uz Cēsīm. Mūsu grupām tomēr tika dota pavēle turpināt iesākto darbu, un pēc rīta pārbaudes, kur man kā adjutants bija palīdzīgs atvaļinātais 1. latviešu strēlnieku pulka kapteinis K., visi vīri devās pie darba. Man vēl bija jāveic darba rīku pārbaude, un es brīdi uzkavējos nometnē. Dzirdēju tuvumā pastiprinātu apšaudīšanos, un drīz nometnē ieaulēkšoja 2 ievainoti, apsegloti zirgi bez jātniekiem. Varēja manīt, ka krievi tuvojas. Pa šo laiku jau bija nozudusi augstākā vadība, un man, kopā ar dažiem citiem, nekas neatlika pāri, kā atiet uz Ērgļu centru, kur pēc kādas stundas ietriecās krievu tanku smailes. Mēs atkāpāmies pa Vecpiebalgas ceļu Cēsu virzienā. Manai grupai, kuŗa tika pārsteigta darbā, izdevās izglābties no ielenkuma, lai gan daži bija kritusi krievu gūstā. Daži no mobilizētiem satraukuma dēļ saslima, un dažus pat ķēra trieka. Visi viņi tika nogādāti uz aizmuguri. Pēc atiešanas man vēl bija jānostrādā pie nocietināšanas darbiem Juglas rajonā un Vidzemes artilerijas pulka kazarmu tuvumā. Un tad arī Rīga drīz krita ienaidnieka rokās. Visi nocietinājuma darbi, izrādījās, bija veltīgi.

B. a. v.

CEĻOJUMA IESPAIDI FRANCIJAS DIENVIDRIETUMOS

Jau viduslaikos Francijas dienvidrietumi ir bijuši opozicijā metropolei — Parīzei. Asiņaini reliģiski kaŗi sākās ar to, ka dienvidrietumu pilsētas, atzīstot sevi par neatkarīgām, atteicās maksāt nodevas baznīcai un Francijas ķēniņam, kas, Vatikāna atbalstīts, lūkoja iekaŗot šīs bagātās provinces.

Liels iespaids šai laikā bija tā sauktajiem „katariem", t. i., skaidrajiem, tīrajiem. Šī reliģiskā kustība attīstījās Vidusjūras piekrastē, sākot ar Anatoliju, Bizantiju un Francijas dienvidiem. Jaunās reliģijas kults bija vērsts pret baznīckungu mantkārību, netikumīgo dzīves veidu; katari sludināja askētismu un šķīstību.

Tulūzas grāfs Raimonds 6., Langedokas valdnieks, simpatizēja šai kustībai, kaut gan bija ķēniņa feodāls.

Pāvests notiesāja šī kulta dalībniekus kā atkritējus un deva atļauju Francijas ķēniņam, vēlākam Sv. Ludviķim, uzsākt Krusta kaŗu pret Francijas dienvidiem. Bruņinieki un kaŗa kalpi laupīja, kāva un dedzināja. Tulūzas grāfs Raimonds 6. patvērās Aragonā. Pēc masveidīgajām slepkavībām Albī un Bezjē pilsētās, kur vienā dienā tika nogalināti 20.000 iedzīvotāju, pārējās pilsētas padevās. Francijas ķēniņš un Vatikāns iecēla par Langedokas un Provansas apgabalu militāro gubernātoru Simonu de Monforu, kas nežēlīgi apspieda katru sacelšanos, kuŗas bieži uzliesmoja atsevišķās pilsētās. Pagāja vairāk nekā gadsimts, līdz kaŗā cirstās brūces sadzija.

Arī mūsu laikos šis apvidus ir ļoti pašapzinīgs. Vācu okupācijas laikā Tulūza bija spēcīgs pretestības centrs.

Turienes pilsētās arī tagad ir daudz enerģiskāka nostāja aktuālos jautājumos nekā ziemeļos. Lai izbeigtu dzīvokļu krizi, Tulūzā ceļ 100 000 iedzīvotājiem namus, priekšpilsētas savieno ar centru u.t.t., u.t.t.

Ļaudis te ir jautri un laipni, arī folklora ir savdabīga. Bearnā un basku apvidos audumi un izšuvumi atgādina mūsu tautiskos rakstus.

Braucot no Marseļas caur īpatnējo Kamargu, redzami milzīgi zirgu bari. Audzināti brīvībā, zirgi ir grūti valdāmi.

Ievērojams Karkasonas pilsētiņas cietoksnis.

Po (Pau) pils celta 12. g. s. Apbrīnojamas ir gobelēnu un Flandrijas tapisērijas, masīvas, skaistas mēbeles plašajās telpās; redzama gulta, kuŗā dzimis karalis Indriķis 4.

Tulūza sevi dēvē par trubadūru un akmeņcirtēju pilsētu. Par spīti biežajiem vandalismiem, Tulūza ar savām baznīcām un tiltiem ir un paliek mākslas pilsēta. — tur saglabājušies ievērojami celtniecības pieminekļi, sākot ar romāņu līdz klasiskajam periodam. Tulūzas opera ir slavena ar solistu balsīm; daudzi no viņiem atsakās dziedāt Parīzes operā.

Albi sauc par Francijas Florenci. Pilsēta, šķiet rožaina, akmeņu un ķieģeļu maigās krāsās. Lieliska un stalta ir katedrāle. Tulūza - Lotreka mūzējā ir viņa darbu lielākā kollekcija. Mākslinieks ir dzimis Albī.

Svētceļotāji no visām pasaules malām plūst uz Lurdas Dievmātes groti. Ja ne visi slimie izveseļojas, tomēr lūgšanās viņi smeļ jaunu spēku un cerību.

Mūsu ceļojuma gala mērķis ir Lišonas (Luchon) kurorts. Šeit karsti sērūdens avoti, no kuŗiem izverd garaiņi. Klimats ļoti patīkams, gaiss viegls un tīrs. Lišonā, 630 m augstumā, par spīti septembŗa mēneša beigām, ir siltas, saulainas dienas, bet apkārtējos augstos kalnus klāj mūžīgie sniegi. Spānijas robeža ir tikai 9 km attālumā, un to var pāriet bez vīzas, ko tūristi arī diezgan nekautrīgi izmanto pēc īsas ekskursijas Spānijā, atgriežoties apkrāvušies ar konservu kārbām un saldā vīna pudelēm.

Pilsētas mūzejā redzami dažādi archaioloģiski atradumi, milzīgi lāču skeleti un Lišonas slaveno apmeklētāju uzņēmumi ar parakstiem, kā: ķeizarienes Eiženijas, Bismarka, Lamartīna, Al. Dimā, Edm. Rostāna, dejotājas Talioni, Viktora Igo, vēsturnieka Mišlē, Gustava Flobēra, Mopasana, maršala Galjeni, Foša . . . kur tad nu mēs . . .

Pireneju kalnos
1960. g. septembrī. **A. O.**

Krišs Trauciņš noņem savu vīnogu ražu, kas šogad lieliski padevusies viņa piemājas dārziņā Toronto. J. Kreiļa uzņ.

DV 15 gadu jubilejas izrādes
ĒRIKA ĀDAMSONA TRAĢIKOMĒDIJAS
MĀLU ANSIS atkārtojums
SESTDIEN, 15. OKTOBRĪ, PLKST. 7.15 VAKARĀ
SV. ANDREJA BAZNĪCAS ZĀLĒ.
Tēlotāji: EDGARS ĀBELE, SKAIDRĪTE PŪPĒDE, DZINTARS PŪPĒDIS, VALIJA LĀMA, HUGO MIĶELSONS, STANIS BUTKĒVICS un ANETE BENCONE.
Izrādi sagatavojusi: EMMA ZNOTIŅA - KALNIŅA.
Dekorātors: Valdis VARE. Ieeja $1.50.

RIETUMVĀCIJĀ TRŪKST FRIZIEŖU MĀCEKĻU

Ja frizieŗu amatam Rietumvācijā nākotnē būs tikpat maz mācekļu kā tagad, tad pēc pāris gadu desmitiem frizieŗi būs retums, un, īpaši vīrieši, varēs dzīvot neapgrieztiem matiem un neskūtām bārdām — jo no vācu frizieŗu apvienības paziņojuma izriet, ka jau tagad šajā amatā trūkst 55.000 mācekļu.

VĒL IR LAIKS NOĶERT LIELĀS

Pagājušajā nedēļas nogalē mūsu zvērināto mednieku telefonos varēja dzirdēt tikai vienu atbildi: „Nē, kungs gan nav mājās, — izbraucis uz ziemeļiem." Ar katru gadu mednieku saime aug, vecie mednieki uztraukumā vairs nešauj virsū katrai siena gubai vai meža celiņā noparkotam folksvāģim. Ir vislielākās izredzes, ka šogad alņu un briežu līķu skaits būs daudz lielāks nekā pērn. Pagaidām gan laika apstākļi medībām ir bijuši stipri tālu no ideāliem, bet kā alņu, tā arī briežu starpā muļķu nekad nav trūcis, un dažam lopiņam varbūt arī apnikusi dauzīšanās pa slapjiem mežiem, un tādēļ tie tīšā prātā nāk virsū jūsu uguns-ieročiem. Ne jau visi mūsu mednieki var atļauties nedēļu ilgus ceļojumus uz ziemeļiem. Daudzi pamēģinās šaut uz pīlītēm, citi, ja laimēsies, pašrocīgi nodaidīs no kādiem kādu trusīti.

Makšķerniekiem vēl dota izdevība tikt no jaņiem laukā, jo oktobris ir tas mēnesis, kad, laimei pasmaidot, pie āķa var gadīties vislielākie eksemplāri. Vēso un lietaino pagājušās nedēļas nogali gan ne par kādu izcilu makšķerēšanas laiku nevarētu dēvēt. Zivju vietā viens otrs neatlaidīgais dabūja pamatīgas iesnas. Jācer, ka garajā nedēļas nogalē laiks būs labāks. Arī es personīgi mēģināšu vēl pēdējā brīdī pārbaudīt savu slepeno varavīksnes foreļu vietu, jo līdz šim katru gadu tur viena vai divas foreles ir ar nepacietību gaidījušas uz manu ierašanos. Vienalga, uz ko jūs arī mestos, tagad ir īstais laiks operēt ar dzīvu ēsmu — trekniem tārpiem un šiverīgām mailītēm.

Šīs nedēļas beigās sezonu oficiāli beigs mūsu tautieši, kas operē vasaras atpūtas mītnēs. Aizvadītā vasara visumā ir bijusi laba. Konkurence un prasības liks nākamgad padomāt par tālākiem uzlabojumiem. Tie laiki, kad uz ātru roku no dēļiem sanaglotā būdā, kas parasti bija apmēbelēta ar vecām pilsētas mājā nekur neliekamām grabažām, vasarnieki nāca atpūsties, ka neatkauties, — ir aiz kalniem. Kotedžiņas un vasarnīcas nākamgad būs jāpārmēbelē, salasīto veco trauku vietā, droši vien, būs jāliek kas jauns. Tie, kas savas atpūtas vietas paspēja inodernizēt jau šogad, to nenožēlo. Ieguldītā nauda nākšot atpakaļ, jo vienam otram gandrīz visas telpas nākamajai vasarai jau aizrunātas.

Pēc pāris teltīs pavadītām vasarām, arī telšu cienītāji nenoliedzami sāk atzīt, ka īstā koka vasarnīciņā dzīve tomēr ir ērtākā, bet galvenais — stipri siltāka, sevišķi rudens sākuma periodā. Ja jūs esat nodomājuši pirkt pats sev vasarnīcu tuvu vai tālu, tad tagad ir īstais laiks. Cenas ir ievērojami lētākas kā pavasarī, un arī maksāšanas noteikumi būs jums pieņemamāki.

Tāpat tagad ir īstais laiks padomāt par laivas iegādi. Par jaunām laivām tagad ir cenas līdz trešai daļai lētākas. Pavisam lēti var gadīties nopirkt kādu lietotu laivu, jo daudziem nav kur savus kuģus pa ziemas mēnešiem noparkot, un daudziem piemeties drudzis tikt pie lielākas laivas, lai varētu braukāt ar ūdens slēpēm. Arī motoru iegādājoties tagad jūs varat ietaupīt vienu otru dolaru.

Ziema vēl ir diezgan patālu, bet man viens vecītis no Simko ezera raksta, ka tur, dzīvojot cauru gadu, viņš labprāt par mērenu atlīdzību mūsu makšķerniekiem palīdzētu sagādāt labākās žibulēšanas vietas, izcirstu āliņģus un galvenais — jau laikus iebaŗotu zivis izvēlētās makšķerēšanas vietās. Vai kādam būtu interese?

☆

Toronto paklīdušas baumas, ka ar ūsām un bārdu izdaiļotais populārais mākslinieks Alfreds Brūveris esot izbraucis uz Otavu kārtot ceļojuma papīrus. Es personīgi šaubos par šādu varbūtību. Pēdējo reizi apdāvināto, bet no līdzenā ceļa noslīdējušo mākslinieku satiku pie Grenadieŗu dīķa Toronto rietumos. Bez papīru žūkšņa viņam rokā bija arī liels kamols paresnas auklas. „Papriekšu man jāuzzīmē pāris pīlītes," Alfreds viltīgi smaidīja, „un tad jāsāk makšķerēt karpas." Domāju, ka mūsu Alfreds kaut kur tagad makšķerē. Ja būtu braucis uz Otavu, tad, droši vien, taču sludinātos, ka laipnā kārtā piedāvājas paņemt līdzi tautiešu radiem ēdamos un dzeramos. Alfreds nekad nav bijis ļauns.

☆

Vienā no pēdējiem laikraksta numuriem mājturības nodaļā bijis raksts par zivju ēdienu sagatavošanu. Farmācijas maģistrs J. K-is telefona sarunā man sūdzējās: „Kādēļ tad karpas vai citas zivis jāvāra vīnā, kam šādām muļķībām ir laiks? Vai nav daudz vienkāršāki ēst zivi ceptu vai vārītu un vīnu vai degvīnu piedzert klāt?" Man te jāpiezīmē, ka šī komentāra autors nav vēl precējies, un no izsmalcinātas pavāru grāmatas un kulinārām padarīšanām neko daudz nesaprot.

A. Pelēkais.

Deparmenta pārziņā ir visas šeit esošās kapsētas

Kapsētas šeit ir tikpat vecas, cik veca ir šejienes tauta, vai citiem vārdiem — līdz ko šai zemē sāka dzīvot cilvēki, bija vajadzīgas kapsētas.

Tā kā Ontario provincē daudzas kapsētas tika atstātas liktеņa ziņā, pienāca laiks, kad Veselības departamentam bija jāizpētī kapsētu novietojumi. Tas prasīja daudz laika, bet vajadzēja zināt, cik kapsētu ir visā provincē un kur tās atrodas. Tāpat departments raugās uz to, lai kapsētas tiktu labi uzturētas un kapu vietas apkoptas. Tās kapsētas, kas netiek pienācīgi uzturētas, likvidē.

Uzraudzību par kapsētu kārtīgu uzturēšanu veic Veselības departmenta Kapu pārvalde, kas raugās, lai tiktu ievēroti kapsētu noteikumi.

Departaments raugās arī uz to, lai kapsētu īpašnieki iemaksātu zināmu rezerves kapitālu, kas tiek ieskaitīts attiecīgā fondā un izlietojams gadījumos, ja kapsētu īpašnieki paši nepiešķiŗ vajadzīgo vērību kapsētu kopšanai, tad departaments to izdara uz savu roku.

Kapsētu īpašnieki kārto attiecīgas nodevas, kā arī iesniedz Veselības departamentam kapu vietu plānus, ko pēdējais vai nu apstiprina vai noraida. Tāpēc departamenta uzraudzībā ir personas vai uzņēmumi, kas nodarbojas ar kapsētu vai kapa vietu pārdošanu, tiem ir vajadzīgas attiecīgas licences.

Veselības departaments aizvien ir gatavs palīdzēt izkārtot problēmas, kas radušās sakarā ar kapsētām vai kopu vietām.

Metjūss B. Daimonds,
Ontario veselības ministrs